

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: “ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ”

Εισηγητής:

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΛΑΡΗΣ

Επιμέλεια:

ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΗ ΜΑΡΙΑ
ΚΟΛΥΠΕΡΑ ΕΥΓΕΝΙΑ

ΠΑΤΡΑ
2004

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	6035
----------------------	------

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	1
---------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΔΑΝΕΙΑ

1.1 ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ.....	3
1.1.1 Ονομαστική αξία.....	4
1.1.2 Διάρκεια δανεισμού.....	4
1.1.3 Το επιτόκιο του δανείου.....	5
1.1.4 Η χρονική περίοδος ανατοκισμού.....	6
1.1.5 Η απόσβεση του δανείου.....	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
2.1 ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	10
Ορισμός ομολογιακών δανείων	
2.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ.....	11
2.2.1 Κοινό ομολογιακό δάνειο.....	11
2.2.2 Ομολογ. Δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες.....	12
2.2.3 Ομολογ. Δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες.....	13
2.2.4 Ομολογιακό Δάνειο με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη.....	14
2.2.5 Ομολογιακό Δάνειο με ομολογίες σταθερού επιτοκίου....	14
2.2.6 Ομολογιακό Δάνειο με ομολογίες μεταβλητού ή αναθεωρήσιμου επιτοκίου.....	15
2.2.7 Ομολογιακό Δάνειο με ομολογίες με αποκόμματα δικαιωμάτων.....	16
2.2.8 Ομολογιακό Δάνειο με ομολογίες χωρίς αποκόμματα....	17
2.2.9 Ομολογιακό Δάνειο με ομολογίες με "παράθυρα".....	17
2.2.10 Πάγια Ομολογιακά Δάνεια ή ράντες.....	18
2.2.11 Ευρωομολογίες.....	18
2.2.12 Ομολογιακά Δάνεια υψηλού κινδύνου.....	19

2.3	ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ....	20
2.4	ΌΡΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ.....	24
2.5	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ – ΕΝΙΑΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ.....	26
2.6	ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ.....	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΟΜΟΛΟΓΙΑ

3.1	ΈΝΝΟΙΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ.....	28
3.2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ	29
3.3	ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ.....	33
3.3.1	<i>Ομολογίες ανάλογα με το σκοπό του δανείου.....</i>	33
3.3.2	<i>Ανάλογα με τον τρόπο μεταβιβάσεώς τους.....</i>	34
3.3.3	<i>Ανάλογα με την τιμή και τον τρόπο που εκδίδονται.....</i>	36
3.3.4	<i>Ανάλογα με τον τρόπο εξοφλήσεως του Όμολογιακού Δανείου.....</i>	38
3.3.5	<i>Ανάλογα με τα προνόμια που δίνονται στους Ομολογιούχους.....</i>	40
3.3.6	<i>Ανάλογα με τις παρεχόμενες προς τους ομολογιούχους εγγυήσεις για την εξόφληση του δανείου.....</i>	41
3.4	ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ – ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ.....	43
3.5	ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ.....	45
3.6	ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ.....	50
3.7	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΟΧΗΣ – ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ.....	52
3.8	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ – ΟΜΟΛΟΓΩΝ	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΥΜΕΤΩΠΙΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

4.1	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ....	56
4.1.2	<i>Έκδοση Ομολογιακών Δανείων.....</i>	56
4.1.3	<i>Υπολογισμός τόκων Ο.Δ. και η διαφορά από το άρτιο... </i>	61
4.1.4	<i>Απόσβεση Ομολογιακών Δανείων.....</i>	64

1 ^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Έκδοση Ομολογιακού Δανείου.....	73
2 ^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Υπολογισμός καταβολής τόκων	78
3 ^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Απόσβεση Ομολογιακού Δανείου	81
4 ^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Λογιστικές εγγραφές στα βιβλία ομολογιούχου.....	85
4.2 Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ.....	88
4.3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕ- ΖΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ (σύμφωνα με το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών Κ.Λ.Σ.Τ.).....	94
4.3.1 Αναδοχή έκδοσης Ομολογιακού Δανείου.....	95

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Η ΩΡΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΟΣΕΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Ιδιωτικό Ομολογιακό Δάνειο της επιχειρήσεως Χ.....Α.Ε.....	106
Το Ομολογιακό Δάνειο της ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ Α.Ε.....	108
Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο της ΣΕΛΜΑΝ Α.Ε.....	110
Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο της Εθνικής Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε.....	111
Σύναψη Ομολογιακού Δανείου Μειωμένης Εξασφάλισως.....	113
Ομολογιακό Δάνειο ΑΦΟΙ ΧΑΪΤΟΓΛΟΥ Α.Β.Ε.Ε.....	114
Ομολογιακό Δάνειο ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.....	115
Ομολογιακό Δάνειο ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε.....	116
Ομολογιακό Δάνειο ΕΔΡΑΣΗ Χ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ Α.Τ.Ε.....	117
Σύναψη Ομολογιακού Δανείου Μειωμένης Εξασφάλισως.....	118
Έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου άνευ εξασφαλίσεων.....	119

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Νόμος Περί Ομολογιακών Δανείων	108
--------------------------------	-----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η έντονη ανάπτυξη των ελληνικών εταιριών τα τελευταία χρόνια και η ανάλογη αύξηση των κεφαλαιακών αναγκών ωθούν τις εταιρίες στην αναζήτηση εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης από του παραδοσιακούς τρόπους άντλησης κεφαλαίων, δηλαδή τον τραπεζικό δανεισμό και την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Έτσι σήμερα η αγορά των εταιρικών ομολόγων αποτελεί την κυριότερη εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης.

Σύμφωνα με το υπάρχον νομικό πλαίσιο πέραν του κοινού ομολογιακού δανείου υφίστανται τα μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια, τα ανταλλάξιμα ομολογιακά δάνεια, τα ομολογιακά δάνεια με κερδοφόρες ομολογίες και τα ομολογιακά δάνεια με ενυπόθηκες ομολογίες.

Βέβαια, τόσο η έλλειψη οργανωμένης αγοράς ομολόγων στη χώρα μας όσο και η έλλειψη ρευστότητας δυσχεραίνουν την κάλυψη των προϊόντων αυτών από το ευρύ επενδυτικό κοινό.

Ωστόσο, με τη σταδιακή διεθνοποίηση κεφαλαίων και χρήματος έχει ανακύψει εντονότερη η προαναφερόμενη ανάγκη δημιουργίας τόσο πρωτογενούς όσο και δευτερογενούς αγοράς. Για το λόγο αυτό η επιτροπή κεφαλαιαγοράς και το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών προχωρούν στην ενδυνάμωση των βάσεων για τη δημιουργία αγοράς Εταιρικών Ομολόγων στη χώρας μας, μέσω νομοθετικής μεταρρύθμισης του θεσμικού πλαισίου,

ενημέρωσης των επενδυτών και κύκλο σεμιναρίων στις εισηγμένες εταιρίες.

Επίσης το Δημόσιο έχει προχωρήσει στη φορολογική εξομοίωση των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου με τίτλους εταιρικών ομολόγων. Έτσι, τίτλοι που εκδίδονται μετά τις 11.2.2000 από εταιρίες με έδρα στην Ελλάδα επιβαρύνονται με παρακράτηση φόρου 10% επί του τόκου.

Τέλος, η υιοθέτηση των διεθνών λογιστικών προτύπων από τις Ελληνικές εταιρίες θα βοηθήσει στην αξιολόγηση και κατάταξη των εταιριών τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο από τους επενδυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΔΑΝΕΙΑ

1.1 Τα χαρακτηριστικά στοιχεία ενός δανείου

1.1.1 Ονομαστική Αξία

1.1.2 Διάρκεια Δανεισμού

1.1.3 Το επιτόκιο του Δανείου

1.1.4 Η χρονική περίοδος ανατοκισμού

1.1.5 Η απόσβεση του δανείου

Διαγραμμα Δανείων

ΔΑΝΕΙΑ**1.1 Τα χαρακτηριστικά στοιχεία ενός δανείου**

Κατά τον αστικό κώδικα το δάνειο αποτελεί μεταβίβαση από τον δανειστή στον οφειλέτη χρημάτων ή άλλων αντικαταστατών πραγμάτων, υπό λεπτομερώς καθοριζόμενους όρους επιστροφής κλπ στη μεταξύ των δύο μερών σύμβαση. Όταν το δάνειο είναι χρηματικό, αποκαλείται και πίστωση.

Συνεπώς, το δάνειο είναι ευρύτερος όρος της πιστώσεως, αλλά λόγω της μεγάλης συχνότητας των χρηματικών δανείων, οι όροι δάνειο και πίστωση χρησιμοποιούνται ως ταυτόσημοι. Στην πράξη η λέξη δάνειο χρησιμοποιείται συνήθως για διάρκεια δανεισμού μεγαλύτερη του ενός έτους, ενώ για μικρότερα χρονικά διαστήματα, κυρίως κατά το δανεισμό μεταξύ επιχειρήσεων ή κατά τη χορήγηση κεφαλαίου κινήσεως από τις τράπεζες, γίνεται χρήση του όρου πίστωση. Αυτή η διάκριση δεν τηρείται απολύτως.

Τα δάνεια είναι άτοκα (σπανίως) ή έντοκα και διακρίνονται αναλόγως προς το πλήθος των δανειστών, σε ενιαία

(δανειστής ένα πρόσωπο) και σε ομολογιακά(δανειστές πολλά πρόσωπα). Διακρίνονται επίσης σε πάγια (πολύ μεγάλης διάρκειας, κυρίως μεταξύ Κρατών, με κύριο χαρακτηριστικό την ετήσια πληρωμή των τόκων χωρίς ταυτόχρονη επιστροφή τμήματος του κεφαλαίου) και σε εξοφλητέα.

1.1.1 Ονομαστική αξία

Το βασικό στοιχείο του δανείου είναι η ονομαστική αξία του. Η ανάληψη του δανείου είναι δυνατό να γίνει εφ' άπαξ ή κατά τμήματα, ιδιαίτέρως σε περιπτώσεις επενδύσεων όπου η εκταμίευση του δανείου συνδέεται με την πρόοδο των επενδυτικών εργασιών. Επισημαίνεται ότι η ονομαστική αξία του δανείου δεν επιβαρύνεται μόνον με τους τόκους, αλλά προσαυξάνεται από σειρά εξόδων (προμήθειες, φόροι κ.λ.π.), τα οποία καταλογίζονται στην φάση της συνάψεως του δανείου (υπογραφή συμβάσεως). Εκτός από την ονομαστική αξία του δανείου χαρακτηριστικά στοιχεία του είναι η διάρκεια δανεισμού, το επιτόκιο (ποσό και χρονική περίοδος αναφοράς), η χρονική περίοδος ανατοκισμού και ο τρόπος αποσβέσεώς του.

1.1.2 Διάρκεια δανεισμού

Η διάρκεια δανεισμού συνδέεται με τον κίνδυνο που αναλαμβάνει ο δανειστής και με τις ζητούμενες διασφαλίσεις, ενώ επηρεάζει αμέσως το ύψος του επιτοκίου και των συνολικών τόκων, όταν υπεισέρχεται ανατοκισμός.

Στην λογιστική τα δάνεια διακρίνονται σε πολυετή (μέσο-μακροπρόθεσμα δάνεια) και σε διάρκειας μέχρι ενός έτους (βραχυπρόθεσμα), οπότε αντιστοίχως καταχωρούνται σε κεντρική ή χαμηλότερη θέση του παθητικού στον ισολογισμό των επιχειρήσεων.

1.1.3 Το επιτόκιο του δανείου

Το επιτόκιο αποτελεί την αμοιβή της χρηματικής μονάδας ή των 100 χρηματικών μονάδων επί ένα έτος ή επί μικρότερο του έτους διάστημα. Το ποσό του επιτοκίου και ο χρόνος αναφοράς του είναι τα δύο απαραίτητα στοιχεία για τον προσδιορισμό τους. Σε μια ελεύθερη κεφαλαιαγορά το επιτόκιο δανεισμού είναι δυνατό να συμφωνηθεί μεταξύ των συμβαλλομένων σταθερό για όλη τη διάρκεια δανεισμού ή μεταβαλλόμενο. Το σταθερό επιτόκιο προσφέρει τη δυνατότητα του άμεσου υπολογισμού του πίνακα αποσβέσεως του δανείου, αλλά αποδεικνύεται δαπανηρό για το δανειζόμενο, αν στην αγορά σημειωθεί πτώση επιτοκίων. Στην περίπτωση ανόδου των επιτοκίων ο δανειζόμενος ωφελείται. Για τον προσδιορισμό του μεταβαλλόμενου επιτοκίου χρησιμοποιούνται ως βάση αναφοράς διάφορα γνωστά επιτόκια.

Στις περιπτώσεις καθορισμού των επιτοκίων από το Κράτος οι συμβάσεις δανεισμού περιέχουν διατάξεις της μορφής :
"Η τράπεζα, όσο θα ισχύει η σύμβαση αυτή και μέχρι να εξοφληθεί τελείως το δάνειο, έχει δικαίωμα να αυξήσει μονομερώς και αναδρομικώς από τότε που ισχύει η σύμβαση, το

επιτόκιο του δανείου... αν γίνει αλλαγή επιτοκίων με απόφαση των νομισματικών αρχών και με αναδρομική ισχύ". Σε ένα τέτοιο καθεστώς, υποτιθέμενης σταθερότητας των επιτοκίων, ο δανειζόμενος δεν είναι ποτέ βέβαιος για το οριστικό ύψος της οφειλής του.

1.1.4 Η χρονική περίοδος ανατοκισμού

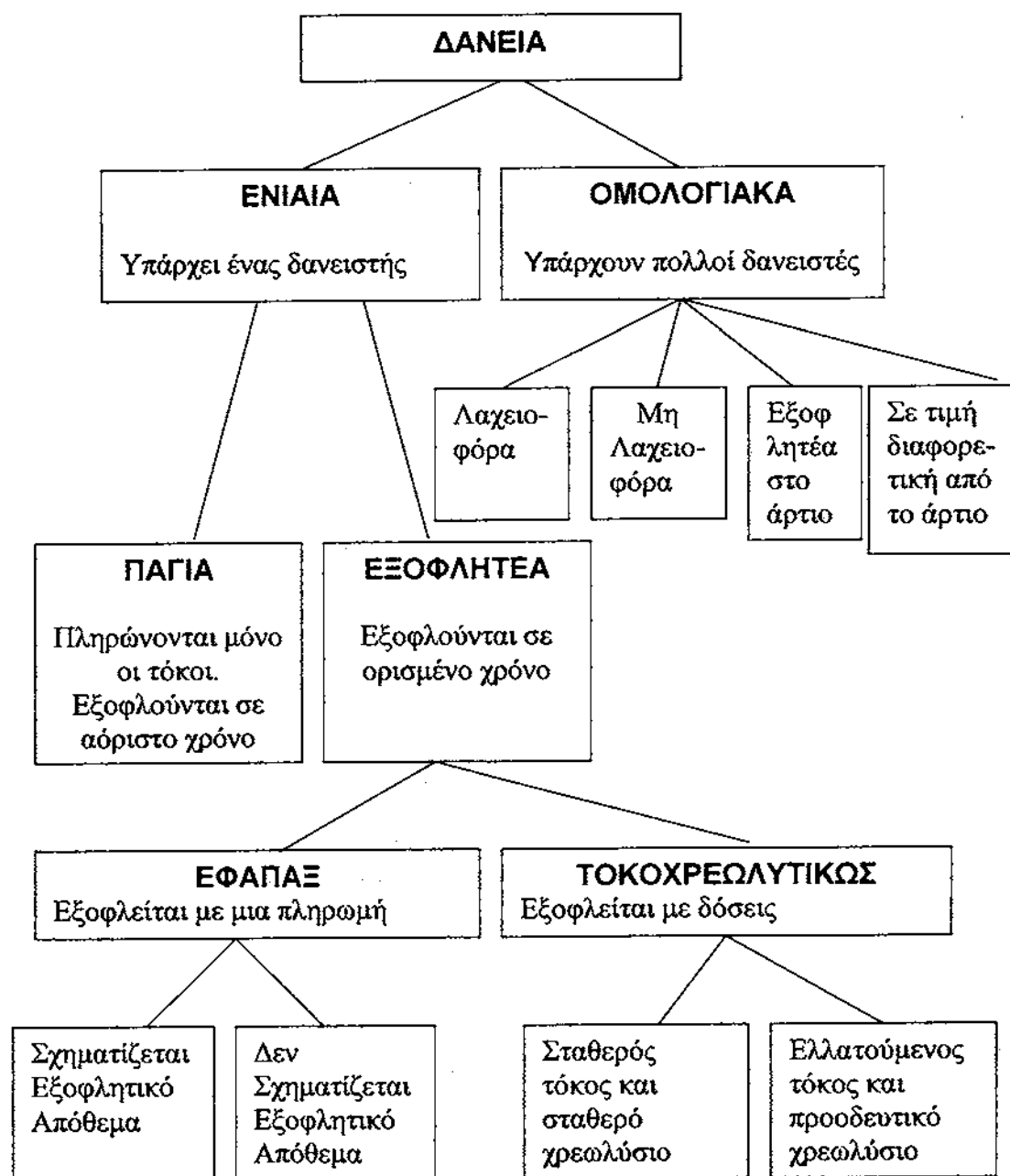
Η χρονική περίοδος ανατοκισμού επιδρά αντιστρόφως αναλόγως στην συσσώρευση των τόκων, δηλαδή στο ύψος του τελικώς επιστρεπτέου ποσού. Πρόκειται για ένα χαρακτηριστικό των δανείων, που δεν πολύ-διαφημίζεται από τους δανειστές. Καταχωρείται συνήθως με μικρά γράμματα στη δανειστική σύμβαση και επιφέρει αύξηση του διατυμπανιζομένου ως χαμηλού ετησίου επιτοκίου δανεισμού, όταν ισούται με μικρή κλασματική του έτους περίοδο.

1.1.5 Η απόσβεση του δανείου

Η απόσβεση (εξόφληση) του δανείου είναι δυνατό να γίνει με πολλούς τρόπους κατόπιν συμφωνίας κατά την σύναψη του δανείου. Ενδεικτικώς αναφέρεται η καταβολή ολόκληρου του κεφαλαίου με τους τόκους στο τέλος της περιόδου δανεισμού, η επιστροφή σταθερών τμημάτων του ονομαστικού δανείου με όλους τους τόκους του ανεξόφλητου κατά τακτά χρονικά διαστήματα και η καταβολή σταθερών, ετησίων συνήθως, τοκοχρεωλυτικών δόσεων.

Ενίοτε συμφωνείται η επιβράδυνση κατά ένα, δύο ή περισσότερα έτη στην έναρξη επιστροφής του δανείου, για να αντιμετωπισθεί η έλλειψη εσόδων, κατά την διάρκεια υλοποίησης της επενδύσεως, από τον δανειζόμενο. Η επιβράδυνση αυτή αποκαλείται περίοδος χάριτος και γίνεται με το αζημίωτο για τον δανειστή.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Εισαγωγή

2.1 Ομολογιακά Δάνεια

2.2 Κατηγορίες Ομολογιακών Δανείων

2.2.1 Κοινό Ομολογιακό Δάνειο

2.2.2 Ομολογιακό Δάνειο ανταλλάξιμες Ομολογίες

2.2.3 Ομολογιακό Δάνειο με μετατρέψιμες Ομολογίες

2.2.4 Ομολογιακό Δάνειο με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη

2.2.5 Ομολογιακό Δάνειο με Ομολογίες σταθερού επιτοκίου

2.2.6 Ομολογιακό Δάνειο με Ομολογίες μεταβλητού επιτοκίου

2.2.7 Ομολογιακό Δάνειο με Ομολογίες με αποκόμματα δικαιωμάτων

2.2.8 Ομολογιακό Δάνειο με ομολογίες χωρίς αποκόμματα

2.2.9 Ομολογιακό Δάνειο με Ομολογίες με «Παράθυρα»

2.2.10 Πάγια Ομολογιακά Δάνεια ή ράντες

2.2.11 Ευρωομολογίες

2.2.12 Ομολογιακά Δάνεια υψηλού κινδύνου

2.3 Τα χαρακτηριστικά των Ομολογιακών Δανείων

2.4 Όροι Ομολογιακού Δανείου

2.5 Διαφορές Ομολογιακών Δανείων – Ενιαίων Δανείων

2.6 Διακρίσεις Ομολογιακών Δανείων

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Εισαγωγή

Τα ομολογιακά δάνεια αποτελούσαν, παγκοσμίως, τον παραδοσιακό τρόπο δανεισμού του Κράτους και των μεγάλων κρατικών επιχειρήσεων. Μετά το 1980 οι μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις άρχισαν την συστηματικότερη προσφυγή σ' αυτή την μορφή δανείων, η οποία απαιτεί γενικώς χαμηλότερα έξοδα έναντι του κοινού τραπεζιτικού δανεισμού.

Τα ομολογιακά δάνεια είναι μακροπρόθεσμα και, σημαντικού ύψους δάνεια. Ως εκ τούτου, προς επιμερισμό του υψηλού κινδύνου που υπάρχει στην περίπτωση μοναδικού δανειστή, απαιτείται η συνεργασία πολλών δανειστών για την συγκέντρωση του μεγάλου ποσού. Το δάνειο υποδιαιρείται σε μικρότερα τμήματα, αποκαλούμενα ομολογίες, οι οποίες είναι διαπραγματεύσιμοι τίτλοι. Εντοπίζεται εδώ ουσιαστική διαφορά έναντι των κοινών, αδιαιρέτων δανείων, όπου είναι σταθερή σύνδεση μεταξύ δανειστή και δανειζομένου, καθ' όλη την διάρκεια του δανεισμού.

Ουσιαστική διαφορά υπάρχει επίσης μεταξύ των δύο κατηγοριών διαπραγματεύσιμων τίτλων των επιχειρήσεων, των μετοχών και των ομολογιών. Ο Ομολογιακός δανειστής δεν έχει τα δικαιώματα συμμετοχής στην διαχείριση και στα κέρδη. Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη των ομολογιακών δανείων των επιχειρήσεων είναι η ύπαρξη δευτερογενούς αγοράς ομολογιών, ώστε οι μικροί δανειστές να δύνανται, ανά πάσα στιγμή, να ρευστοποιήσουν κατεχομένους τίτλους.

Οι κίνδυνοι, που αντιμετωπίζουν οι ομολογίες, είναι σχετικοί προς την αδυναμία του εκδότη να εκπληρώσει εμπροθέσμως τις υποχρεώσεις του (Καταβολή τόκων, εξόφληση τίτλων) και προς την μεταβολή του επιτοκίου, η οποία, αναλόγως της φοράς της, θίγει τον εκδότη ή τον αγοραστή.

Παρακάτω αναπτύσσουμε γενικά τα δάνεια και τις διακρίσεις τους. Τις διαφορές των ενιαίων δανείων με τα ομολογιακά δάνεια, τα πλέον διαδεδομένα είδη ομολογιακών δανείων, τις κατηγορίες στις οποίες χωρίζονται τα ομολογιακά δάνεια, τους όρους έκδοσής τους. Περιγράφουμε σε ξεχωριστό κεφάλαιο την ομολογία και τις διακρίσεις της. Αναπτύσσουμε συνήθεις υπολογισμούς ομολογιακών δανείων και τη Λογιστική τεχνική επ' αυτών και μερικά παραδείγματα ομολογιακών δανείων εκδοθέντων στην Ελλάδα.

2.1 Ομολογιακά Δάνεια

Ορισμός Ομολογιακών Δανείων

Ομολογιακό είναι το δάνειο που εκδίδεται από ανώνυμη εταιρεία που εδρεύει στην Ελλάδα (εκδότρια) και διαιρείται σε ομολογίες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν δικαιώματα των ομολογιούχων έναντι της εκδότριας κατά τους όρους του δανείου. Οι ομολογίες μπορούν να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένες αγορές που λειτουργούν στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι οι αγορές αυτές συνδέονται με το Σύστημα Άυλων Τίτλων του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών.

Πιο αναλυτικά με τον όρο ομολογιακό δάνειο εννοούμε το σύνολο της τοκοφόρου αγοραστικής δυνάμεως που μεταβιβάζεται από το δανειστή στον δανειζόμενο (οφειλέτη) και έχει διαιρεθεί σε ίσα ποσά, που απεικονίζονται σε τίτλους μεταβιβάσιμους, τις ομολογίες, εξοφλούμενους κατά τους όρους του δανείου.

Όταν το κράτος ή ένας μεγάλος οικονομικός οργανισμός ή μία ανώνυμη εταιρία, έχει ανάγκη από πολλά κεφάλαια, τα οποία δεν μπορεί να χορηγήσει ένα μόνο πρόσωπο, απευθύνεται συγχρόνως σε πολλούς πιστωτές (δανειστές) και συγκεντρώνει το κεφάλαιο που επιθυμεί, με την έκδοση ειδικών πιστωτικών τίτλων οι οποίοι ονομάζονται ομολογίες. Τα δάνεια αυτά λέγο-

νται **ομολογιακά** και διαφέρουν από τα ενιαία, γιατί σ' αυτά είναι πολλοί οι δανειστές.

Τα ομολογιακά δάνεια εκδίδονται από το Κράτος και τους μεγάλους οργανισμούς (Δ.Ε.Η, Ο.Τ.Ε., Ε.Τ.Β.Α. ή μεγάλες Ανώνυμες Εταιρείες) για να καλύψουν τακτικές και κυρίως έκτακτες δαπάνες, π.χ. κατασκευή δημοσίων έργων, προμήθεια πολεμικού υλικού, ανεπάρκεια των φορολογικών εσόδων για την κάλυψη των κρατικών δαπανών, κάλυψη των δημόσιων επενδύσεων, ανάγκη σταθεροποίησης της οικονομίας, κλπ. Τα ομολογιακά δάνεια είναι πάντοτε μακροπρόθεσμα και εξοφλούνται τοκοχρεωλυτικά με χρονιάτικες δόσεις.

Ο τόκος των ομολογιών είναι, για την εκδότρια εταιρία ή τον οργανισμό, ένα έξοδο και μάλιστα ανελαστικό κι απαιτητό έξοδο. Η Γενική Συνέλευση είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει για την έκδοση Ομολογιακού δανείου. (Με την επιφύλαξη όμως των διατάξεων του νόμου, το καταστατικό μπορεί να ορίζει ως αρμόδιο όργανο για την έκδοση του ομολογιακού δανείου και το Διοικητικό Συμβούλιο).

2.2 Κατηγορίες Ομολογιακών Δανείων

2.2.1 Κοινό Ομολογιακό Δάνειο

Το κοινό ομολογιακό δάνειο παρέχει στους ομολογιούχους δικαίωμα τόκου και επιστροφής της ονομαστικής αξίας των ομολογιών τους και η έκδοσή του δεν υπόκειται σε

κανένα περιορισμό ποσού εκτός αν στο καταστατικό της εκδότριας ορίζεται άλλως.

2.2.2 Ομολογ. Δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες

Με το ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες, χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα με δήλωσή τους να ζητήσουν την εξόφληση των ομολογιών τους εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τους όρους του δανείου, με μεταβίβαση σε αυτούς άλλων ομολογιών ή μετοχών ή και άλλων κινητών αξιών της εκδότριας ή άλλων εκδοτών. Η έκδοση του ομολογιακού δανείου με ανταλλάξιμες ομολογίες δεν υπόκειται σε κανένα περιορισμό ποσού.

Η εκδότρια ή ο τυχόν τρίτος κύριος ομολογιών ή μετοχών ή άλλων κινητών αξιών, που παρέχει το δικαίωμα ανταλλαγής, δεσμεύεται το αργότερο μέχρι το χρόνο κάλυψης του δανείου ότι θα έχει ήδη στην κυριότητά του, ελεύθερες οιουδήποτε βάρους, τις υποκείμενες ομολογίες, μετοχές ή άλλες κινητές αξίες και διασφαλίζει τη διατήρηση αυτών καθ' όλη τη διάρκεια του ομολογιακού δανείου και μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτό. Άλλως, ο παρέχων το δικαίωμα ανταλλαγής υποχρεούται να έχει προβεί στην κατάρτιση σχετικής συμβάσεως, με την οποία να διασφαλίζεται η δυνατότητα εμπρόθεσμης παράδοσης των ομολογιών, μετοχών ή άλλων κινητών αξιών σε εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσής του.

Σε περίπτωση που οποιεσδήποτε υπό ανταλλαγή ομολογίες, μετοχές ή άλλες κινητές αξίες είναι από το νόμο

υποχρεωτικά ονομαστικές, τότε αντίστοιχα οι ανταλλάξιμες ομολογίες θα είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.

2.2.3 Ομολογ. Δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες

Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αποφασίζει, την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα μετατροπής των ομολογιών τους σε νέες μετοχές της εκδότριας. (Κατ' εξαίρεση, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την έκδοση ομολογιακού δανείου με μετατρέψιμες ομολογίες μέχρι του ποσού του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου).

Στην απόφαση του αρμοδίου οργάνου πρέπει να ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος και η τιμή ή και ο λόγος μετατροπής ή το εύρος αυτών, οπότε και ο τελικός καθορισμός της τιμής ή και του λόγου μετατροπής πραγματοποιείται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εκδότριας πριν την έκδοση του δανείου. Απαγορεύεται η χορήγηση μετοχών ονομαστικής αξίας ανώτερης της τιμής έκδοσης των μετατρεπομένων ομολογιών.

Με την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής των ομολογιών, επέρχεται ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εκδότριας υποχρεούται το αργότερο μέχρι τη λήξη του επομένου μηνός από την ημέρα άσκησης του δικαιώματος μετατροπής, όπως ορίζεται στην απόφαση της

Γενικής Συνέλευσης, να διαπιστώνει την επελθούσα αύξηση και να αναπροσαρμόζει το περί κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού.

2.2.4 Ομολογιακό Δάνειο με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη.

Με βάση τη νέα τροποποίηση του νόμου αποκλείεται η έκδοση ομολογιακού δανείου με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου σε αντίθεση με παλαιότερα άρθρα που επέτρεπαν στον ομολογιούχο να συμμετέχει στα κέρδη της εκδότριας.

2.2.5 Ομολογιακό Δάνειο με ομολογίες σταθερού επιτοκίου.

Το επιτόκιο καθορίζεται κατά τη στιγμή εκδόσεως, ως σταθερό ποσοστό της ονομαστικής αξίας της ομολογίας. Επιτόκιο 10% επί ονομαστική αξίας ομολογίας 3.000 €, σημαίνει ετήσια αποκόμματα (κουπόνια) των 300 €. Η διαπραγματεύσιμη τιμή της ομολογίας ανέρχεται, όταν το επιτόκιο της αγοράς πέφτει π.χ. στο 8%, διότι τότε η ομολογία αποτελεί αποδοτικότερη επένδυση.

Αντιθέτως, στην περίπτωση ανόδου του επιτοκίου της αγοράς π.χ. στο 12%, η τιμή της ομολογίας κατέρχεται σε χαμηλότερα επίπεδα της ονομαστικής αξίας της.

Ένα ομολογιακό δάνειο σταθερού επιτοκίου είναι δυνατόν να μετατραπεί σε δάνειο μεταβλητού επιτοκίου και

αντιστρόφως, αν προβλεφθεί η σχετική ρήτρα στο συμβόλαιο εκδόσεως του δανείου.

2.2.6 Ομολογιακό Δάνειο με Ομολογίες μεταβλητού ή αναθεωρήσιμου επιτοκίου

Το επιτόκιο προσδιορίζεται δια συνδέσεως του προς ένα δείκτη αναφοράς. Τούτο συμβαίνει στις περιπτώσεις οικονομικών κρίσεων, κατά τις οποίες τα επιτόκια μεταβάλλονται αισθητώς, ακόμη και από ημέρα σε ημέρα. Για να προστατευθούν οι επενδυτές ορίζεται κατά την έκδοση του ομολογιακού δανείου ο δείκτης αναφοράς, ο οποίος δύναται να είναι:

- Η μέση απόδοση των μακροπροθέσμων κρατικών ομολογιακών δανείων σταθερού επιτοκίου.
- Το μέσο μηνιαίο ή ετήσιο επιτόκιο διατραπεζιτικού δανεισμού.
- Το ποσοστό μεταβολής ενός χρηματιστηριακού δείκτη ή της τιμής του χρυσού κ.ο.κ.

Αναλόγως της επιδιωκόμενης ελκυστικότητας του εκδιδόμενου ομολογιακού δανείου είναι δυνατή η συμβατική προσαύξηση του δείκτη αναφοράς για το επιτόκιο.

Ευνόητο είναι ότι στην παρούσα περίπτωση το οριστικό επιτόκιο, συνεπώς και η αξία του ετησίου αποκόμματος, υπολογίζονται ολίγον προς της εξοφλήσεως.

Αντί της κατά έτος προσαρμογής του επιτοκίου προς τις συνθήκες της αγοράς, η προσαρμογή δύναται συμβατικώς να γίνεται ανά μεγαλύτερα διαστήματα π.χ, ανά τριετία. Τα δάνεια

της κατηγορίας αυτής αποκαλούνται δάνεια **αναθεωρήσιμου επιτοκίου** και, διαφέρουν εκείνων του μεταβλητού επιτοκίου ως προς την μελλοντική εφαρμογή του υπολογιζόμενου επιτοκίου.

Συνεπώς, η αξία του αποκόμματος είναι γνωστή στην αρχή εκάστης περιόδου αναπροσαρμογής, διότι το επιτόκιο υπολογίζεται επί στοιχείων της παρελθούσης περιόδου και δεν αναμένεται να παρέλθει σχεδόν ολόκληρη η περίοδο να υπολογισθεί επ' αυτής το εφαρμοστέο επιτόκιο και εν συνεχεία η απόδοση της ομολογίας.

Συνήθως, ένα ελάχιστο επίπεδο αμοιβής είναι εγγυημένο κατά την έκδοση και μέσω των δεικτών αναφοράς επιδιώκεται η παρακολούθηση των εξελίξεων της αγοράς.

2.2.7 Ομολογιακό Δάνειο με Ομολογίες με αποκόμματα δικαιωμάτων

Πρόκειται για ομολογίες, οι οποίες φέρουν ορισμένα αποκόμματα με σαφώς προσδιορισμένα δικαιώματα, προς απόκτηση, μεταγενεστέρως, είτε παρομοίων ομολογιών είτε μετοχών της εκδότριας εταιρείας. Ωστε τα κίνητρα δημιουργούν για τις επιχειρήσεις συνθήκες παρατεταμένης προσφυγής στον εξωτερικό δανεισμό και οι δανειστές δύνανται ν' αποκτούν ταυτοχρόνως και την ιδιότητα του μετόχου.

Ενίοτε οι ομολογίες αποκαλούνται, **συμμετοχικοί τίτλοι**. Το προϊόν του δανείου ενσωματώνεται στα ίδια κεφάλαια, χωρίς να προσδιορίζεται μία προβλέψιμη προθεσμία εξοφλήσεως. Οι δανειστές αμείβονται κατά του συμβατικού όρους, χωρίς να

εξομοιώνονται με τους μετόχους. Οι συμμετοχικοί τίτλοι είναι ελευθέρως διαπραγματεύσιμοι και μεταβιβάσιμοι.

Η ύπαρξη των αποκομμάτων δικαιωμάτων δεν υποκαθιστά βεβαίως τον ρόλο των κανονικών αποκομμάτων, αλλά υπάρχει αλληλεπίδραση.

2.2.8 Ομολογιακό Δάνειο με Ομολογίες χωρίς αποκόμματα

Η αναζήτηση τρόπων ελαφρύνσεως ή αποφυγής της φορολογίας επί των τόκων οδήγησε στην έκδοση ομολογιών χωρίς αποκόμματα, δηλαδή χωρίς την πρόβλεψη πληρωμής τόκων. Σε αυτή την περίπτωση η αποζημίωση του δανειστή επιτυγχάνεται μέσω μιας υψηλότερης τιμής εξοφλήσεως κατά την λήξη, έναντι της τιμής εξαγοράς των τίτλων κατά την έκδοση. Επειδή εξελίσσεται και η φορολογική νομοθεσία, οι εκδότες προσπαθούν να επωφεληθούν από τις ασάφειες ή τα κενά των νόμων και δημιουργούν νέες παραλλαγές ομολογιακών δανείων. Στις ΗΠΑ, π.χ., η υπεραξία της ομολογίας δεν φορολογείται, αν αποκτάται στην λήξη της από τον αρχικό αγοραστή.

2.2.9 Ομολογιακό Δάνειο με ομολογίες με "παράθυρα"

Πρόκειται για μεγάλης διάρκειας ομολογίες, π.χ. 20 ετών, με δυνατότητα εξοφλήσεως σε ορισμένες ενδιάμεσες προθεσμίες, κατά την βούληση του δικαιούχου, αλλά με ταυτόχρονη πρόβλεψη περιορισμού των αρχικώς παρεχομένων

πλεονεκτημάτων. Αυτή η προεξόφληση αποτελεί την προστατευτική δικλείδα για τους επενδυτές, σε περίπτωση ανόδου των επιτοκίων, οπότε επανατοποθετούν τα κεφάλαιά τους υπό ευνοϊκότερους όρους. Εξυπακούεται ότι και από την πλευρά του εκδότη είναι δυνατή η προεξόφληση ενός ομολογιακού δανείου, υπό την προϋπόθεση υπάρξεως σχετικής ρήτρας στο συμβόλαιο.

2.2.10 Πάγια Ομολογιακά Δάνεια ή ράντες

Πολλές φορές κατά το παρελθόν διάφορα Κράτη σε περιόδους οικονομικών ή άλλων κρίσεων εξέδωσαν ομολογιακά δάνεια άνευ χρονολογίας επιστροφής. Πρόκειται για τα αποκαλούμενα πάγια δάνεια ή ατελεύτητες ράντες, τα οποία δύναται ο εκδότης να μετατρέψει σε εξοφλητέα, όταν βελτιωθούν οι οικονομικές συνθήκες.

Από τα πλέον διάσημα πάγια δάνεια είναι τα πρώτο-εκδοθέντα από Αγγλικό Κράτος για την χρηματοδότηση των Ναπολεόντειων πολέμων (1814). Υπάρχουν δε και σήμερα υποστηρικτές της εκδόσεως παγίων δανείων από τα Κράτη, αντί της συνεχούς εκδόσεως βραχυπροθέσμων δανείων, λόγω υψηλού κόστους των τελευταίων.

2.2.11 Ευρωομολογίες

Πρόκειται για πολύ μεγάλα δάνεια, εκδιδόμενα σε άλλο νόμισμα και όχι σ' εκείνο της χώρας του εκδότη τους. Η διάρκεια

δανειζόμενες επιχειρήσεις βαθμολογούνταν από τους οίκους βαθμολογήσεως και κάτω του μέσου επιπέδου. Ένα μέρος άλλωστε αυτών των δανείων συνέπεπται από τους "βίαιους" αγοραστές (μέσω δημοσίων προσφορών εξαγοράς) εισηγμένων στο χρηματιστήριο επιχειρήσεων, με εγγύηση των περιουσιακών στοιχείων αυτών των επιχειρήσεων, με σκοπό την αναδιάρθρωσή τους και επαναπώληση. Ο κύκλος εργασιών αυτών των δανείων υπέρ-δεκαπλασιάστηκε από το 1980 (15 δις USD) στο 1990, αλλά συνέβησαν και πολλές αποτυχίες. Η πρώτη διδάξασα εταιρεία DBL- χρεωκόπησε και ο βασικός χρηματιστηριακός πράκτορας της Michael Milken. Καταδικάστηκε σε δεκαετή κάθειρξη.

2.3 Τα χαρακτηριστικά των Ομολογιακών Δανείων

Ένα ομολογιακό δάνειο ορίζεται από μία σειρά χαρακτηριστικών στοιχείων του, σχετικών με το συνολικό ποσό και τον αριθμό των υποδιαιρέσεών του, αλλά και τις διάφορες αξίες τους, τον χρόνο και το ύψος αμοιβής τους, τον τρόπο εξοφλήσεως κ.ά. Απαριθμούνται στην συνέχεια τα κύρια χαρακτηριστικά ενός ομολογιακού δανείου.

↳ Στοιχεία χρηματικών αξιών:

- συνολικό ποσό δανείου
- αριθμός ομολογιών, που το απαρτίζουν
- αξία εκδόσεως (πωλήσεως) ομολογιών
- αξία εξοφλήσεως ομολογιών

και το επιτόκιό τους είναι χαμηλότερα από τα αντίστοιχα μεγέθη ιδιωτικών επιχειρήσεων και κατά κανόνα απαλλάσσονται των φορολογικών επιβαρύνσεων. Συνάπτονται συνήθως από Κράτη ή μεγάλες κρατικές επιχειρήσεις και τα επιτόκια ποικίλουν αναλόγως της βαθμολογίας των Κρατών στην κλίμακα του πιστωληπτικού κινδύνου.

2.2.12 Ομολογιακά Δάνεια υψηλού κινδύνου

Μία νέα κατηγορία ομολογιακών δανείων ετέθη σε εφαρμογή στις ΗΠΑ από τα μέσα της δεκαετίας 1970 και έλαβε σημαντικές διαστάσεις και κατά τη δεκαετία 1980. Τα δάνεια αυτά απεκλήθησαν junk bonds. Ο όρος μεταφράζεται σε "ομολογιακά δάνεια υψηλής αποδόσεως" ή "ομολογιακά δάνεια υψηλού κινδύνου". Με την πάροδο του χρόνου και την αύξηση των αποτυχιών εδόθησαν διάφορες υποτιμητικές επωνυμίες.

Την ιδέα εφάρμοσε πρώτος ο χρηματιστηριακός οίκος Drexel Burnham Lambert –DBL της Νέας Υόρκης και απέβλεπε στην χρηματοδότηση σχεδίων αναδιάρθρωσεως - αναπτύξεως των επιχειρήσεων, οι οποίες διάνυαν την φάση της ωριμότητας. Αν δεν επιτύχει η αναδιάρθρωση, η χρεωκοπία είναι αναπόφευκτη.

Πρόκειται συνεπώς περί εγχειρήματος υψηλού κινδύνου γι' αυτό τα επιτόκια των δανείων αυτών ήταν υψηλότερα κατά 2 έως 2,5 εκατοστιαίες μονάδες εκείνων των κρατικών ομολόγων. Οι ριψοκίνδυνοι βεβαίως επενδυτές δεν αγνοούσαν ότι οι

↳ Στοιχεία αμοιβής ομολογιών:

- ονομαστικό επιτόκιο, ως % επί της ονομαστικής αξίας
- Απόκομμα ομολογίας με τόκους ανά προθεσμία
- Τρέχον απόκομμα, με τόκους τρέχουσας περιόδου

↳ Στοιχεία χρόνου:

- Διάστημα εγγραφών στο ομολογιακό δάνειο
- Διάρκεια δανείου
- Ωριμότητα : η διάρκεια δεδομένη ημερομηνία μέχρι την εξόφληση του δανείου
- Ημερομηνία ενάρξεως εκτοκισμού

↳ Λοιπά στοιχεία:

Εδώ κατατάσσονται οι σχετικές πληροφορίες ως προς τον τρόπο τοποθέτησεως του δανείου σε ιδιωτική ή δημόσια προσφορά, προς την πώληση ή την εξόφληση στο άρτιο (= η τιμή πωλήσεως ή εξοφλήσεως είναι ίση προς την ονομαστική αξία της ομολογίας), υπέρ ή υπό το άρτιο, προς την σταθερότητα ή μη του ονομαστικού επιτοκίου, προς τον τρόπο εξοφλήσεως των ομολογιών (εφ' άπαξ ή κατά σειρές, δια κληρώσεως), προς την ύπαρξη δικαιώματος προώρου εξαγοράς και δικαιώματος ανακλήσεως, προς το είδος των προσφερομένων εγγυήσεων στους δανειστές.

Η εξόφληση των ομολογιών διενεργείται:

- προοδευτικά, κατ' αυξανόμενο αριθμό, όταν εφαρμόζονται ίσες τοκοχρεωλυτικές δόσεις.
- Κατά ίσες σειρές.
- Συγκεντρωτικά, κατά την λήξη του δανείου (εξόφληση)
- Ανευ χρονικού προσδιορισμού, στην περίπτωση των παγίων ομολογιακών δανείων, αποκαλούμενων διεθνώς ως "διαρκών ραντών".

Στις δύο πρώτες περιπτώσεις ο προσδιορισμός των εξοφλητέων ομολογιών γίνεται δια κληρώσεως. Οι ομολογίες είναι αριθμημένες σε αύξουσα σειρά και με αφετηρία τον εξελθόντα εκ της κληρώσεως αριθμό μετρούνται οι εξοφλητέες ομολογίες. Στην περίπτωση των σειρών, αυτές χαρακτηρίζονται με γράμματα και η κλήρωση γίνεται επί των γραμμάτων, οπότε προσδιορίζεται και το πλήθος των εξοφλητέων ομολογιών.

Το δικαίωμα της προώρου εξαγοράς συνίσταται στην συμβατική δυνατότητα του εκδότη ν' αγοράζει στο χρηματιστήριο τις ομολογίες του, όταν ανέρχονται τα Επιτόκια, οπότε η τιμή αγοράς των ομολογιών ελαττώνεται. Έτσι, (κερδίζει την διαφορά έναντι της σταθερής τοκοχρεωλυτικής δόσεως. Στην πτώση μειώσεως του επιτοκίου της αγοράς, οι ομολογίες ακριβαίνουν στο χρηματιστήριο και ο εκδότης τους δεν έχει ενδιαφέρον ν' αγοράσει, πλην του ενδεχομένου της αγοράς τίτλων μακράς διάρκειας, ώστε να συντηρηθεί η διάρκεια δανεισμού.

Εξυπνοεΐται ότι τα συμφέροντα εκδότη και επενδυτών είναι αντίρροπα.

Το δικαίωμα ανακλήσεως του δανείου διαφέρει του προηγουμένου, διότι η τιμή εξαγοράς καθορίζεται από ρήτρα του συμβολαίου και δεν επιλέγεται ελευθέρως στο χρηματιστήριο, όπως προηγουμένως. Η ελευθερία επιλογής συνίσταται στην επιλογή του χρόνου και στην άσκηση του δικαιώματος είτε από τον εκδότη είτε από τους επενδυτές.

Τα κλειστά, ως προς τον τρόπον διαθέσεως, ομολογιακά δάνεια, καλύπτονται από την μεσολαβούσα τράπεζα ή από συνεργαζόμενο μ' αυτήν δίκτυο τραπεζών και δεν πωλούνται, στο ευρύ επενδυτικό κοινό, όπως συμβαίνει στην περίπτωση των ανοικτών δανείων. Οι όροι εκδόσεως ενός κλειστού δανείου είναι κατά κανόνα αυστηρότεροι, εις βάρος του εκδότη.

Η έκδοση ενός ομολογιακού δανείου απαιτεί την προσκόμιση Εγγυήσεων επί περιουσιακών στοιχείων και ως προς το σημείο αυτό ασκείται έλεγχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Αν επί ήδη υποθηκευμένων στοιχείων του ενεργητικού εκδοθεί νέο ομολογιακό δάνειο, αυτό καλείται ανοικτό. Τέλος, είναι δυνατή η σύναψη ομολογιακού δανείου άνευ εγγυήσεων, κυρίως από επιχειρήσεις μεγάλης πιστωτικής επιφάνειας.

Επισημαίνεται ιδιαίτέρως ο επιμεριστικός χαρακτήρας των ομολογιακών δανείων, με αποτέλεσμα να γίνεται λόγος

συνήθως για ομολογίες, παρά για το δάνειο από το οποίο πηγάζουν.

2.4 Όροι Ομολογιακού Δανείου

Οι όροι του ομολογιακού δανείου καθορίζονται από το όργανο που αποφασίζει την έκδοση του ομολογιακού δανείου. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να εξουσιοδοτείται το διοικητικό συμβούλιο ή ορισμένο μέλος ή μέλη αυτού, για τον καθορισμό ειδικότερων λεπτομερειών του δανείου, εκτός του ύψους και του είδους του.

Βασικούς όρους του δανείου αποτελούν το ανώτατο ποσό του δανείου τη μορφή, την ονομαστική αξία ή τον αριθμό των ομολογιών, το επιτόκιο, τον τρόπο προσδιορισμού του, τα ωφελήματα και τις εξασφαλίσεις που παρέχονται στους ομολογιούχους, τον ορισμό πληρεξούσιου καταβολών, την οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδα, το χρόνο αποπληρωμής και εν γένει εξόφλησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις ομολογίες, τη διαδικασία καταγγελίας και την προθεσμία εντός της οποίας θα πρέπει να διατεθούν οι ομολογίες.

Η εκδότρια εκδίδει πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου, το οποίο περιέχει τους όρους του δανείου και δεσμεύει τον εκάστοτε ομολογιούχο και κάθε καθολικό ή ειδικό διάδοχο

του, καθώς και κάθε τρίτο που έλκει δικαιώματα από τα ανωτέρω πρόσωπα.

Σε περίπτωση έκδοσης **ενσώματων ομολογιών**, οι όροι του δανείου, όπως αυτοί καθορίζονται στην απόφαση του αρμοδίου για την έκδοση οργάνου (πρόγραμμα του δανείου), αναγράφονται υποχρεωτικά στον τίτλο των ομολογιών. Στην περίπτωση αυτή, η ολική εξόφληση και η άσκηση των δικαιωμάτων γίνεται με την προσκόμιση του τίτλου, των δε τόκων και των τυχόν λοιπών ωφελημάτων, με την προσκόμιση, των τοκομεριδίων ή του ειδικού στελέχους, εφόσον υφίστανται, διαφορετικά με την προσκόμιση του τίτλου της ομολογίας και την πραγματοποίηση σχετικής σημειώσεως πάνω στο σώμα της ομολογίας.

Σε περίπτωση έκδοσης **Άϋλων ομολογιών**, η εκδότρια εκδίδει πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου, το οποίο περιέχει τους όρους αυτού και δεσμεύει τον εκάστοτε ομολογιούχο και κάθε καθολικό ή ειδικό διάδοχο αυτού, καθώς και κάθε τρίτο που έλκει δικαιώματα από τα ανωτέρω πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή, η ολική εξόφληση και η άσκηση των εξ αυτών δικαιωμάτων γίνεται με την προσκόμιση στον εκπρόσωπο των ομολογιούχων σχετικών ονομαστικών βεβαιώσεων, που εκδίδονται από το διαχειριστή του συστήματος άϋλων τίτλων, στο οποίο είναι καταχωρημένοι. Τυχόν έγγραφές στο σύστημα γίνονται με επιμέλεια του εκπροσώπου των ομολογιούχων.

Δεν επιτρέπεται η αναδιαπραγμάτευση του δανείου με όρους που είναι δυσμενέστεροι των αρχικών, εκτός εάν η συνέλευση των ομολογιούχων έχει δώσει με πλειοψηφία δύο τρίτων την έγκρισή της η οποία δημοσιοποιείται.

2.5 Διαφορές Ομολογιακών – Ενιαίων Δανείων

Από μαθηματικής άποψης τα ομολογιακά δάνεια διαφέρουν από τα ενιαία δάνεια στο εξής:

- ↳ Ο δανειστής κατά τη σύναψη του δανείου είναι δυνατό να καταβάλει ποσό διάφορο του αρτίου.
- ↳ Ο οφειλέτης κατά την εξόφληση του δανείου είναι δυνατό να καταβάλει ποσό διάφορο του αρτίου.
- ↳ Αντί ενός δανειστή υπάρχουν πολλοί δανειστές. Η εξόφληση (απόσβεση) του ομολογιακού δανείου γίνεται προοδευτικά με κλήρωση ορισμένου αριθμού ομολογιών, δηλαδή σε καθορισμένη ημερομηνία κληρώνεται ορισμένος αριθμός ομολογιών, αναλόγως με το χρεωλύσιο του δανείου και καλούνται οι ομολογιούχοι να δώσουν τις ομολογίες που κληρώθηκαν και να εισπράξουν τα χρήματα που αντιπροσωπεύουν οι ομολογίες τους.

- ↳ Οι τόκοι εξοφλούνται με τα τοκομερίδια, δηλαδή στο τέλος κάθε εξαμήνου οι ομολογιούχοι κόβουν από τις ομολογίες τους τα αντίστοιχα τοκομερίδια και εισπράτουν τους τόκους.
- ↳ Όσον αφορά το σύστημα εξόφλησης αυτό μπορεί να είναι ένα από τα συστήματα που χρησιμοποιούνται στα ενιαία δάνεια, αλλά συνήθως χρησιμοποιούμε τη μέθοδο του προοδευτικού χρεωλυσίου.
- ↳ Όταν γίνεται η κλήρωση των ομολογιών, αν μερικές ομολογίες κερδίζουν και ένα επιπλέον ποσό, τότε το δάνειο ονομάζεται λαχειοφόρο.

2.6 Διακρίσεις Ομολογιακών Δανείων

Τα ομολογιακά δάνεια διακρίνονται σε:

- ↳ Λαχειοφόρα, εφόσον στους δανειστές χορηγείται και ένα λαχείο, όπως τα δάνεια της Δ.Ε.Η.
- ↳ Μη λαχειοφόρα, εφόσον δεν χορηγείται λαχείο.
- ↳ Εξοφλούμενα στο άρτιο, στην τιμή δηλαδή στην οποία έχει εκδοθεί η ομολογία και
- ↳ Εξοφλούμενα σε τιμή διαφορετική από το άρτιο, από την τιμή δηλαδή που αναγράφει η ομολογία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΟΜΟΛΟΓΙΑ

3.1 Έννοια Ομολογίας

3.2 Περιγραφή Ομολογίας

3.3 Διακρίσεις ομολογιών

3.3.1 Ομολογίες ανάλογα με το σκοπό του Δανείου

3.3.2 Ανάλογα με τον τρόπο μεταβιβάσεώς τους

3.3.3 Ανάλογα με την τιμή και τον τρόπο που εκδίδονται

3.3.4 Ανάλογα με τον τρόπο εξοφλήσεως του Ομολ. Δανείου

3.3.5 Ανάλογα με τα προνόμια και τον τρόπο που δίνονται στους Ομολογιούχους

3.3.6 Ανάλογα με τις παρεχόμενες προς τους Ομολογιούχους εγγυήσεις για την εξόφληση του Δανείου.

3.4 Μεταβίβαση – Μετατροπή Ομολογιών.

3.5 Σχέση μετατροπής Ομολογιακών Δανείων

3.6 Αξία των Ομολογιακών τίτλων

3.7 Διαφορές Μετοχής – Ομολογίας

3.8 Διαφορές Ομολογιών – Ομολόγων

ΟΜΟΛΟΓΙΑ

3.1 Έννοια Ομολογίας

Η κάθε ομολογία του Ομολογιακού δανείου έχει μια ονομαστική αξία και τα τοκομερίδιά της. Κάθε χρόνο η εκδότρια εταιρία πληρώνει τα αντίστοιχα τοκομερίδια.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, κάθε ομολογία:

α) Είναι αξιόγραφο, δηλαδή τίτλος που εκφράζει την αξία, μεταβιβαζόμενο από ένα κομιστή (ομολογιούχο) σε άλλον.

β) Έχει ονομαστική αξία που απεικονίζεται στο αξιόγραφο (τήν ομολογία).

γ) Το ποσό κεφαλαίου σε εξόφληση της ομολογίας θα καταβληθεί από τον οφειλέτη στον ομολογιούχο όταν η ομολογία γίνει ληξιπρόθεσμη και απαιτητή.

δ) Τις ομολογίες εκδίδει πάντα ο δανειζόμενος. Στον τίτλο της ομολογίας διατυπώνονται οι όροι του δανείου και από τον ίδιο τίτλο απορρέει το δικαίωμα του δανειστή, τόσο για την καταβολή τόκων, όσο και για την καταβολή του τμήματος του κεφαλαίου.

ε) Οι τόκοι καταβάλλονται στον κομιστή των τοκομεριδίων σύμφωνα με τους όρους της συμβάσεως,

στ) Ο τίτλος μιας ομολογίας διαιρείται συνήθως σε δύο μέρη, το κυρίως σώμα του τίτλου και τα τοκομερίδια. Κάθε τοκομερίδιο εκφράζει απαίτηση για τόκους μιας περιόδου και κόβεται, επιστρεφόμενο, όταν καταβάλλεται ο τόκος.

ζ) Οι τίτλοι των ομολογιών μπορεί να είναι απλοί, δηλαδή ένας τίτλος ομολογίας που εκφράζει το ελάχιστο ποσό αξίας στο οποίο διαιρείται το ομολογιακό δάνειο, ή να είναι πολλαπλοί οπότε ένας τίτλος απεικονίζει ποσό δύο, τριών, δέκα κλπ. απλών ομολογιών.

Ομολογιακά δάνεια μπορούν, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, να εκδώσουν και οι ανώνυμες εταιρίες, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

3.2 Περιγραφή ομολογίας

Η ομολογία είναι έγγραφος τίτλος, ο οποίος αντιπροσωπεύει ένα ορισμένο χρηματικό ποσό που χορηγήθηκε ως δάνειο. Στο σώμα της ομολογίας αναγράφονται:

- α) το ποσό του δανείου που αντιπροσωπεύει η ομολογία,
- β) το επιτόκιο με το οποίο υπολογίζονται οι τόκοι,
- γ) ο χρόνος, ο τρόπος και ο τόπος πληρωμής του δανείου και των τόκων,
- δ) η τιμή εξοφλήσεως των ομολογιών,
- ε) οι φορολογικές απαλλαγές και τα άλλα πλεονεκτήματα που παρέχονται στους ομολογιούχους (κατόχους ομολογιών),
- στ) οι εγγυήσεις του δανείου,
- ζ) το δικαίωμα μετατροπής των ομολογιών σε άλλους πιστωτικούς τίτλους (π.χ. σε μετοχές). Κλπ.

Η διάθεση των ομολογιών στο κοινό γίνεται με δημόσια εγγραφή μέσω των Τραπεζών και του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.

Αν η ομολογία είναι εμπορεύσιμη, τότε αυτή, μετά την έκδοση του δανείου, αποκτά στην αγορά μια ορισμένη τιμή, η οποία ονομάζεται πραγματική ή τρέχουσα τιμή της ομολογίας.

Η τιμή στην οποία θα εξοφληθεί κάθε ομολογία καλείται τιμή εξοφλήσεως και μπορεί να είναι ίση, ανώτερη ή κατώτερη της ονομαστικής της αξίας. Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της τιμής εξοφλήσεως καλείται **αμοιβή εξοφλήσεως**.

Ο τόκος υπολογίζεται πάντοτε με βάση την ονομαστική αξία της ομολογίας και με το επιτόκιο, το οποίο είναι γραμμένο στο σώμα της ομολογίας και το οποίο καλείται **ονομαστικό επιτόκιο**.

Κάθε ομολογία αποτελείται από δύο μέρη:

↳ **Το πάνω μέρος**, το οποίο αποτελεί το κύριο σώμα της ομολογίας και στο οποίο αναγράφεται:

- η επωνυμία της εταιρίας,
- ο αύξων αριθμός του τίτλου,
- η λέξη «ομολογία»,
- η ονομαστική αξία,
- και ακόμη αν ο τίτλος είναι απλός, πενταπλός και γενικά οι όροι για την έκδοση και εξόφληση του δανείου.

—
↳ **Το κάτω μέρος** της ομολογίας αποτελείται από τα τοκομερίδια τα οποία είναι μικρές αποδείξεις σε σχήμα ορθογωνίου, βάση των οποίων εισπράττονται οι τόκοι στο τέλος κάθε περιόδου (συνήθως κάθε εξάμηνο). Τα τοκομερίδια είναι προσαρτημένα στις ομολογίες και στο σώμα τους είναι γραμμένα:

- το ποσό του τόκου,
- ο αύξων αριθμός της ομολογίας,
- η χρονολογία για καταβολή του τόκου (πληρωμής του),
- αν ο τίτλος είναι απλός ή πενταπλός κ.λ.π
- και ο αριθμός της ομολογίας

3.3 Διακρίσεις ομολογιών

Οι ομολογίες διακρίνονται ανάλογα με το σκοπό του δανείου, τον τρόπο μεταβιβάσεως τους, την τιμή και τον τρόπο εκδόσεως, καθώς και ανάλογα με τον τρόπο εξοφλήσεως, τις εγγυήσεις, αλλά και τα προνόμια προς τους ομολογιούχους - δανειστές.

Στη συνέχεια, αναλύοντας τις διακρίσεις των ομολογιών, θα αναπτύξουμε με συντομία και το αντίστοιχο εννοιολογικό περιεχόμενο.

3.3.1 Ομολογίες ανάλογα με το σκοπό του δανείου.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι ομολογίες:

α) Αναπτυξιακού δανείου, ενός δανείου δηλαδή που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη του παραγωγικού δυναμικού, γι' αυτό και επενδύεται κυρίως σε πάγια περιουσιακά στοιχεία.

β) Ομολογίες δανείου κεφαλαιοποίησης υποχρεώσεων.

Όταν μια Α.Ε. έχει υποχρεώσεις προς τρίτους προβαίνει σε συμφωνία βέβαια με τους δανειστές, σε μια ρύθμιση τέτοια, ώστε οι υποχρεώσεις αυτές να μετατρέπονται σε ομολογιακό δάνειο.

γ) Ομολογίες αντικαταστάσεως άλλου παλαιού ομολογιακού δανείου ή μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Πρόκειται περί ρυθμίσεως υφιστάμενων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.

δ) *Ομολογίες δανείου ενοποιήσεως*. Πρόκειται για ομολογίες ενός δανείου, το οποίο συνάπτεται μεταξύ οφειλέτη και δανειστών με σκοπό την ενοποίηση σε ένα δάνειο άλλων παλαιών ομολογιακών δανείων.

3.3.2 Ανάλογα με τον τρόπο μεταβιβάσεως τους

Διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) *Ονομαστικές ομολογίες*, όταν το όνομα του δικαιούχου εισπράξει το κεφάλαιο και τον τόκο (κομιστή), αναφέρεται πάνω στον τίτλο της ομολογίας. Όταν δηλαδή αναγράφεται το όνομα του ομολογιούχου στον οποίο πληρώνονται οι τόκοι στην ημερομηνία που αναφέρεται στην ομολογία, οι ομολογίες λέγονται ονομαστικές.

Στην περίπτωση αυτή η μεταβίβαση των ομολογιών από κομιστή σε κομιστή απαιτεί μια τυπική διαδικασία και καταχώριση στα βιβλία της εταιρία.

Οι τόκοι των ονομαστικών ομολογιών στέλνονται στο δικαιούχο έναντι απόδειξης ή καταβάλλονται έναντι σφράγισης του τίτλου. Οι ονομαστικές ομολογίες παρέχουν απόλυτη ασφάλεια σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας, έχουν όμως

δυσκολία στη μεταβίβαση, γιατί πρέπει να αλλάξει το όνομα στον τίτλο και στο μητρώο ομολογιών.

β) Ομολογίες μικτές ονομάζονται οι ομολογίες που είναι ονομαστικές ως προς το κεφάλαιο μόνο. Τότε τα τοκομερίδια μεταβιβάζονται αφού αποκοπούν και εισπράττονται από οποιονδήποτε κομιστή τοκομεριδίων τα παραδώσει προς πληρωμή.

Είναι όμως δυνατό η ομολογία να είναι ονομαστική μόνο ως προς τους τόκους και ανώνυμη ως προς το κεφάλαιο.

γ) Ομολογίες σε διαταγή, που μεταβιβάζονται με οπισθογράφηση όπως τα γραμμάτια σε διαταγή.

Στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται έκδοση ομολόγων αυτής της κατηγορίας.

δ) Ομολογίες στον κομιστή. Αυτές μεταβιβάζονται με απλή παράδοση του τίτλου σε άλλο πρόσωπο (νέο κομιστή). Είναι η συνηθισμένη μορφή εκδόσεως ομολογιών, γιατί έχουν το πλεονέκτημα να είναι εύκολα διαπραγματεύσιμες στην αγορά.

Οι ομολογίες στον κομιστή είναι ανώνυμες και ανήκουν σ' αυτόν που τις έχει και η πληρωμή γίνεται με την προσκόμιση των τοκομεριδίων. Κάθε ομολογία έχει τόσα τοκομερίδια όσες είναι και οι περίοδοι στις οποίες θα πληρωθούν τόκοι, από την σύναψη μέχρι τη λήξη του δανείου. Τα τοκομερίδια είναι αριθμημένα και καθένα απ' αυτά γράφει επάνω τη χρονολογία και

το ποσό για το οποίο ισχύει. Οι ομολογίες στον κομιστή έχουν ευκολία στη μεταβίβαση, που γίνεται χωρίς καμιά διατύπωση, δεν έχουν όμως καμιά ασφάλεια σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας. Η μορφή αυτή είναι η επικρατέστερη πράξη.

3.3.3 Ανάλογα με την τιμή και τον τρόπο που εκδίδονται

Οι ομολογίες διακρίνονται:

α) Σε ομολογίες που εκδίδονται στο άρτιο. Οι ομολογίες δηλαδή έχουν ονομαστική αξία ίση με την αξία εκδόσεως ($O.A. = T_e$), που σημαίνει ότι η Α.Ε. εισπράττει σαν δάνειο από τον αγοραστή της ομολογίας της το ποσό που αναφέρεται πάνω στον τίτλο. ($O.A.$ = ονομαστική αξία, T_e = τιμή εκδόσεως).

β) Σε ομολογίες που εκδίδονται σε τιμή διαφορετική, πάνω ή κάτω από το άρτιο, ή $O.A. \neq T_e$. Στην περίπτωση αυτή η Α.Ε. θα εισπράξει σαν δάνειο από τον αγοραστή της ομολογίας ποσό δραχμών μεγαλύτερο (έκδοση πάνω) ή μικρότερο (έκδοση κάτω) από την ονομαστική αξία (το άρτιο),

Η διαφορά πάνω ή κάτω από το άρτιο, λογιστικά θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως μέγεθος, που συμψηφίζεται με τους τόκους του ομολογιακού δανείου.

Πραγματικά, όταν η ομολογία εκδίδεται *υπέρ το άρτιο*, το υπέρ το άρτιο μέρος της αξίας, αφού δεν επιστρέφεται στο δανειστή με την καταβολή του κεφαλαίου (δηλ. της $O.A.$ της

ομολογίας), θεωρείται ότι επιστρέφεται με τους τόκους του δανείου.

Όταν συνεπώς καταβάλλονται τόκοι, η μεν εκταμίευση θα είναι ίση με το ποσό των τόκων ενώ τα από τόκους έξοδα χρηματοδοτήσεως θα είναι μειωμένα κατά το ποσοστό αποσβέσεως της αξίας υπέρ το άρτιο, που θα πρέπει να εμφανίζεται σε έναν πιστωτικό λογαριασμό.

Πρόκειται για απόσβεση της υπέρ το άρτιο αξίας σε τόσες περιόδους, όσες οι περίοδοι που καταβάλλονται τόκοι.

Αντίθετα, αν η έκδοση γίνεται **υπό το άρτιο**, τότε η Α.Ε. θα εισπράξει σαν δάνειο μικρότερο ποσό από εκείνο που θα καταβάλει για την εξόφληση του, δεδομένου ότι θα καταβάλει το σύνολο της Ο.Α. των ομολογιών. Έτσι, κατά την έκδοση του δανείου θα προκύψει ταμιακή είσπραξη μικρότερη από το ύψος της οφειλής. Η διαφορά αυτή θα εμφανίζεται σε ένα χρεωστικό λογαριασμό, που το υπόλοιπό του θα αποσβαίνεται και θα μεταφέρεται στα έξοδα χρηματοδοτήσεως σε κάθε περίοδο που θα καταβάλλονται οι τόκοι του δανείου.

Συνεπώς, κατά την περίοδο καταβολής των τόκων θα έχουμε μικρότερη εκταμίευση (πίστωση ταμείου) από την αντίστοιχη χρέωση εξόδων χρηματοδοτήσεως, η δε διαφορά θα καλύπτεται με το ύψος της αποσβέσεως του ποσού της υπό το άρτιο εκδόσεως.

γ) Σε ομολογίες που εκδίδονται με δημόσια εγγραφή.

Στην περίπτωση αυτή μεσολαβεί μια Τράπεζα, η οποία ή

προωθεί την πώληση των ομολογιών στο κοινό, ή αναλαμβάνει η ίδια την κάλυψη του δανείου και στη συνέχεια πωλεί τις ομολογίες σε τρίτα πρόσωπα.

3.3.4 Ανάλογα με τον τρόπο εξοφλήσεως του Ομολογιακού Δανείου.

α) Ομολογίες που εξοφλούνται στο άρτιο (καταβάλλεται στον κομιστή η Ο.Α. της ομολογίας), άσχετα με τον τρόπο που έχουν εκδοθεί.

β) Ομολογίες που εξοφλούνται υπέρ (πάνω από) το άρτιο ή και υπό (κάτω από) το άρτιο.

Στην περίπτωση της **υπέρ το άρτιο εξοφλήσεως** έχουμε ομολογιακό δάνειο, που η λογιστική του μεταχείριση θα είναι όμοια με ομολογιακό δάνειο το οποίο εκδίδεται υπό το άρτιο. Δεδομένου ότι η διαφορά υπέρ το άρτιο θα εμφανισθεί από την αρχή, δηλαδή από το χρόνο συνομολογήσεως του δανείου, είναι φανερό ότι το υπέρ το άρτιο ποσό εξοφλήσεως λογιστικά θα το χειρισθούμε ανάλογα με την περίπτωση της υπό το άρτιο εκδόσεως.

Στην αντίθετη περίπτωση (**υπό το άρτιο εξόφληση**), το ποσό της υπό το άρτιο εξοφλήσεως θα το συμψηφίσουμε με τους τόκους του δανείου (θα είναι πιστωτικός λογαριασμός) μέσα στις περιόδους που θα καταβάλλεται τόκος, όπως ακριβώς και στην περίπτωση της υπέρ το άρτιο εκδόσεως.

γ) Ομολογίες δανείου που εξοφλείται σε τακτά χρονικά διαστήματα με κλήρωση, και ομολογίες δανείου που εξοφλείται στη λήξη του (μη περιοδικά).

Όταν το δάνειο, όπως συνήθως συμβαίνει, εξοφλείται περιοδικά οι (π.χ. κάθε 12 μήνες), τότε αποσύρονται από την κυκλοφορία με κλήρο ομολογίες, οι οποίες θα εξοφληθούν. Έτσι, μια ομολογία ενός δανείου λήξεως 20 ετών, με ετήσιες κληρώσεις, μπορεί να εξοφληθεί σε μια οποιαδήποτε κλήρωση του πρώτου, δεύτερου κλπ. χρόνου.

δ) Διηνεκείς ομολογίες. Οι ομολογίες αυτές αφορούν σε δάνειο που δεν έχει λήξη μετά από συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Είναι αμφισβητήσιμο αν μπορεί να υπάρξει δάνειο, που δεν έχει λήξη και δεν είναι επιστρεπτέο. Εντούτοις, η έννοια ενός τέτοιου δανείου θα πρέπει να αναζητηθεί στη δυνατότητα της επιστροφής του μετά από πολύ, ή σε οποιοδήποτε χρόνο, στην υποχρέωση της κανονικής καταβολής τόκων και στο γεγονός ότι, σε περίπτωση λύσεως της Α.Ε. οι κάτοχοι τέτοιων ομολογιών προηγούνται στην καταβολή του κεφαλαίου του δανείου, πριν από οποιαδήποτε καταβολή προς τους μετόχους.

ε) Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές. Οι ομολογίες αυτές εξοφλούνται με τη μετατροπή τους σε μετοχές ή με την ταμιακή καταβολή του πληρωτέου ποσού για την εξόφληση της ομολογίας. Το προνόμιο για την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής σε μετοχές, μπορεί να έχει είτε ο δανειστής (ομολογιούχος) είτε ο δανειζόμενος (οφειλέτης).

3.3.5 Ανάλογα με τα προνόμια που δίνονται στους ομολογιούχους

α) *Ομολογίες συμμετοχής στα κέρδη.* Ορίζεται στη δανειακή σύμβαση, ότι οι κάτοχοι ανεξόφλητων ομολογιών θα παίρνουν ένα ποσοστό κέρδους, μετά το τακτικό αποθεματικό και τη διανομή του πρώτου μερίσματος, ή όταν τα κέρδη της οφειλέτιδας Α.Ε. ξεπεράσουν ένα ορισμένο επίπεδο.

β) *Ομολογίες ελεύθερες φόρου στον ομολογιούχο,* όταν το φόρο εισοδήματος από τόκους του ομολογιούχου καταβάλλει η Α.Ε. Επίσης, μπορεί να εκδίδονται και ομολογίες απαλλαγμένες φορολογίας (όπως ομολογίες κρατικών δανείων, δανείων της ΔΕΗ κλπ.), που σημαίνει ότι ο ομολογιούχος δανειστής δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος από τόκους.

Στην πρώτη περίπτωση (ομολογίες ελεύθερες φόρου), τα έξοδα χρηματοδότησεως στα βιβλία της Α.Ε. θα περιλαμβάνουν όχι μόνο τους τόκους του ομολογιακού δανείου, αλλά και το φόρο που θα υποχρεώνεται να καταβάλλει η Α. Ε.

γ) *Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές,* για τις οποίες ήδη μιλήσαμε.

δ) *Ομολογίες λαχειοφόρες ή ομολογίες με δώρο.*

Στις περιπτώσεις αυτές (ιδιαίτερα όταν επιδιώκεται η προσέλκυση δανειστών) η Α.Ε. αναλαμβάνει την υποχρέωση να

δίνει ένα ποσό σαν δώρο σε κάθε κληρούμενη για εξόφληση ομολογία.

Αντί του δώρου, ορίζεται πολλές φορές ότι μεταξύ των ομολογιών, που κληρώνονται για εξόφληση, ή και μεταξύ όλων των ομολογιών που δεν έχουν εξοφληθεί σε προηγούμενες περιόδους, θα κληρώνονται ένας ή δύο κλπ. λαχνοί, που εκπροσωπούν σοβαρό ποσό για τον τυχερό. Οι περιπτώσεις λαχείων ή και δώρων υπολογίζονται συνήθως κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αποβαίνουν υπέρ της δανειζόμενης Α.Ε. και όχι υπέρ των δανειστών. Τούτο συμβαίνει, όταν το επιτόκιο του δανείου καθορίζεται χαμηλό και ως αντάλλαγμα δίδεται ποσό δώρου ή και λαχνός κατά ομολογία. Αλλά σε τέτοιες περιπτώσεις η επιβάρυνση της Α.Ε. από το δώρο ή το λαχνό μπορεί να υπολογιστεί να είναι χαμηλότερη από την επιβάρυνση που θα είχε αν το επιτόκιο είχε καθορισθεί υψηλότερο. Η δανειζόμενη Α.Ε. στηρίζεται τότε στην ελπίδα που καλλιεργείται στον αποταμιευτή (προσδοκώμενο ομολογιούχο), ότι μπορεί να είναι «ο τυχερός του λαχνού».

3.3.6 Ανάλογα με τις παρεχόμενες προς τους ομολογιούχους εγγυήσεις για την εξόφληση του δανείου

έχουμε:

-ομολογίες εγγυημένου δανείου και

-συνήθεις ομολογίες μη εγγυημένου δανείου.

Οι εγγυήσεις αναφέρονται συνήθως στο ακόλουθα:

α) *Εμπράγματη ασφάλεια* (υποθήκη ή ενέχυρο κλπ.), οπότε μιλάμε για ομολογίες εμπραγμάτως ασφαλισμένες. Σε περίπτωση μη έγκαιρης εξοφλήσεως του δανείου, οι δανειστές μπορούν να επιδιώξουν την ικανοποίηση τους, εκποιώντας την εμπράγματη ασφάλεια. Γενικά δε όλες οι παρεχόμενες εξασφαλίσεις μπορεί να αφορούν στο κεφάλαιο του δανείου ή στο κεφάλαιο και τους τόκους.

β) *Τριτεγγύηση του δανείου μιας Α.Ε. από άλλη, ή συνήθως από Τράπεζα, ή και το Κράτος.*

γ) *Ρήτρα χρυσού ή ξένου συναλλάγματος ή τιμαρίθμου* (τιμαριθμικές ομολογίες).

Όταν οι ομολογίες έχουν ρήτρα χρυσού ή συναλλάγματος, η εξόφλησή τους γίνεται σε τιμή που προσαρμόζεται ανάλογα με την τιμή του χρυσού ή του ξένου συναλλάγματος (π.χ. δολαρίου) κατά το χρόνο της εξοφλήσεως. Η προσαρμογή γίνεται σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές που ίσχυσαν κατά το χρόνο της εκδόσεως.

Αν στους όρους του ομολογιακού δανείου υπάρχει η ρήτρα τιμαρίθμου, η προσαρμογή της τιμής εξοφλήσεως της ομολογίας γίνεται με βάση τις μεταβολές ενός καθορισμένου τιμαρίθμου (π.χ. του καταναλωτή των χονδρικών πωλήσεων κλπ).

3.4 Μεταβίβαση – Μετατροπή Ομολογιών

Κατά κανόνα οι ομολογίες είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμες. Δεν αποκλείεται, ωστόσο, χωρίς να αποτελεί την κανόνα, η δέσμευση των ομολογιών, με την έννοια της επιβαλλόμενης στους όρους του δανείου απαγόρευσης μεταβίβασής τους.

Αν δεν απαγορεύεται από τους όρους του δανείου ή τις διατάξεις του νόμου αυτού ή άλλη ειδική διάταξη νόμου, επιτρέπεται χωρίς ποσοτικό, χρονικό ή άλλο περιορισμό η απόκτηση ιδίων ομολογιών από την ίδια την εκδότρια, καθώς και η εκ νέου διάθεσή τους. Αν η απόκτηση γίνεται με αγορά ή με ανταλλαγή ή έναντι εξοφλήσεως απαιτήσεων της εκδότριας ή από επαχθή αιτία, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εκδότριας, στην οποία να προσδιορίζεται ο σκοπός της απόκτησης, το ανώτατο ποσό που θα διαθέσει η εκδότρια για την απόκτηση, καθώς και ο χρόνος και τρόπος της νέας διάθεσης.

Στην περίπτωση που η αγορά των ιδίων ομολογιών από την ίδια την εκδότρια πραγματοποιείται με σκοπό την οριστική μείωση των υποχρεώσεων από το ομολογιακό δάνειο, η εκδότρια υποχρεούται να ακυρώσει τις αποκτώμενες ομολογίες αμέσως με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της. Εάν η απόκτηση ιδίων ομολογιών γίνεται λόγω καθολικής διαδοχής ή δωρεάς, η εκδότρια οφείλει το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την απόκτησή τους να γνωστοποιήσει προς τους ομολογιούχους εάν θα ακυρώσει τις ομολογίες ή θα προβεί σε εκ νέου διάθεσή τους,

καθορίζοντας στην περίπτωση αυτή το χρόνο και τον τρόπο διάθεσης.

Εφόσον πρόκειται για μετατρέψιμες ομολογίες ή ομολογίες ολικά ή μερικά ανταλλάξιμες με μετοχές της εκδότριας, σε περίπτωση απόκτησης ιδίων ομολογιών από την εκδότρια, απαγορεύεται η άσκηση του δικαιώματος μετατροπής, εκτός εάν κατά το χρόνο της μετατροπής ή της ανταλλαγής η εκδότρια πληροί τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία προϋποθέσεις για την κτήση ιδίων μετοχών, τουλάχιστον μέχρι του ποσού των μετατρεπομένων ή ανταλλασσομένων ιδίων μετοχών.

Λόγω της αυτοτέλειας του αξιογράφου, η απόκτηση ομολογίας από την εκδότρια δεν επιφέρει την απόσβεση της απαιτήσεως που ενσωματώνεται στην ομολογία με σύγχυση. Στο πλαίσιο της εξωρηματιστηριακής αγοράς η δυνατότητα αγοράς ομολογιών από την εκδότρια, ακόμη και ο συνδυασμός της αγοράς με σύμφωνα προαιρέσεως ή και εξωνήσεως, μπορεί να καταστήσει το ομολογιακό δάνειο μία εύχρηστη και ευέλικτη μορφή χρηματοδότησης της εκδότριας. Από την άλλη πλευρά, εάν οι ομολογίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο ή άλλη ρυθμιζόμενη αγορά, η αγορά ομολογιών από τον εκδότη του δανείου ή από πρόσωπα συνδεδεμένα με τον εκδότη, δεν είναι ούτε θεμιτή ούτε σκόπιμη όταν γίνεται με σκοπό τη χειραγώγηση της τιμής ή μετά από κατάχρηση εσωτερικής πληροφόρησης.

3.5 Σχέση μετατροπής Ομολογιακών Δανείων

Στις περιπτώσεις εκδόσεως μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου είναι αναγκαίο να καθορίζεται η σχέση μετατροπής (Σ.Μ.). Με τον όρο αυτό εννοούμε ποια θα είναι η σχέση μεταξύ αξίας μετοχών που θα δοθούν στον ομολογιούχο και αξίας ομολογιών που θα επιστρέψει ο τελευταίος σαν αντάλλαγμα για τις μετοχές που θα λάβει.

Για την απάντηση στο θέμα, θα πρέπει να διακρίνουμε δύο χρονικές περιόδους, δηλαδή την περίοδο:

- Όταν η Α.Ε. εισέπραξε το ποσό του δανείου και
- Όταν η Α.Ε. καλείται να εξοφλήσει το δάνειο.

Η μετατροπή ομολογίας σε μετοχή αποτελεί απόσβεση (εξόφληση) του αντίστοιχου ποσού του δανείου. Συνεπώς, θα μπορούσε να συμπεράνει κανείς, ότι θα πρέπει να μετατρέπεται σε μετοχή η απαίτηση του δανειστή ή το ποσό που καλείται να καταβάλει για εξόφληση η οφειλέτιδα Α.Ε.

Αν $A.E.O. = \text{Αξία Εξοφλήσεως Ομολογίας}$, που μπορεί να είναι στο άρτιο κλπ., και $T.M$ η τιμή εκδόσεως της μετοχής, τότε η σχέση μετατροπής (ΣΜ) θα είναι:

$$\text{Σχέση Μετατροπής} = \frac{\text{Τιμή Εκδόσεως Μετοχής}}{\text{Αξία Εξοφλήσεως Ομολογίας}}$$

ή

$$\Sigma.Μ. = \frac{\Delta.Ε.Ο}{\text{ΤΜ}}$$

Όμως ο Έλληνας νομοθέτης δεν θέλησε να μετατρέψει την απαίτηση, αλλά το κεφάλαιο που έχει εισπράξει ως δάνειο η Α.Ε. με βάση την αρχή αυτή, μετατρέπεται σε αξία μετοχών το ποσό του δανείου που εισπράττει η Α.Ε.

Έτσι ορίζεται στο νόμο (αρ. 3α ν. 2190), ότι δεν επιτρέπεται να εκδίδονται σε αντικατάσταση ομολογιών μετοχές με ονομαστική αξία μεγαλύτερη από την τιμή εκδόσεως των ομολογιών.

Συνεπώς η Ο.Α. των μετοχών αυτών μπορεί να είναι ίση ή μικρότερη από την τιμή εκδόσεως των ομολογιών, η οποία μπορεί αντίστοιχα να είναι ίση ή διαφορετική από την ονομαστική τους αξία.

Η διάταξη αυτή δίνει τη δυνατότητα να εκδοθούν μετοχές υπέρ το άρτιο (σε τιμή μεγαλύτερη από την Ο.Α.) αλλά θα μετατραπεί σε μετοχικό κεφάλαιο μόνο η αξία που έχει εισπράξει η Α.Ε. από την έκδοση των ομολογιών. Με τον τρόπο αυτό αποκλείεται η υπό το άρτιο έκδοση μετοχών.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω η σχέση μετατροπής ορίζεται από το συσχετισμό των μεγεθών ΤΜ και ΤΟ = τιμή εκδόσεως ομολογίας, δηλ:

$$\text{Σχέση Μετατροπής} = \frac{\text{Τιμή Εκδόσεως Μετοχής}}{\text{Τιμή Εκδόσεως Ομολογίας}}$$

ή

$$\Sigma M = \frac{T M}{T O}$$

Ένας άλλος περιορισμός που εισάγει ο νόμος με την ίδια διάταξη είναι ότι δεν μπορούν να εκδοθούν μετατρέψιμες ομολογίες σε ποσό μεγαλύτερο από το ½ του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το δικαίωμα μετατροπής μπορεί να ασκείται σε χρόνο προγενέστερο από το χρόνο εξοφλήσεως της ομολογίας και η άσκηση του να εξαρτάται από τη θέληση του ομολογιούχου.

Οποσδήποτε, τα θέματα αυτά καθώς και ο τρόπος μετατροπής καθορίζονται στη σχετική απόφαση της καταστατικής γενικής συνελεύσεως των μετόχων, που συγκαλείται για το σκοπό αυτό.

Για να καταλάβουμε καλύτερα το θέμα, έστω το ακόλουθο παράδειγμα:

Η Α.Ε. «Δ» έχει 25.000 μετοχές (Μ) με ονομαστική αξία Ο.Α. = 40 € και εσωτερικής αξίας Ε.Α. = 50 €.

Η ίδια Α.Ε. έχει εκδώσει ομολογιακό δάνειο ποσού 15.000 € εξοφλητέο υπέρ το άρτιο (όμοια περίπτωση με έκδοση υπό το άρτιο) κατά 20%, υπάρχουν δε σήμερα ανεξόφλητες 3.000 ομολογίες ονομαστικής αξίας 100 € η κάθε μία. Αποφασίζεται η μετατροπή των ανεξόφλητων ομολογιών σε μετοχές, που εκδίδονται υπέρ το άρτιο και σε τιμή $T.M. = E.A. = 50 €$ (Η διαφορά της Ε.Α. από την Ο.Α. οφείλεται σε αρχική υπέρ το άρτιο έκδοση).

Ζητείται να προσδιοριστεί η σχέση μετατροπής (ΣΜ) και τα παλιά και νέα υπόλοιπα των ακόλουθων λογαριασμών

- ↳ Μετοχικό κεφάλαιο
- ↳ Αποθεματικό από την υπέρ το άρτιο έκδοση
- ↳ Ομολογιακό δάνειο
- ↳ Διαφορά από την υπέρ το άρτιο εξόφληση.

Απάντηση:

Είναι φανερό, ότι:

$$A.E.O. = O.A. + 0,20 (O.A.) = 120 €$$

$$T.M. = 50 €$$

$$\Sigma.M. = \frac{T.M.}{T.O.} = \frac{50}{100} = 0.5 €$$

Πού σημαίνει, ότι για κάθε μετοχή θα επιστρέφεται μισή ομολογία ή ότι σε κάθε ομολογία θα αντιστοιχούν:

$$\frac{1}{0.5} = 2 \text{ μετοχές}$$

(Αν αντίθετα, Σ.Μ. = 4, τότε για κάθε μια ομολογία θα αντιστοιχούν:

$$\frac{1}{4} = 0,25 \text{ μετοχές}$$

ή για κάθε μετοχή θα πρέπει να δίνονται τέσσερες ομολογίες.

Δεδομένου ότι μετατρέπονται 3000 ομολογίες, με βάση τη σχέση μετατροπής, θα πρέπει να εκδοθούν 6.000 μετοχές.

$$\frac{3.000}{\Sigma\text{Μ}} = \frac{0.5}{3.000} = 6.000 \text{ μετοχές}$$

Φανερό είναι ότι αν η ΣΜ προσδιοριζόταν σαν σχέση:

$$\Sigma\text{Μ} = \frac{\text{ΤΟ}}{\text{ΤΜ}} = 2$$

Για να βρούμε τον αριθμό των νέων μετοχών, θα έπρεπε να προσδιορίσουμε το προϊόν της σχέσεως:

$$(3000) (\Sigma\text{Μ}) = 3.000 \times 2 = 6.000$$

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

	<i>Πρίν τη μετατροπή</i>	<i>Μετά τη μετατροπή</i>
Μετοχικό Κεφάλαιο		
(Μ) (ΟΑ) = 25.000 x 40	1.000.000	
(25.000 + 6000) (40)		1.240.000
Αποθεματικό από την υπέρ άρτιο έκδοση		
25.000 x (50 - 40)	250.000	
(25.000+6.000) x (50 - 40)		310.000
Οφειλή από Ομολογιακό Δάνειο		
3.000 x (100 + 0,20 x 100)	360.000	
3.000 x (0,20 x 100)		60.000
Διαφορά από την υπέρ το άρτιο έκδοση εξόφληση (λογ/σμός - Ενεργητικού)		
3.000 x 0,20 x 100	-60.000	
3.000 x 0,20 x 100		-60.000
Σύνολα	<u>1.550.000</u>	<u>1.550.000</u>

3.6 Αξία των ομολογιακών τίτλων

Από όσα έχουμε ήδη σχολιάσει, γίνεται φανερό ότι μια ομολογία μπορεί να έχει ή μπορεί να της αποδίδονται οι επόμενες τιμές:

α) **Ονομαστική αξία.** Δηλαδή η αξία που αναγράφεται πάνω στον τίτλο και μπορεί να είναι διαφορετική

από το ποσό που δανείζεται η Α.Ε. με κάθε μια ομολογία, ή από το ποσό που καταβάλλεται για την εξόφλησή της. Πάνω στην ονομαστική αξία της ομολογίας υπολογίζεται ο καταβλητέος τόκος.

β) Αξία εκδόσεως και αξία εξοφλήσεως. Με τους όρους αυτούς εννοούμε το ποσό του χρήματος που εισπράττεται κατά την έκδοση ή καταβάλλεται αντίστοιχα κατά την εξόφληση, από την οφειλέτιδα Α.Ε.

γ) Αγοραία αξία. Πρόκειται για την τιμή στην οποία μπορούμε να διαπραγματευθούμε (να αγοράσουμε ή να πωλήσουμε) μια ομολογία στην ελεύθερη αγορά κεφαλαίων (στο Χρηματιστήριο).

δ) Υπολογιστική ή θεωρητική αξία. Πρόκειται για την αξία που προκύπτει, αν αναγάγουμε στον χρόνο υπολογισμού τις αξίες που πρόκειται να εισπραχθούν από τον ομολογιούχο.

Η αναγωγή αυτή γίνεται συνήθως στην παρούσα αξία και με επιτόκιο ίσο προς το κόστος του χρήματος.

Οι αξίες που πρόκειται να εισπραχθούν αποτελούνται τόσο τις από τις προσόδους όσο και από το κεφάλαιο που θα επιστραφεί με την εξόφληση της ομολογίας. Όπως είδαμε, εξάλλου, οι αξίες αυτές μπορεί, ανάλογα με τον τρόπο υπολογισμού, να είναι πραγματικές ή και πιθανές.

Με απλοποιημένη προσέγγιση στο θέμα, η υπολογιστική αξία θα αποτελείται από το άθροισμα των παρουσών αξιών, τόσο των τόκων όσο και της καταβλητέας αξίας για εξόφληση. Ως

χρόνο ανάγωγής παίρνουμε το μέσο χρόνο ζωής (δηλαδή το 1/2 της περιόδου που υπολείπεται) του δανείου. Υποθέτουμε δηλαδή ότι η ομολογία θα εξοφληθεί στο συγκεκριμένο έτος και θα είναι τοκοφόρος μέχρι το έτος εκείνο.

3.7 Διαφορές μετοχής – ομολογίας

Συνηθίζεται να συγχέεται η έννοια της ομολογίας με την μετοχή. Οι ομολογίες δεν είναι μετοχές. Παρακάτω αναφέρουμε αναλυτικά τα βασικά σημεία στα οποία διαφέρουν οι ομολογίες με τις μετοχές:

↳ Οι ομολογίες αποδίδουν τόκο. Οι μετοχές αποδίδουν μέρισμα (κέρδη).

↳ οι ομολογίες απεικονίζουν το δάνειο που συνάπτει η Α.Ε. Οι μετοχές απεικονίζουν το μετοχικό κεφάλαιο.

↳ Οι μετοχές προϋποθέτουν την ύπαρξη ανώνυμης εταιρίας, οι ομολογίες εκδίδονται και από το κράτος ή τα Ν.Π.Δ.Δ.

↳ Οι μετοχές παρέχουν στον κάτοχό τους δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της εταιρίας, ενώ οι κάτοχοι ομολογιών παίρνουν τόκο ορισμένο ανεξάρτητα από το οικονομικό αποτέ-

λεσμα της εταιρίας. (Σύμφωνα όμως με την διάταξη του άρθρου 6 επιτρέπεται κατά την έκδοση του ομολογιακού δανείου και ύστερα από σχετική απόφαση της γενικής συνελεύσεως, να χορηγηθεί δικαίωμα στους ομολογιούχους για απόληψη, πέρα από τον τόκο, και ορισμένου ποσοστού από τα κέρδη, που απομένουν μετά τη διανομή του πρώτου μερίσματος (6% του καταβλημένου κεφαλαίου) στους προνομιούχους και κοινούς μετόχους κι άλλης πρόσθετης αμοιβής, από την αποδοτικότητα της Α.Ε., η οποία εξαρτάται από το ύψος της παραγωγής ή από το γενικό επίπεδο δραστηριότητας της εταιρίας).

↳ Οι ομολογίες εξοφλούνται κατά την λήξη του δανείου. Μπορεί να αντικατασταθούν και με μετοχές. Πάντως εξοφλούνται. Ενώ οι μετοχές κατά την εκκαθάριση, μπορεί να μην εξοφληθούν καθόλου. Μάλιστα μπορεί να είναι ασφαλισμένες με υποθήκη ακινήτου της Α.Ε.

↳ Οι ομολογιούχοι δε μπορούν να συμμετάσχουν στη διαχείριση της εταιρίας.

↳ Οι ομολογίες διαθέτονται και υπό το άρτιο, ενώ απαγορεύεται αυτό για τις μετοχές.

↳ Οι ομολογιούχοι είναι δανειστές της εταιρίας και σαν δανειστές μπορούν να κηρύξουν την εταιρία σε κατάσταση πτωχεύσεως, ενώ οι μέτοχοι είναι κεφαλαιούχοι.

↳ Στην εκκαθάριση της εταιρίας ικανοποιούνται πρώτα οι ομολογιούχοι και από το υπόλοιπο που μένει ικανοποιούνται οι μέτοχοι.

↳ Οι μέτοχοι καλύπτονται στον κίνδυνο της νομισματικής υποτιμήσεως, ενώ οι ομολογιούχοι είναι εκτεθειμένοι στον κίνδυνο αυτό, σε περίπτωση που δεν έχει τεθεί ρήτρα σκληρού νομίσματος.

3.8 Διαφορές ομολογιών – ομολόγων

Οι ομολογίες και τα ομόλογα είναι απαιτήσεις για τους κατόχους τους και υποχρεώσεις (ξένα κεφάλαια) για τους εκδότες των αντίστοιχων δανείων. Όμως τα ομολογιακά δάνεια και οι ομολογίες δεν έχουν σχέση με τα ομόλογα.

↳ Το δάνειο, που προέρχεται από τις ομολογίες έχει προκαθορισμένο συνολικό ύψος, ενώ το αντίστοιχο των ομολόγων εκδίδεται στο ύψος όπου θα υπάρξουν αγοραστές μέσω προεγγραφών.

↳ Τα ομόλογα έχουν το χαρακτηριστικό ότι εξοφλούνται σε διάστημα μέχρι ένα έτος. Ενώ οι ομολογίες εξοφλούνται κατά την λήξη του δανείου.

↳ Τα ομόλογα εξοφλούνται και σε τιμή ίση με την ονομαστική αξία. Η ονομαστική αξία των ομολόγων μπορεί να είναι διαφορετική από το ποσό που δανείζεται η Α.Ε. με κάθε μια ομολογία, ή από το ποσό που καταβάλλεται για την εξόφλησή της.

Προφανώς, όμως, το Δημόσιο προτιμά να μονοπωλεί, στο βαθμό του δυνατού, τη δανειακή χρηματοπιστηριακή και τραπεζική πίστη με την έκδοση ομολόγων για να μην έχει τις συνέπειες του ιδιωτικού δανεισμού όπως λ.χ. την αύξηση των επιτοκίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

4.1 Λογιστική Τεχνική Ομολογιακών Δανείων

4.1.1 Έκδοση Ομολογιακού Δανείου

4.1.2 Υπολογισμός τόκων Ομολογιακού Δανείου και η διαφορά του από το άρτιο

4.1.3 Απόσβεση Ομολογιακού Δανείου

4.2 Η Λογιστική των Ομολογιακών Δανείων κατά το Ε.Γ.Λ.Σ.

4.3 Ανάπτυξη Ομολογιακού Δανείου με βάση την Τραπεζική Λογιστική

4.3.1 Αναδοχή-έκδοσης Ομολογιακού Δανείου

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

4.1 Λογιστική Τεχνική των Ομολογιακών Δανείων

Στην παράγραφο αυτή θα εξετάσουμε τρία θέματα από την πλευρά της Α.Ε.

α) Τη λογιστική εκδόσεως και εξοφλήσεως των ομολογιακών δανείων.

β) Τον υπολογισμό των τόκων και το χειρισμό της διαφοράς από το άρτιο.

γ) Τη λογιστική της αποσβέσεως των δανείων.

4.1.1 Έκδοση Ομολογιακών Δανείων

Με σκοπό να απλοποιήσουμε τη λογιστική της διαδικασίας εκδόσεως ομολογιακού δανείου, θα εξετάσουμε με πολύ απλό τρόπο τη λογιστική έκδοσης ή εξόφλησης Ομολογιακού Δανείου. Για την εύκολη κατανόησή τους δεν θα

χρησιμοποιήσουμε λογαριασμούς του Ε.Γ.Λ.Σ. στα παραδείγματά μας. Θα εξετάσουμε δύο βασικά στάδια:

α) Το στάδιο αναλήψεως, από το μελλοντικό κομιστή, της ευθύνης για καταβολή στην Α.Ε. της αξίας εκδόσεως των ομολογιών που αγοράζει.

Έναντι αυτής της ευθύνης, η οποία εμφανίζεται με χρεωστικό λογαριασμό στα βιβλία της Α.Ε., δημιουργείται το δικαίωμα του δανειστή, άρα υποχρέωση της Α.Ε., να παραλάβει τίτλους ομολογιών, που θα αντιπροσωπεύουν αξία ίση με την αξία εξοφλήσεως τους.

β) Το στάδιο της καταβολής του ποσού του δανείου από το δανειστή, άρα είσπραξη για την Α.Ε., οπότε αποσβάζεται η αρχική του υποχρέωση. Με την καταβολή αυτή παραδίδονται οι τίτλοι των ομολογιών από την Α.Ε. στον κομιστή, οπότε αποσβάζεται αντίστοιχα και το δικαίωμά του. Με την απόσβεση του δικαιώματος του κομιστή για την παραλαβή τίτλων γεννάται πια η μακροπρόθεσμη υποχρέωση της Α.Ε. από το ομολογιακό δάνειο.

Σαν συνέπεια των προηγούμενων προκύπτει, ότι η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της υπέρ το άρτιο εκδόσεως ή εξοφλήσεως θα προκύψει αμέσως με την πρώτη εγγραφή. Προκειμένου η διαφορά να μην εμφανισθεί αμέσως στην πρώτη, αλλά στη δεύτερη εγγραφή, θα πρέπει η λογιστική απόδοση της αναλήψεως ευθυνών να γίνει σε ονομαστικές και όχι σε πραγματικές τιμές.

Έστω το ακόλουθο παράδειγμα, που θα χρησιμοποιήσουμε και για τις εγγραφές αποσβέσεως:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η Α.Ε. «ΔΕΛΤΑ» εκδίδει ομολογιακό δάνειο με δημόσια εγγραφή μέσω της τράπεζας «Τ» με τα ακόλουθα στοιχεία:

- ↳ ονομαστική αξία δανείου 20.000 € σε 200 ομολογίες.
- ↳ Αξίες εξοφλήσεως:
 - Περίπτωση εξόφλησης υπέρ το άρτιο 30% (τα ίδια θα ίσχυαν αν ήταν υπό το άρτιο έκδοση).
 - Περίπτωση εξόφλησης υπό το άρτιο 30% (τα ίδια θα ίσχυαν αν ήταν υπέρ το άρτιο έκδοση).
- ↳ Ετήσιο ποσοστό τόκου καταβλητέο στο τέλος της χρήσεως 10% επί του ανεξόφλητου υπόλοιπου του δανείου.
- ↳ Η εξόφληση του δανείου γίνεται με κλήρωση κάθε χρόνο.
- ↳ Διάρκεια δανείου 10 έτη.
- ↳ Με την κάλυψη του δανείου υπολογίζεται προμήθεια υπέρ της Τράπεζας 1,5% επί της ονομαστικής αξίας.
- ↳ Για την παρακολούθηση των εξόδων χρηματοδοτήσεως με ομολογίες δημιουργείται σχετικός λογαριασμός, που αναλύεται στις διάφορες κατηγορίες εξόδων.

Εξόφληση υπέρ το άρτιο

« _____ »		
Ομολογίες	26.000	
Ομολογιακό Δάνειο		26.000
<i>απόφαση Γεν. Συνέλευσης</i>		
« _____ »		
Δικαιούχοι Ομολογιούχοι	20.000	
Διαφορά εξόφλησης υπέρ άρτιο	6.000	
Ομολογίες		26.000
<i>Εγγραφές στην έκδοση Ο.Δ.</i>		
« _____ »		
Τράπεζες ¹	19.700	
Τόκοι και έξοδα Ο.Δ ²	300	
Δικαιούχοι Ομολ.		20.000
<i>Καταβολή από ομολογιούχους</i>		
« _____ »		

¹ Οι Τράπεζες παίρνουν μια προμήθεια για την παρεχόμενη εξυπηρέτηση. Ενεργούν ως ενδιάμεσοι μεταξύ εταιρίας και κοινού.

² Αν το ποσό των εξόδων δεν είναι μεγάλο, μεταφέρεται στα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσεως, αλλιώς εγγράφονται στο ενεργητικό που είναι και η συνηθισμένη περίπτωση) και γίνεται η απόσβεσή του μέσα σε 10 συνεχείς χρήσεις με κρατήσεις όχι μικρότερες του 1/10 της όλης δαπάνης. Το Ε.Γ.Α.Σ. προβλέπει είτε την εφάπαξ απόσβεση τους, είτε την τμηματική μέσα σε μια πενταετία.

Εξόφληση υπό το άρτιο

<hr/>		
Ομολογίες	14.000	
Ομολογιακό Δάνειο		14.000
<i>απόφαση Γεν. Συνέλευσης</i>		
<hr/>		
Δικαιούχοι Ομολ.	20.000	
Ομολογίες		14.000
Διαφ. εξοφλ. υπό άρτιο		6.000
<i>Εγγραφές στην έκδοση Ο.Δ.</i>		
<hr/>		
Τράπεζες	19.700	
Τόκοι και έξοδα Ο.Δ	300	
Δικαιούχοι Ομολογιούχοι		20.000
<i>Καταβολή από ομολογιούχους</i>		
<hr/>		

Τα ίδια θα ίσχυαν αν είχαμε την περίπτωση εκδόσεως υπέρ το άρτιο 30%. Αυτό γιατί η έκδοση των ομολογιών υπέρ το άρτιο βαρύνει τους ομολογιούχους, δηλαδή η εκδότρια Α.Ε. θα πάρει περισσότερα χρήματα σε σχέση με την πραγματική αξία των ομολογιών. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση μας "εξόφληση υπό το άρτιο". Η Α.Ε. θα εξοφλήσει τους ομολογιούχους σε τιμή μικρότερη από την αξία των ομολογιών που κρατούν στα χέρια τους.

4.1.2 Υπολογισμός τόκων Ο.Δ. και η διαφορά από το άρτιο

Οι τόκοι υπολογίζονται πάνω στην ονομαστική αξία του ανεξόφλητου υπολοίπου του δανείου στο τέλος κάθε περιόδου.

Στις περιπτώσεις δανείων που έχουν εκδοθεί υπό το άρτιο (ή εξοφλούνται υπέρ το άρτιο) ή και δανείων εκδοθέντων υπέρ το άρτιο (ή εξοφλούμενων υπό το άρτιο) δημιουργούνται, όπως είδαμε, οι λογαριασμοί που εμφανίζουν τη διαφορά αυτή. Το υπόλοιπο των λογαριασμών αυτών αποσβαίνεται κατά τη διάρκεια ζωής του δανείου.

Το ύψος της ετήσιας αυτής αποσβέσεως συμψηφίζεται με (και προσαυξάνει ή μειώνει) τους τόκους του ομολογιακού δανείου. Ο συμψηφισμός αυτός έχει σα συνέπεια την προσαρμογή των εξόδων χρηματοδοτήσεως, όπως άλλωστε ήδη αναφέραμε.

Δεδομένου όμως ότι οι τόκοι των ομολογιακών δανείων υπολογίζονται κάθε χρόνο και μεταβάλλονται ανάλογα με το υπόλοιπο ανεξόφλητο ποσό του δανείου, η ετήσια απόσβεση της διαφοράς εκδόσεως ή εξοφλήσεως είναι ανάλογη του ετήσιου ύψους των τόκων του δανείου.

Για πληρέστερη κατανόηση, θα παρακολουθήσουμε τους υπολογισμούς στον επόμενο πίνακα, που στηρίζεται στα δεδομένα του παραδείγματος.

*Πίνακας ετήσιων τόκων και αποσβέσεων της
διαφοράς εξοφλήσεως*

<i>Υπόλοιπο δανείου</i>	<i>Τόκος προς 10%</i>	<i>Αναλογία στη συνολική δαπάνη τόκων</i>	<i>Υπέρ το άρτιο</i>	<i>Ετήσια απόσβεση της διαφοράς</i>
20.000	2.000	2/11	6.000 x 2 /11	1.090,91
18.000	1.800	1,8/11	6.000 x 1,8/11	981,82
16.000	1.600	1,6/11	6.000 x 1,6/11	872,73
14.000	1.400	1,4/11	6.000 x 1,4/11	763,64
12.000	1.200	1,2/11	6.000 x 1,2/11	654,55
10.000	1.000	1/11	6.000 x 1 /11	545,45
8.000	800	0,8/11	6.000 x 0,8/11	436,36
6.000	600	0,6/11	6.000 x 0,8/11	327,27
4.000	400	0,4/11	6.000 x 0,4/11	218,18
2.000	200	0,2/11	6.000 x 0,2/11	109,09
<i>Συνολική δαπάνη</i>	<u>11.000</u>			<u>6.000</u>

Οι ημερολογιακές εγγραφές που αφορούν στην καταχώρηση των τόκων και την απόσβεση της διαφοράς από το άρτιο είναι οπωσδήποτε απλές.

Με βάση τα δεδομένα του παραδείγματος, που έχουμε ήδη επεξεργαστεί στον παραπάνω πίνακα, θα παρακολουθήσουμε τα επόμενα, που αναφέρονται στο τρίτο έτος από την έκδοση. Οι ημερολογιακές εγγραφές λοιπόν θα έχουν ως εξής:

Εξόφληση υπέρ το άρτιο

«		
Τόκοι και έξοδα Ο.Δ	2.472,73	
<u>Τόκοι ομολογιακών δανείων 1.600</u>		
<u>Διαφορά εξόφλ. υπέρ άρτιο 872,73</u>		
Τοκομερίδια πληρωτέα		1.600,00
Διαφορά εξ. υπέρ άρτιο		872,73
<i>Υπολογισμός τόκων κλπ τρίτου έτους</i>		
«		
Τοκομερίδια πληρωτέα	1.600,00	
Ταμείο		1.600,00
<i>Καταβολή τόκων περιόδου</i>		

Εξόφληση υπό το άρτιο

« _____		
Τόκοι και έξοδα Ο.Δ	1.600,00	
<u>Τόκοι ομολογιακών δανείων 1.600</u>		
Τοκομερίδια πληρωτ.		1.600,00
Υπολογισμός τόκων		
« _____		
Διαφορά υπό άρτιο	872,73	
Έξοδα χρηματοδότησης		872,73
<u>Διαφορά υπό άρτιο</u>		
Απόσβεση διαφοράς		
« _____		
Τοκομερίδια πληρωτέα	1.600,00	
Ταμείο		1.600,00
Καταβολή τόκων περιόδου		
« _____		

4.1.3 Απόσβεση Ομολογιακών Δανείων

Η απόσβεση ενός ομολογιακού δανείου γίνεται με την εξόφληση των ομολογιών κατά τους τρόπους που θα αναφέρουμε στη συνέχεια.

Ο σχηματισμός του κεφαλαίου για εξόφληση του δανείου (ειδικό αποθεματικό) μπορεί να βασίζεται (από την άποψη της

μεθοδολογίας υπολογισμών) στους κανόνες μαθηματικών πίστεως.

Αλλά στα μαθηματικά πίστεως μπορεί να βασίζεται και το ετήσιο ποσό εξοφλήσεως του κεφαλαίου και των τόκων.

Οι υπολογισμοί αυτοί θα βασίζονται σε προκαθορισμένες βάσεις, ότι π.χ. κάθε χρόνο θα αποσβαίνεται ίσο ή αυξανόμενο ή μειούμενο ποσό κεφαλαίου, που αντιστοιχεί σε ανάλογο αριθμό ομολογιών.

Προκειμένου να αποφευχθεί η περιπλοκή των υπολογιστικών διαδικασιών, και με βάση το γεγονός ότι δε θα απομακρυνθούμε από την πρακτική, οι υπολογισμοί που ακολουθούν στηρίζονται στην παραδοχή, ότι τα ομολογιακά δάνεια εξοφλούνται σε ίσες ετήσιες δόσεις.

Οι περισσότερο συνηθισμένοι τρόποι αποσβέσεως (εξαλείψεως – αποπληρωμής) των ομολογιακών δανείων από τις Α.Ε. είναι οι ακόλουθοι:

Α) καταβολή στον κομιστή της ομολογίας ποσού που αποτελεί την αξία εξοφλήσεως.

Β) εξαγορά των ομολογιών από την Α.Ε. στην ελεύθερη αγορά κεφαλαίων.

Γ) μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές.

Δ) αντικατάσταση ενός Ομολογιακού Δανείου με άλλο νέας εκδόσεως.

Στη συνέχεια θα παραθέσουμε τη λογιστική διαδικασία που μπορεί να ακολουθείται (με ανάλογη εφαρμογή) στις διάφορες περιπτώσεις αποσβέσεως Ομολογιακού Δανείου.

Σα γενική παρατήρηση θα σημειώσουμε ότι η απόσβεση των Ομολογιακών Δανείων μπορεί να εμφανίζεται λογιστικά κατά τρόπο άμεσο (χρεώνεται αμέσως ο λογαριασμός του Ομολογιακού Δανείου) ή κατά έμμεσο τρόπο (δημιουργείται λογαριασμός **«Απόσβεση Ομολογιακού Δανείου»** που στο τέλος εξισώνεται με τον κύριο λογαριασμό του Ομολογιακού Δανείου). Στο παράδειγμά μας θα ακολουθήσουμε τον έμμεσο τρόπο αποσβέσεως, στηριζόμενοι στα δεδομένα του ίδιου πάντα παραδείγματος.

Ας σημειωθεί επίσης ότι, επειδή οι ομολογιούχοι δεν προσέρχονται να εισπράξουν το ποσόν που δικαιούνται για εξόφληση, όταν γίνεται η εγγραφή για κάθε ληξιπρόθεσμη δόση, δημιουργείται ένας λογαριασμός **«Δικαιούχοι Ληξιπρόθεσμων ομολογιών»** ή **«Ομολογίες Πληρωτέες»**. Ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται με την καταβολή των ποσών που αναλαμβάνονται από τους κομιστές των ομολογιών που έληξαν (κληρώθηκαν) κατά την περίοδο αναφοράς.

Εμείς υποθέτουμε ότι βρισκόμαστε στο τέλος του τρίτου έτους, κληρώθηκαν δε το 1/10 από τις αρχικές 200 ομολογίες.

Αφού η Ο.Α. του δανείου είναι 20.000, η Ονομαστική Αξία (Ο.Α.) της κάθε ομολογίας θα είναι:

$$\text{Ο.Α. κάθε ομολογίας} = \frac{\text{Ο.Α. Δανείου } 20.000}{\text{Αριθμός Ομολογιών } 200} = 100 \text{ €}$$

Όταν η εξόφληση γίνεται κατά 30% **υπέρ το άρτιο**, κάθε ομολογιούχος θα εισπράξει για μια ομολογία:

$$100 + 0,3 \times 100 = 130 \text{ €}$$

Οπότε για τις 20 ομολογίες που θα εξοφληθούν πρέπει να καταβληθεί χρεωλύσιο ίσο προς:

$$20 \times 130 = 2.600 \text{ €}$$

Όταν η εξόφληση γίνεται κατά 30% **υπό το άρτιο**, τότε κάθε ομολογιούχος θα εισπράξει για μια ομολογία:

$$100 - 0,30 \times 100 = 70 \text{ €}$$

Οπότε για τις 20 ομολογίες που θα εξοφληθούν πρέπει να καταβάλει η εκδότρια:

$$20 \times 70 = 1400 \text{ €}$$

Όσον αφορά στις εγγραφές των τόκων που θα οφείλει η Α.Ε. για την ίδια περίοδο, ισχύουν όσα αναφέραμε στην προηγούμενη υποπαράγραφο.

Εξόφληση υπέρ το άρτιο

« _____ Απόσβεση Ο.Δ. Ομολογίες Πληρωτέες	2.600	2.600
Κλήρωση Ομολογ. τρίτου έτους « _____		
Ομολογίες Πληρωτέες Ταμείο	1.300	1.300
Προσήλθαν οι μισοί ομολογιούχοι για εξόφληση _____		

Εξόφληση υπό το άρτιο

« _____ Απόσβεση Ο.Δ. Ομολογίες Πληρωτέες	1.400	1.400
Κλήρωση Ομολογ. τρίτου έτους « _____		
Ομολογίες Πληρωτέες Ταμείο	700	700
Προσήλθαν οι μισοί ομολογιούχοι για εξόφληση _____		

Στο τέλος του 10^{ου} έτους, εκτός από τις εγγραφές των τόκων του έτους και της καταβολής της δόσεως, θα γίνει και η τακτοποίηση του λογαριασμού του ομολογιακού δανείου.

Ας παρακολουθήσουμε τις εγγραφές αυτές του 10^{ου} έτους.

Εξόφληση υπέρ το άρτιο

«	
Τόκοι κ' έξοδα χρηματοδότησης	309,09
<u>Τόκοι ομολογιακών δανείων 200,00</u>	
<u>Διαφορά υπέρ άρτιο 109,90</u>	
Τοκομερίδια πληρωτ.	200,00
Διαφορά υπέρ άρτιο	109,90
«	
Τοκομερίδια πληρωτέα	200,00
Ταμείο	200,00
«	
Απόσβεση Ο.Δ.	2.600
Ομολογίες Πληρωτέες	2.600
«	
Ομολογίες Πληρωτέες	1.300
Ταμείο	1.300
«	
Ομολογιακό Δάνειο	26.000
Απόσβεση Ο.Δ	26.000

Εξόφληση υπό το άρτιο

«		
Τόκοι και έξοδα Ο.Δ. Τοκομερίδια πληρωτέα	200,00	200,00
«		
Διαφορά υπό άρτιο Τόκοι και έξοδα Ο.Δ.	109,09	109,09
«		
Τοκομερίδια πληρωτέα Ταμείο	200,00	200,00
«		
Απόσβεση Ο.Δ Ταμείο	1.400,00	1.400,00
«		
Ομολογίες Πληρωτέες Ταμείο	700,00	700,00
«		
Ομολογιακό Δάνειο Απόσβεση Ο.Δ	14.000,00	14.000,00
«		

Στην περίπτωση αποσβέσεως με μετατροπή
ομολογιών σε μετοχές έχουμε:

Έστω ότι μετά το τρίτο έτος όλες οι υπόλοιπες ομολογίες μετατρέπονται σε μετοχές, με σχέση μετατροπής 2 ομολογίες σε κάθε μετοχή.

Ονομαστική Αξία (Ο.Α). μετοχής = 150 και

Τιμή εκδόσεως = 200.

Με αυτή τη βάση θα έχουμε τα επόμενα δεδομένα:

	περιπτώσεις εξοφλήσεως	
	υπέρ άρτιο	υπό άρτιο
Αριθμός ανεξόφλητων ομολογιών	140 €	140 €
Μετατρέπόμενη αξία 100 x 140	14.000 €	14.000 €
Αριθμός μετοχών	70 €	70 €
Αύξηση Μ.Κ. 150 x 70	10.500 €	10.500 €
Αποθεματικό από την υπέρ άρτιο έκδοση	3.500 €	3.500 €
Υπόλοιπο Διαφορά υπέρ άρτιο (Χρεωστικό)	2.945,46 €	
Υπόλοιπο Διαφορά υπό το άρτιο (Πιστωτικό)		(2945,46€)
Υπόλοιπο Ομολογιακού Δανείου	16.000 €	9.800 €

Οι Λογιστικές εγγραφές για τις περιπτώσεις υπέρ και υπό άρτιο εξοφλήσεως θα είναι:

Εξόφληση υπέρ το άρτιο

«		
Ομολογιακό δάνειο	16.000,00	
Μέτοχοι	945,60	
Μετοχικό κεφάλαιο		10.500,00
Αποθεματικό		3.500,00
Διαφορά υπέρ άρτιο		2.945,46
«		
Ταμείο	945,46	
Μέτοχοι		945,46

Εξόφληση υπό το άρτιο

«		
Ομολογιακό δάνειο	9.800,00	
Διαφορά υπό άρτιο	2.945,46	
Μετοχικό κεφάλαιο		10.500,00
Αποθεματικό		3.500,00
«		
Ταμείο	1.254,54	
Μέτοχοι		1.254,54

Τέλος, θα σημειώσουμε, ότι είναι συνηθισμένο τα έξοδα εκδόσεως Ο.Δ., επειδή είναι υψηλά, να αποσβαίνονται κατά τη διάρκεια ζωής τους δανείου, οπότε με ετήσιο ποσό

αποσβέσεως να βαρύνεται ο λογαριασμός εξόδων χρηματοδοτήσεων με ομολογίες.

Για την απόσβεση των εξόδων αυτών ακολουθείται η μέθοδος της σταθερής ετήσιας απόσβεσης.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ:

Τα παραδείγματα που θα ακολουθήσουν γίνονται χωρίς τη χρήση Ε.Γ.Λ.Σ. για την πιο εύκολη κατανόησή τους.

1^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

ΕΚΔΟΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Έκδοση ομολογιών στο άρτιο:

- ↪ Εκδίδουμε δάνειο 1.000.000 € το οποίο διαιρείται σε 100.000 ομολογίες των 10 € η κάθε μία.
- ↪ Διατίθενται όλες οι ομολογίες στο άρτιο
- ↪ Τα έξοδα έκδοσης ανήλθαν σε 12.000 €

Εισπράττεται η ονομαστική αξία των ομολογιών.

έκδοση υπό το άρθρο

«		
Ομολογίες	1.000.000	
Ομολογιακό Δάνειο		1.000.000
<i>Έκδοση 100.000 ομολογιών των 10€</i>		
«		
Δικαιούχοι Ομολογιούχοι	800.000	
Διαφορά έκδ. υπό άρθρο	200.000	
Ομολογίες		1.000.000
<i>Διάθεση ομολογιών κάτω από το άρθρο</i>		
«		
Έξοδα έκδοσης Δανείου	12.000	
Ταμείο		12.000
<i>Πληρωμή εξόδων κ.λ.π.</i>		
«		
Ταμείο	800.000	
Ομολογιούχοι		800.000
<i>Είσπραξη από ομολογιούχους</i>		
«		

Έστω ότι οι ομολογίες του παραδείγματος διατίθενται πάνω από το άρθρο σε τιμή 11€ η κάθε μία. Οι εγγραφές θα είναι:

Έκδοση υπέρ άρτιο

<hr style="border: none; border-top: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"/> <i>Ομολογίες</i>	1.000.000	
<i>Ομολογιακό Δάνειο</i>		1.000.000
<i>Έκδοση 100.000 ομολογιών των 10€</i>		
<hr style="border: none; border-top: 1px solid black; margin-top: 5px;"/> <i>Ομολογιούχοι</i>	1.100.000	
<i>Ομολογίες</i>		1.000.000
<i>Διαφορά έκδ. υπέρ άρτιο</i>		100.000
<i>Διάθεση ομολογιών πάνω από το άρτιο</i>		
<hr style="border: none; border-top: 1px solid black; margin-top: 5px;"/> <i>Έξοδα έκδοσης Δανείου</i>	12.000	
<i>Ταμείο</i>		12.000
<i>Πληρωμή εξόδων κ.λ.π.</i>		
<hr style="border: none; border-top: 1px solid black; margin-top: 5px;"/> <i>Ταμείο</i>	1.100.000	
<i>Ομολογιούχοι</i>		1.100.000
<i>Είσπραξη από ομολογιούχους</i>		
<hr style="border: none; border-top: 1px solid black; margin-top: 5px;"/>		

Παρατηρήσεις:

- ↳ Οι λογαριασμοί «*Διαφορά από έκδοση δανείου υπό το άρτιο*» θα αποσβεσθούν μέσα στα χρόνια που εξοφλείται το δάνειο.

↪ Αν οι ομολογίες δοθούν σε Τράπεζα για την διάθεσή τους τότε ανοίγουμε και τον λογαριασμό «Τράπεζα Χ» τον οποίο χρεώνουμε σε πίστωση του λογαριασμού «Ομολογιούχοι».

Τέλος αν σύμφωνα με τους όρους του δανείου η αξία των ομολογιών θα καταβληθεί σε δύο δόσεις, οι λογιστικές εγγραφές θα έχουν ως εξής:

έκδοση στο άρτιο

«			
Ομολογίες	1.000.000		
Ομολογιακό Δάνειο		1.000.000	
Έκδοση 100.000 ομολογιών των 10€			
«			
Ομολογιούχοι	1.000.000		
Ομολογίες		1.000.000	
Διάθεση ομολογιών στο άρτιο			
«			
Β' Δόση Ομολογιακού Δανείου	500.000		
Ομολογιούχοι		1.000.000	
Καθορισμός δύο δόσεων			
«			
"Σε μεταφορά"			

“Από μεταφορά”		
_____ « _____		
Έξοδα έκδοσης Δανείου	12.000	
Ταμείο		12.000
<i>Πληρωμή δαπανών έκδοσης δανείου</i>		
_____ « _____		
Ταμείο	500.000	
Α' Δόση Ομολ. Δανείου		500.000
<i>Είσπραξη της Α' Δόσης</i>		
_____ « _____		
Ταμείο	500.000	
Β' Δόση Ομολ. Δανείου		500.000
<i>Είσπραξη της Β' Δόσης</i>		

2^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΚΩΝ

- ↳ Υπολογίζεται ότι ο τόκος της πρώτης περιόδου ενός ομολογιακού δανείου είναι έστω 500.000 €.
- ↳ Καταβάλλεται για τόκους της α' περιόδου ποσό 490.000€.
- ↳ Στο τέλος της περιόδου αυτής και κατά την αρχή της δευτέρας περιόδου υπάρχουν απλήρωτα τοκομερίδια 10.000 €.

↪ Στα επόμενα χρόνια πληρώνονται ακόμα από αυτά τα τοκομερίδια 6.000 €.

↪ Το υπόλοιπο ποσό των τοκομεριδίων 4.000 € έχει παραγραφεί και μεταφέρεται στον λογαριασμό «Κέρδη από παραγραφέντα τοκομερίδια».

Οι λογιστικές εγγραφές έχουν ως εξής:

Υπολογισμός- Καταβολή τόκων

1		
Τόκοι Ομολογιακού Δανείου	500.000	
Τοκομερίδια πληρ. α' περιόδου		500.000
Υπολογισμός τόκου δαν. από.. μέχρι..		
2		
Τοκομερίδια πληρωτέα α' περιόδου	490.000	
Ταμείο		490.000
Πληρωμή τόκων α' περιόδου		
3		
Τοκομερίδια πληρωτέα α' περιόδου	10.000	
Τοκομερίδια σε καθυστέρηση		10.000
Καταχώρηση καθυστερ. Τοκομεριδίων		
"Σε μεταφορά"		

"Από μεταφορά"		
4		
Τοκομερίδια σε καθυστέρηση Ταμείο	6.000	6.000
<i>Πληρωμή καθυστέρ. Τόκων</i>		
5		
Τοκομερίδια σε καθυστέρηση Τοκομερίδια παραγραφέντα	4.000	4.000
<i>Λογιστική μεταφορά</i>		
6		
Τοκομερίδια παραγραφέντα Κέρδη από Παραγρ. Τοκομερ.	4.000	4.000
<i>Μεταφορά προκυψ. Κέρδους</i>		

Οι παραπάνω εγγραφές υπολογισμού και καταβολής των τόκων επαναλαμβάνονται και στις επόμενες περιόδους.

ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ

Χ	ΤΟΚΟΙ ΟΜΟΛ. ΔΑΝ.	Π	Χ	ΤΟΚΟΜ. ΠΛΗΡ. Α' ΠΕΡΙΟΔ.	Π	
1)	500.000		2)	490.000	1)	500.000
			3)	10.000		

X	TAMEIO	Π	X	ΤΟΚΟΜ. ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡ. Π
	2) 490.000		4) 6.000	3) 10.000
	4) 6.000		5) 4.000	

X	ΤΟΚΟΜ. ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΝΤ	Π	X	ΚΕΡΔΗ ΠΑΡ/ΜΤΑ ΤΟΚΟΜ	Π
6) 4.000		5) 4.000		6) 4.000	

3^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

- ↳ Γίνεται απόσβεση κατά τέλος της α' περιόδου του δανείου με κλήρωση 5.000 ομολογιών των 10 € η κάθε μία. (Σύνολο δανείου 300.000 €).
- ↳ Καταβάλλεται ποσό 48.000 €
- ↳ Μένουν σε καθυστέρηση ομολογίες 2.000 €
- ↳ Πληρώνονται απ' αυτές ομολογίες αξίας 1.500 €
- ↳ Παραγράφονται οι υπόλοιπες αξίας 500 €

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

1			
Απόσβεση Ο.Δ.		50.000	
Ομολογίες Πληρωτέες			50.000
<i>Κλήρωση 5.000 ομολ. Α' περιόδου 10€</i>			
2			
Ομολογίες Πληρωτέες		48.000	
Ταμείο			48.000
<i>Πληρωμή 4.800 X 10 €</i>			
3			
Ομολογίες Πληρωτέες		2.000	
Ομολογ. σε καθυστέρ.			2.000
<i>Μεταφορά</i>			
4			
Ομολογίες σε καθυστέρηση ¹		1.500	
Ταμείο			1.500
<i>Πληρωμή 150 X 10 €</i>			
5			
Ομολογίες σε καθυστέρηση		500	
Ομολογίες παραγραφ. ²			500
<i>Λογιστική μεταφορά</i>			
6			
"Σε μεταφορά"			

¹ Είναι λογαριασμός Παθητικού και πιστώνεται με το ποσό των ομολογιών που καθυστερεί η πληρωμή τους. Χρεώνεται με την εξόφληση τους.

² Είναι οι ομολογίες που έχουν παραγραφεί. Πιστώνεται, σε χρέωση του λογαριασμού «Ομολογίες πληρωτέες σε καθυστέρηση». Μεταφέρεται τέλος στον λογαριασμό «Κέρδη από παραγραφείσες ομολογίες».

X ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΩΤΕΕΣ Π	
2) 48.000	1) 50.000
2) <u>2.000</u>	<u>50.000</u>
<u>50.000</u>	

X ΤΑΜΕΙΟ Π	
	2) 48.000
	4) <u>15.000</u>

X ΟΜΟΛΟΓ. ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡ. Π	
4) 1.500	3) 2.000
5) <u>500</u>	<u>2.000</u>
<u>2.000</u>	

X ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦ. Π	
6) <u>500</u>	5) <u>500</u>

X ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΠΑΡΑΓΡ. ΟΜΟΛ Π	
Αποθ. Κεφ. 500	6) 500

X ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Π	
	Κέρδη ομ. 500

Στην περίπτωση που η απόσβεση του Ομολογιακού Δανείου γίνεται με εξαγορά των ομολογιών στο Χρηματιστήριο κάτω από το άρτιο, οι εγγραφές θα έχουν ως εξής:

Έστω ότι οι 5.000 ομολογίες του παραδείγματός μας εξαγοράζονται στο Χρηματιστήριο αντί 8 € η κάθε μία. Δηλαδή οι ομολογίες μας εξαγοράζονται από το Χρηματιστήριο κατά 2 € λιγότερο από το άρτιο (που είναι 10 €). Τότε έχουμε θα έχουμε την παρακάτω ημερολογιακή εγγραφή στα βιβλία της εκδότριας Α.Ε.

Εξαγορά υπό άρτιο

1		
Εξαγορά ομολογ. για απόσβεση Ομολογίες Πληρωτέες	40.000	40.000
<i>Εξαγορά 5.000 ομολ. X 8 €</i>		
2		
Ομολογιακά Δάνεια	50.000	
Εξαγορά ομολογιών για απόσβεση		40.000
Αποθεματικό κεφάλαιο		10.000
<i>Λογιστική μεταφορά</i>		

4^ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΟΜΟΛΟΓΙΟΥΧΟΥ

Στα προηγούμενα παραδείγματα εξετάστηκαν οι λογιστικές εγγραφές που γίνονται στα βιβλία της επιχείρησης που συνάπτει το Ομολογιακό Δάνειο. Εδώ θα δοθούν οι λογιστικές εγγραφές που κάνει ο ομολογιούχος πιστωτής κατά την αγορά των ομολογιών, την είσπραξη των τόκων και την πώληση.

Ανοίγονται οι εξής λογαριασμοί:

↳ **«Ομολογίες»** ή **«Χρεόγραφα»**. Είναι λογαριασμός ενεργητικού. Χρεώνεται με την αξία της αγοράς τους και πιστώνεται με την πώλησή τους. Συνήθως τηρείται ως «Μικτός» πιστούμενος με την αξία της πώλησής τους. Η εξαγωγή του αποτελέσματος γίνεται με την εκκαθάριση του λογαριασμού στο τέλος της χρήσης με την βοήθεια της απογραφής.

↳ **«Εισπρακτέα Τοκομερίδια»**. Είναι λογαριασμός Ενεργητικού. Σ' αυτόν καταχωρούνται οι απαιτητοί τόκοι από τις ομολογίες. Χρεώνεται με την λήξη των τοκομεριδίων οπότε οι τόκοι γίνονται απαιτητοί, σε πίστωση των λογαριασμών **«Τόκοι-Πρόσοδος από ομολογίες»**. Πιστώνεται κατά την είσπραξη των τοκομεριδίων, σε χρέωση του **«Ταμείου»**.

↳ Επίσης ανοίγουν και οι αποτελεσματικοί λογαριασμοί: **«Τόκος – Πρόσοδος από ομολογίες»** και **«Ζ-Κ από ομολογίες»**.

Έχουμε το εξής παράδειγμα:

↳ Ο Παυλίδης αγοράζει 1.000 ομολογίες του Δανείου α' προς 10€ την κάθε μία τοις μετρητοίς.

↳ Πωλεί τις 100 ομολογίες προς 12€ την κάθε μία.

↳ Υπολογίζει στο τέλος της χρήσης τους εισπρακτέους τόκους που είναι $4.500 \times 12\% = 540\text{€}$

↳ Εισπρακτέα τοκομερίδια.

Ημερολόγιο

«		
Ομολογίες Πληρωτέες	5.000	
Ταμείο		5.000
<i>Αγορά 500 ομολογ. Προς 10 €</i>		
«		
Ταμείο	1.200	
Ομολογίες		1.000
Κέρδη από ομολογίες		200
<i>πώληση 100 ομολογ. Προς 12 €</i>		
«		
Τοκομερίδια Εισπρακτέα	540	
Τόκοι - Πρόσοδος ομολ		540
<i>Καταχώρηση απαιτητών τόκων</i>		
«		
Ταμείο	540	
Τοκομερίδια Εισπρακτ.		540
<i>Είσπραξη τοκομεριδίων α' περιόδου</i>		

4.2 Η Λογιστική των Ομολογιακών Δανείων κατά το Ε.Γ.Λ.Σ.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει, για την παρακολούθηση των εκδιδόμενων ομολογιακών δανείων τους ακόλουθους λογαριασμούς:

16.13 «Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων». Ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται με τα έξοδα που γίνονται κατά την έκδοση του ομολογιακού δανείου και αφορούν στο σύνολο του δανείου. Τέτοια έξοδα είναι π.χ. εκείνα που γίνονται για την εκτύπωση των μετοχών, για τις ανακοινώσεις της εκδόσεως μέσω του τύπου, για την προβολή της εκδόσεως για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως κ.λ.π. Τα έξοδα αυτά θεωρούνται ως έξοδα πολυετούς αποσβέσεως και παρέχεται στην επιχείρηση η ευχέρεια να τα αποσβέσει είτε εφάπαξ κατά το έτος που πραγματοποιήθηκαν, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία. Η τμηματική απόσβεση πραγματοποιείται κατά τον έμμεσο τρόπο με χρέωση του λογαριασμού 66.05 «Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως» (τριτοβάθμιος 66.05.13 «Αποσβέσεις εξόδων αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων») και πίστωση του 16.99 «Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως» (τριτοβάθμιος 16.99.13 «Αποσβεσμένα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων»).

16.16 «Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών». Με τον λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται οι χρεωστικές διαφορές μεταξύ τιμής εκδόσεως και τιμής εξοφλήσεως των ομολογιών. Οι διαφορές αυτές προκύπτουν είτε όταν η έκδοση γίνεται υπό το άρθριο είτε όταν η εξόφληση γίνεται υπέρ το άρθριο. Ο λογαριασμός χρεώνεται κατά την έκδοση του δανείου, επειδή η πίστωση του λογαριασμού εκδότη ο οποίος θα εμφανίζεται στο ομολογιακό δάνειο πρέπει να γίνεται στην αξία εξοφλήσεως. Οι διαφορές αυτές αποσβένονται με τμηματικές και ισόποσες δόσεις που κλιμακώνονται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εξοφλήσεως του δανείου. Η απόσβεση γίνεται κατά τον έμμεσο τρόπο με χρέωση του λογαριασμού 66.05 (τριτοβάθμιος **66.05.16 «Αποσβεσμένες διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών»**) και πίστωση του αντιθέτου λογαριασμού 16.99 (τριτοβάθμιος **16.99.16 «Αποσβεσμένες διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών»**).

Το Ε.Γ.Λ.Σ. δεν προβλέπει την αντίθετη περίπτωση, κατά την οποία θα προκύπτουν πιστωτικές διαφορές όπως θα συμβαίνει όταν η έκδοση γίνεται υπέρ το άρθριο ή η εξόφληση υπό το άρθριο. Στα πλαίσια των υφισταμένων λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ. η περίπτωση αυτή θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί με πίστωση της διαφοράς σε κατάλληλο τριτοβάθμιο του μεταβατικού λογαριασμού **56.00 «Έσοδα επόμενων χρήσεων»**, από τον οποίο θα γινόταν κάθε χρόνο, και μέχρι τη λήξη του

δανείου, μεταφορά ισόποσων δόσεων σε πίστωση του λογαριασμού **76.98 «Λοιπά έσοδα κεφαλαίων»**.

45 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

45.00 «Ομολογιακά δάνεια σε Ευρώ μη μετατρέψιμα σε μετοχές».

45.01 «Ομολογιακά δάνεια σε Ευρώ μετατρέψιμα σε μετοχές».

45.02 «Ομολογιακά δάνεια σε Ευρώ με ρήτρα Ξένου Νομίσματος μη μετατρέψιμα σε μετοχές».

45.03 «Ομολογιακά δάνεια σε Ευρώ με ρήτρα Ξένου Νομίσματος μετατρέψιμα σε μετοχές».

45.04 «Ομολογιακά δάνεια σε Ξένο Νόμισμα μη μετατρέψιμα σε μετοχές».

45.05 «Ομολογιακά δάνεια σε Ξένο Νόμισμα μετατρέψιμα σε μετοχές».

Τα «**Ομολογιακά Δάνεια**», όπως έχουμε πάλι αναφέρει, είναι λογαριασμός Παθητικού και απεικονίζει το χρέος που δημιουργήθηκε για το δανειζόμενο. Πιστώνεται με το συνολικό ποσό του δανείου με βάση την ονομαστική αξία των ομολογιών που εκδόθηκαν. Χρεώνεται με την εξόφληση του δανείου που γίνεται τοκοχρεωλυτικά (σε πολλές δόσεις). Το υπόλοιπό του θα μας δείχνει κάθε στιγμή το ποσό του δανείου που δεν έχει εξοφληθεί ακόμη.

Η πίστωση των λογαριασμών που αναλύσαμε πιο πάνω, οι οποίοι είναι δευτεροβάθμιοι του λογαριασμού **45 «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις»** γίνεται στην τιμή εξόφλησης των

ομολογιών, ενώ όπως είδαμε οι διαφορές της τιμής αυτής από την τιμή εκδόσεως φέρονται στο λογαριασμό **16.16** (οι χρεωστικές) ή **56.00** (οι πιστωτικές).

53.04 «Ομολογίες πληρωτέες». Στον λογαριασμό αυτό μεταφέρεται, στο τέλος κάθε χρήσεως, από τους παραπάνω λογαριασμούς 45.00 – 45.05 η αξία των ομολογιών που πρόκειται να εξοφληθούν στην επόμενη χρήση. Ο λογαριασμός χρεώνεται με την καταβολή των σχετικών ποσών στους κομιστές των εξοφλούμενων ομολογιών.

53.05 «Τοκομερίδια πληρωτέα». Είναι λογαριασμός Παθητικού και απεικονίζει την υποχρέωση που έχει ο δανειζόμενος για καταβολή τόκων από ομολογιακό δάνειο. Ο λογαριασμός πιστώνεται με την αξία των πληρωτέων τοκομεριδίων, κατά τη λήξη τους, με χρέωση του λογαριασμού **65.00 «Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων».** Χρεώνεται με την καταβολή των σχετικών ποσών στους κομιστές των δουλευμένων τοκομεριδίων σε πίστωση του ομολογιακού δανείου.

53.15 «Δικαιούχοι ομολογιούχοι παροχών επί πλέον τόκου». Χρεώνεται με την ανάληψη της υποχρεώσεως να καταβάλλουν την αξία των ομολογιών που ανέλαβαν να αγοράσουν. Είναι λογαριασμός Ενεργητικού, πρωτοβάθμιος και συνοδεύεται από Βοηθητικό Καθολικό (Καρτέλες). Πιστώνεται με

τις καταβολές που κάνουν μέχρι αποπληρωμής των ομολογιών. Το χρεωστικό υπόλοιπό του θα δείχνει το εναπομένον υπόλοιπο που οφείλουν οι ομολογιούχοι.

Αν στους όρους εκδόσεως του ομολογιακού δανείου προβλέπονται παροχές πέρα από τον κανονικό τόκο των τοκομεριδίων, με τις οφειλόμενες στους ομολογιούχους παροχές αυτές πιστώνεται ο λογαριασμός **53.15**. Αν οι παροχές αυτές συνιστούν συμμετοχή των ομολογιούχων στα κέρδη της χρήσεως, τότε χρεώνεται αντίστοιχα ο λογαριασμός **88.99 «κέρδη προς διάθεση»**. Αν όμως συνιστούν συμπληρωματικό τόκο επιβαρύνονται τα οργανικά έξοδα της χρήσεως με το να χρεωθεί ο λογαριασμός **65.09 «παροχές σε ομολογιούχους επί πλέον τόκου»**.

65.00 «Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων».

Ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται με όλες τις δαπάνες που κάνει ο δανειζόμενος για τη σύναψη του δανείου όπως τα έξοδα για την εκτύπωση των ομολογιών, για την προμήθεια διάθεσής τους, τη διαφήμιση έκδοσης του δανείου κ.λπ. Πιστώνεται με την απόσβεση που γίνεται κάθε χρόνο των εξόδων αυτών.

Είναι, όπως ήδη είδαμε, ο λογαριασμός οργανικού εξόδου και χρεώνεται, με αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού **53.05**, με την αξία των τοκομεριδίων που έχουν λήξη.

65.09 «Παροχές σε ομολογιούχους επί πλέον τόκου».

Και αυτός είναι, λογαριασμός οργανικού εξόδου, ο οποίος χρεώνεται, με αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού **53.15**, με τις πέρα του τόκου παροχές που δίδονται στους ομολογιούχους.

Στα πλαίσια των παραπάνω λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ οι εγγραφές του πρώτου παραδείγματος που αναλύσαμε στην παράγραφο -4.1.2- για την Α.Ε. «Δέλτα» θα ήταν ως εξής (η αναγραφή των πρωτοβάθμιων λογαριασμών παραλείπεται για λόγους ευκολείας):

			«			
33	95		Λοιποί χρεώστες διάφοροι	26.000		
33	95	ΧΧ	Τράπεζα Α, Λογαριασμός εκκδ. Ο.Δ			
16	16		Διαφορές εκδ. & εξοφλ. ομολογ.	26.000		
45	00		Ομολογιακά δάνεια			26.000
			<i>απόφαση Γεν. Συνέλευσης</i>			
			«			
04	ΧΧ		Τίτλοι ομολογιακού δανείου	200		
08	ΧΧ		Δικαιούχοι τίτλων Ο.Δ			200
			<i>Μη παραδοθ. τίτλο Ο.Δ (εγγραφή τάξεως)</i>			
			«Σε μεταφορά»			

		“Από μεταφορά”		
		“		
38	3	Καταθέσεις Όψεως σε €	19.700	
38	3 ΧΧ	Τράπεζα Α, Κ.Ο €	300	
16	13	Έξοδα αυξήσεως κεφαλ. & εκδ. Ο.Δ		20.000
16	13 ΧΧ	Έξοδα εκδόσεως Ο.Δ		
33	95	Λοιποί χρεώστες διάφοροι	20.000	
33	95 ΧΧ	Τράπεζα Α, Λογαριασμός		
		<i>Εκκαθάριση Τράπεζας Α για διάθ. Ομολ</i>		
		“		
8	ΧΧ	Δικαιούχοι τίτλων Ο.Δ.	200	
4	ΧΧ	Τίτλοι Ο.Δ.		200
		<i>Στροφή εγγραφή τάξεως κατόπη της παραδόσεως τίτλων στους δικαιούχους</i>		

Στο τέλος της χρήσεως θα πρέπει να γίνει τμηματική απόσβεση 1/10 της διαφοράς αξίας εκδόσεως και εξοφλήσεως η οποία, κατά τις επιταγές του Ε.Γ.Λ.Σ., αποσβαίνεται με ισόποσες δόσεις.

4.3 Ανάπτυξη Ομολογιακού Δανείου με βάση την Τραπεζική Λογιστική (σύμφωνα με το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών Κ.Λ.Σ.Τ.)

Οι ομολογίες είναι απαιτήσεις για τους κατόχους τους και υποχρεώσεις (ξένα κεφάλαια) για τους εκδότες των αντίστοιχων δανείων. Το δάνειο που προέρχεται από τις ομολογίες έχει προκαθορισμένο συνολικό ύψος. Με την έκδοση ομολογιακών δανείων, ιδιαίτερα σε περιόδους μεσοπρόθεσμης στασιμότητας στη χρηματιστηριακή αγορά, η επιχείρηση έχει την ευχέρεια να διαμορφώνει την ισορροπία της χρηματοδότησής της κατά την προοπτική της και ο επενδυτής έχει την ευχέρεια προσαρμογής του. Παράλληλα, οι τράπεζες μπορούν να συνεχίσουν να χρηματοδοτούνται από καταθέσεις, χωρίς να παραιτούνται από τις ωφέλειες «αναδοχής» έκδοσης μετοχικών κεφαλαίων και ομολογιακών δανείων.

Το πρόβλημα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων αντιμετωπίζεται, εκτός από την έκδοση νέων μετοχών, και με την έκδοση ομολογιών που μπορεί να έχουν την ευχέρεια μετατροπής σε μετοχές όταν οι όροι έκδοσης και της αγοράς το επιτρέπουν.

Αμέσως, μετά, ακολουθεί η ανάπτυξη της «αναδοχής έκδοσης ομολογιακού δανείου».

4.3.1 Αναδοχή έκδοσης ομολογιακού δανείου

Η έκδοση ομολογιακού δανείου μιας μεγάλης επιχείρησης Χ μπορεί να γίνει από έναν όμιλο τραπεζών που αναθέτει τη διαχείρισή του σε μια από τις τράπεζές του, η οποία παράλληλα (εκτός από ανάδοχος) θα είναι και πωλήτρια των ομολογιών που της αναλογούν.

Τράπεζα – Ανάδοχος

Κατ' αρχήν, πρέπει να εμφανισθεί στο ημερολόγιο η απαίτησή της κατά της επιχείρησης Χ παράλληλα με την αναληφθείσα από την τράπεζα υποχρέωση όπως συγκεντρώσει τα αντίστοιχα κεφάλαια από τις άλλες τράπεζες του ομίλου:

			«
39			ΛΟΙΠΟΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ
39	92		<u>Απαιτήσεις από πράξεις διαχειρίσεως</u>
59			ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
59	92		<u>Εισπράξεις από πράξεις διαχειρίσεως</u>

Όταν ενημερωθεί από τις άλλες τράπεζες του ομίλου ότι έστειλαν τα σχετικά κεφάλαια στους ορισθέντες χρηματοπιστωτικούς οίκους του εξωτερικού, θα πρέπει να καταχωρήσει την εγγραφή:

			«
38	05		<u>Ανταποκριτές εξωτερικού</u>
38	05	90(<u>οίκοι εξωτερικού</u>)
59	06		<u>Υποχρεώσεις προς λοιπά πιστωτικά ιδρύματα</u>

Η υποχρέωση της ποσοτικής παράδοσης των ομολογιών εμφανίζεται με εγγραφή τάξεως:

			«
03			<u>ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ</u>
07			<u>ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΦΟΤΕΡ. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ</u>

Οι οίκοι εξωτερικού καταθέτουν στο θεματοφύλακα τα κεφάλαια που έχουν συγκεντρώσει και απαιτείται εγγραφή για την «αντιμετάθεση» της απαίτησης:

			«
38	05		<u>Ανταποκριτές εξωτερικού</u>
38	05	91(θεματοφύλακας)
38	05		<u>Ανταποκριτές εξωτερικού</u>
38	05	90(οίκοι εξωτερικού)

Επειδή οι παραπάνω υπολογαριασμοί θα παρέχουν την αναγκαία πληροφόρηση ότι δεν έχουν παραδοθεί ακόμη οι οριστική τίτλοι των ομολογιών, δεν καθίσταται αναγκαία η καταχώρηση ιδιαίτερης εγγραφής για τον προσωρινό χαρακτήρα των τίτλων. Όταν καταθέτουν τα κεφάλαια στον θεματοφύλακα σημαίνει και εκπλήρωση της υποχρέωσης για τη συγκέντρωση κεφαλαίων, που εμφανίζεται με την εγγραφή:

			«
59			ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
59	92		Εισπράξεις από πράξεις διαχείρισεως
38	05		<u>Ανταποκριτές εξωτερικού</u>
38	05	91(θεματοφύλακας)

Τέλος, κατά την παραλαβή και διάθεση (παράδοση) των οριστικών τίτλων των ομολογιών αντιλογίζεται η εγγραφή τάξεως και καταχωρείται η εγγραφή ουσίας:

59	06	Υποχρεώσεις προς λοιπά πιστωτικά ιδρύματα
39		ΛΟΙΠΟΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ
39	92	Απαιτήσεις από πράξεις διαχείρισεως

Τράπεζα - πωλήτρια ομολογιών

Κατ' αρχήν, με το ποσό του μεριδίου συμμετοχής της στο ομολογιακό δάνειο (ομολογίες χ τιμή εκδόσεώς τους) εμφανίζει την ημερολογιακή εγγραφή:

34		ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ
34	21	<u>Προεγγραφές σε υπό έκδοση ομολογιακό δάνειο</u>
38		ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Με τις προπωλήσεις που κάνει δείχνει τις υποχρεώσεις της κατά πελάτη:

38		«
		ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
59	98	<u>Λοιπές υποχρεώσεις</u>

Ενώ παράλληλα με εγγραφή τάξεως δείχνει την απαίτηση κατά της επιχείρησης Χ για τους οριστικούς τίτλους των ομολογιών και την αντίστοιχη υποχρέωση προς κάθε πελάτη.

Τέλος όταν ολοκληρωθεί η παράδοση των οριστικών τίτλων στους πελάτες αντιλογίζεται η εγγραφή τάξεως και καταχωρείται η εγγραφή ουσίας:

59	98	«
64	73	Λοιπές υποχρεώσεις
		<u>Ζημιές από πώληση χρεογράφων (ενδεχομένως)</u>
34		ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ
		<u>Προεγγραφές υπό έκδοση Ο.Δ.</u>
34	21	<u>Κέρδη από πώληση χρεογράφων</u>
73	73	(ενδεχομένως)

Α.Τ.Ε.Α. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Αξίζει να συμπληρωθεί, ότι οι τυχόν προμήθειες, έξοδα¹ κ.λ.π. στις προηγούμενες περιπτώσεις απεικονίζονται μέσω των λογαριασμών / υπολογαριασμών :

74 ΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

74.34 Διαχείρισεως χρεογράφων και ξένων περιουσιακών

Στοιχείων

74.34.11 Εργασιών μετοχών ομολογιών

(Από το βιβλίο «Τραπεζικές εργασίες και παράγωγα»

Παναγιώτης Βασι. Παπαδέας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Η ΩΡΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΩΣΕΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

- ↳ Ιδιωτικό ομολογιακό δάνειο της επιχείρησης Χ... Α.Ε.
- ↳ Το ομολογιακό δάνειο της ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ Α.Ε.
- ↳ Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο της ΣΕΛΜΑΝ Α.Ε.
- ↳ Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε.
- ↳ Ομολογιακά Δάνεια Alpha Bank

Η ΩΡΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Όταν πέφτουν οι μετοχές, είναι βέβαια μάταιο να προσπαθεί οιοσδήποτε, είτε κράτος λέγεται είτε χρηματιστηριακός παράγων, να σταματήσει τον κατήφορο, να ανακόψει το ρεύμα, να αλλάξει την ψυχολογία και να προσελκύσει ξένους.

Είναι δηλαδή μάταιο, να θέλεις να αλλάξεις την αγορά με λόγια. Η αγορά αλλάζει με αλλαγή των παραγόντων που την διαμορφώνουν.

Όταν πέφτει η αγορά των μετοχών, ξέρουν όλοι, ότι ήρθε η αγορά των ομολογιακών δανείων. Με δύο παραλλαγές. Η μία είναι το απλό ή κοινό ομολογιακό δάνειο, που προσφέρει ένα επιτόκιο ανάλογο με την πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη, δηλαδή του έκδοτη του δανείου. Όταν βλέπουμε τις ουρές στο γκισέ των τραπεζών να ρωτούν τι θα κάνουν τα λεφτά τους και πώς θα καταφέρουν να έχουν έναν τόκο μεγαλύτερο από το επιτόκιο του 2% των καταθέσεων ή του 4% των ρέπος ή των αμοιβαίων διαθεσίμων, αυτή την ανάγκη βλέπουμε. Την ανάγκη

για ομολογιακό δάνειο, που θα δώσουν στον επενδυτή 6 ή 7 ή 8% και θα τον γλιτώσουν από τον κίνδυνο να πέσει ή μετοχή του ή να μη βγάλει κέρδη, όσο για τον επιχειρηματία, αυτός θα είναι ευτυχής να φύγει από το τραπεζικό επιτόκιο, που ασφαλώς είναι μεγαλύτερο από το 6-8%, που ανταποκρίνεται σήμερα, στο επενδυτικό ζητούμενο.

Είναι πρόδηλη και η περίεργη κατάσταση να συνωθούνται όλες οι εταιρείες να μπουν σε ένα λιμνάζον Χρηματιστήριο όπως είναι η σημερινή-κατάσταση.

Η άλλη κατηγορία των δανείων, είναι τα μετατρέψιμα, σε μετοχές της εκδότριας εταιρείας, ομολογιακά δάνεια. Όσο ο κύκλος βρίσκεται στη χαμηλή, την κάτω φάση, ο κάτοχος τους μένει ομολογιούχος και εισπράττει τον τόκο του. Όταν γυρίζει ο καιρός, δηλαδή όταν γυρίζει η επιχείρηση ή το Χρηματιστήριο, γυρίζει και ο κάτοχος τους, ασκεί το δικαίωμα τροπής τους σε μετοχές και γίνονται μετοχές, με όλες τις ωφέλειες του μετόχου. Η επιχείρηση έχει την ευχέρεια να διαμορφώνει την ισορροπία της χρηματοδότησής της κατά την προοπτική της και ο επενδυτής έχει την ευχέρεια προσαρμογής του. Η ώρα των μετατρέψιμων ομολογιακών δανείων σε εποχές ύφεσης οφείλεται και σε κάτι άλλο, στο ότι το δικαίωμα τροπής έχουμε συνηθίσει να αξιολογείται ως πηγή κέρδους, όπως και όντως είναι, με συνέπεια να μπορεί η επιχείρηση να βγάλει ομολογίες μετατρέψιμες με χαμηλότερο επιτόκιο από τις κοινές ομολογίες. Αν οι κοινές βγουν με 6-8%, οι μετατρέψιμες θα βγουν με 4-6%. Τα

παραδείγματα είναι πολλά και ο θεσμός είναι συγκινητικός, έχει βέβαια προέλευση ΗΠΑ, όπως τόσες έξυπνες χρηματιστηριακές ιδέες, αλλά έχει περάσει νωρίς και στη γερασμένη μας ευρωπαϊκή ήπειρο.

Το ελληνικό δίκαιο δεν έχει αμελήσει το θεσμό των ομολογιακών δανείων, που τα ρύθμισε με αρκετή επιτυχία, στο νόμο που θα δούμε και πιο αναλυτικά στο παράρτημά μας.

Ενώ όμως το ουσιαστικό δίκαιο τα ρυθμίζει με αρκετή ευστοχία, τα ομολογιακά δάνεια έχουν αγνοηθεί και, ακριβέστερα, παραμερισθεί από το χρηματιστηριακό νομοθέτη. Το κράτος, με τα «ομόλογά» του, έχει εκτοπίσει τα ομολογιακά δάνεια από την κεφαλαιαγορά και οι «αυλοί» τίτλοι έχουν συμβάλει και αυτοί στην εκτόπιση τους. Κυρίως η εκτόπιση οφείλεται στο ότι οι τράπεζες, έχοντας μεγάλα αποθέματα ρευστότητας, σπεύδουν να απορροφήσουν το κρατικά «ομόλογα» -ομολογιακά δάνεια είναι κι αυτά, αλλά δεν έχουν προκαθορισμένο ύψος, εκδιδόμενα στο ύψος όπου θα υπάρξουν αγοραστές- και έτσι οι επενδυτές μένουν μπροστά στο δίλημμα είτε να καταθέσουν τα λεφτά τους στις τράπεζες (για να τα κάνουν αυτές ομόλογα) είτε να τα πάνε στη χειμαζόμενη οδό Σοφοκλέους. Στην οδό Σοφοκλέους, όμως, τα

ομολογιακά δάνεια, κατά τη νεόκοπη ορολογία: «τίτλοι σταθερού εισοδήματος» δεν κινούνται καθόλου. Οι τράπεζες δεν έχουν λόγο να μη χρηματοδοτούνται από καταθέσεις (του 2% ή και καθόλου όταν οι καταθέσεις είναι όψεως), αλλά και δεν έχουν

λόγο να χάνουν τα πλουσιοπάροχα οφέλη της «αναδοχής» μετοχών.

Το Χρηματιστήριο, από την άλλη, έχει σχεδόν ξεχάσει αυτήν τη «δουλειά» και, αν πάει κανείς σε μια τράπεζα και ζητήσει αγοράσει ομολογιακά δάνεια, μπορεί και του πουν ότι δεν εργάζονται στον τομέα αυτόν ή ότι δεν ξέρουν το θέμα. Και αυτό γίνεται γιατί όλοι έχουν στρέψει την προσοχή τους στο Χρηματιστήριο. Ίσως να γεννάτε και πρόβλημα εθισμού αφού το Χρηματιστήριο έχει ξεμάθει πλέον το «χαρτί» και έχει μάθει τον «άυλο τίτλο».

Βέβαιο όμως είναι ότι η εποχή είναι η ώρα των ομολογιακών δανείων, η κατ' εξοχήν ώρα των χρηματιστηριακά διαπραγματεύσιμων ομολογιακών δανείων. Θα εξυπηρετήσουν τους πάντες. Πλην όμως ενός, του κράτους. Διότι τώρα το Δημόσιο είναι συνηθισμένο να μονοπωλεί τη δανειακή χρηματιστηριακή και τραπεζική πίστη και να μην έχει τις συνέπειες του ιδιωτικού δανεισμού. Δηλαδή μια κάποια άνοδο των επιτοκίων των ομολόγων.

Συνεπώς, όποιοι θέλουν να παρακολουθούν τους καιρούς, ας γυρίσουν γρήγορα προς τις εκδόσεις, αναδοχές, εγγραφές σε ομολογιακά δάνεια ιδιωτών εκδοτών, θα προσφέρουν υπηρεσία όχι μόνο στην οικονομία, αλλά και στην κοινωνία, θα χρειαστεί βέβαια λίγο θάρρος και ίσως λίγο περισσότερη δουλειά, για να μπορέσει κάποιος να ξεφύγει από

τα ξεφύγει από τις συνηθισμένες διαδικασίες που συνήθως ακολουθούνται για την επένδυση χρήματος.

Ίσως το μεγαλύτερο μειονέκτημα του ελληνικού χρηματιστηριακού δικαίου και της ελληνικής χρηματιστηριακής οικονομίας είναι ότι δεν έχει αναπτύξει και διαμορφώσει τους θεσμούς σχετικά με την ομολογιακή χρηματοδότηση. **Καιρός για αφύπνιση όλων.**

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΩΣΕΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Ανάμεσα στις Ελληνικές επιχειρήσεις που έχουν στο παρελθόν προχωρήσει στην έκδοση μετατρέψιμων ομολογιακών δανείων είναι οι Γενική Τροφίμων, Fanco, Έδρασης - Ψαλλίδας, Νηρεύς, Σαραντόπουλος και Αλουμίνιο Αττικής και πιο πρόσφατα οι Δέλτα Συμμετοχών, Jumbo, FHL Η. Κυριακίδης, Δέλτα Γάλακτος, οι θυγατρικές του ομίλου Βιοχάλκο 375 εκ.€ (η Ελβάλ, δάνειο 80 εκατ.€, τα Ελληνικά Καλώδια 40 εκατ.€, η Ετέμ 25 εκατ.€, η Σιδενόρ τα 150 εκατ.€ και η Χαλκόρ τα 80 εκατ.€, Emrogiki Bank of Greece 2 δις. εκ.€.

Παρακάτω θα δούμε διάφορα από τα Ομολογιακά Δάνεια που έχουν εκδοθεί κατά το παρελθόν, μέχρι και σήμερα:

Ιδιωτικό ομολογιακό δάνειο της επιχειρήσεως Χ... Α.Ε.

Η έκτακτη Γ.Σ. των μετόχων της Α.Ε. Χ ... αποφάσισε στις 8 Μαΐου 1996 τη σύναψη ομολογιακού δανείου 2,5 δις. δρχ. με ιδιωτική τοποθέτηση μέσω της διαχειρίστριας τραπεζής Ψ. το

δάνειο υποδιαιρείται σε 100 ανώνυμες ομολογίες με ονομαστική και τιμή εκδόσεως 25 εκ. δρχ. Η εξόφλησή τους θα γίνει κατά το πρώτο τέταρτο (1/4) μετά παρέλευση 3 ετών, κατά το δεύτερο τέταρτο μετά τετραετία και κατά το υπόλοιπο ήμισυ μετά 5 έτη, οπότε λήγει το δάνειο. Οι δεδουλευμένοι τόκοι θα καταβάλλονται ανά τρίμηνο, με έναρξη την 30^η Αυγούστου 1996. Το κυμαινόμενο επιτόκιο συνεφωνήθει να προσδιορίζεται από την διαχειρίστρια τράπεζα στην αρχή εκάστου τριμήνου, υψηλότερο κατά 2,25 εκατοστιαίες μονάδες από το ATHIBOR (Μέσω διατραπεζικό επιτόκιο τραπεζών Αθηνών), όπως αυτό διαμορφώνεται κατά τις δύο εργάσιμες ημέρες προ της ενάρξεως του νέου τριμήνου τοκοφορίας.

Τόσο ο εκδότης, όσο και ο κομιστής, έχουν το δικαίωμα προώρου εξοφλήσεως, άπαξ κατ' έτος, κατά την ημερομηνία που αντιστοιχεί σ' εκείνη της εκδόσεως, υπό την προϋπόθεση εγγράφου, μηνιαίας τουλάχιστον, προειδοποιήσεως. Ο κομιστής της ομολογίας έχει το δικαίωμα προώρου καταγγελίας του ιδιωτικού συμφωνητικού, εάν ο εκδότης καθυστερήσει την εξόφληση τοκομεριδίου ή ομολογίας, λυθεί το νομικό πρόσωπο του εκδότη, κατασχεθεί η περιουσία του, πτωχεύσει, μεταβληθεί η παρούσα ελέγχουσα πλειοψηφία, εγγραφεί εμπράγματο βάρος επί της εταιρικής περιουσίας του εκδότη πέρα των υφισταμένων βαρών στις 30.4.1996 και δεν καταστεί δυνατή η εξάλειψη του νέου βάρους εντός 30 ημερών κ.ο.κ. Επί πλέον, ο εκδότης υποχρεούται ν' αποζημιώσει τον κομιστή σε περίπτωση

αυξήσεως του κόστους, μείωσες της αποδόσεως των ομολογιών, αυξήσεως του φόρου εισοδήματος λόγω θεσπίσεως νέων φορολογικών υποχρεώσεων κ.α. Σ' αυτές τις περιπτώσεις ο εκδότης δύναται να προεξοφλήσει τις ομολογίες κατόπιν προειδοποιήσεως 30 ημερών.

Ο εκδότης καθίσταται υπερήμερος από την παρέλευση της ημέρας, κατά την οποία έπρεπε να γίνει μία πληρωμή και υπόκειται στην καταβολή τόκου υπερημερίας ανωτέρου του καθορισμένου—κυμαινόμενου επιτοκίου κατά 4 εκατοστιαίες μονάδες (Στοιχεία από την Χ... Τηρείται η ανωνυμία).

Το ομολογιακό δάνειο της ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ Α.Ε.

Η έκτακτη Γ.Σ. της 14.4.1990 των μετοχών της Α.Ε. Α.Γ. ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ – Ελληνική Βιομηχανία Πλαστικών και Ελαστικού απεφάσισε την έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, πενταετούς διάρκειας, ύψους 1,2 δις δρχ., κατανεμημένου σε 48.000 ομολογίες, ανώνυμες και διαπραγματεύσιμες στο ΧΧΑ, ονομαστικής αξίας και τιμής εκδόσεως 25.000 δρχ. Το επιτόκιο καθορίστηκε σταθερό στο 12%, με καταβολή των τόκων ανά έτος, ~~οι δε πρόσοδοι από τοκομερίδια, δυνάμει του ΝΔ 3746/1957,~~ απαλλάσσονται από οποιαδήποτε φύσεως φορολογία υπέρ του Δημοσίου. Οι παλαιοί μέτοχοι δύνανται εντός μηνός ν' ασκήσουν το δικαίωμα προτιμήσεως στην αναλογία 98,75 μετοχές (= σύνολο υφιστάμενων κοινών μετοχών 4.452.000:48.000 ομολογίες) ανά μία ομολογία, προσκομίζοντες την

μερισματαπόδειξη Ν^ο9 και το αντίτυπο εκάστης ομολογίας. Παράλληλως δύνανται να εγγράφονται και τρίτοι επενδυτές για την αναλογική κάλυψη του υπολοίπου από την άσκηση της προτιμήσεως.

Οι κάτοχοι ομολογιών έχουν το δικαίωμα, μετά την πάροδο διετίας από την ημέρα εκδόσεως και μέχρι την λήξη του δανείου, ν' ανταλλάξουν την ομολογία έναντι 10 προνομιούχων μετοχών (λόγος μετατροπής 1:10, ανώτατο σύνολο δυναμένων να εκδοθούν προνομιακών μετοχών = 480.000).

Η εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να εξαγοράσει πρόωρα τμήμα ή το σύνολο του δανείου, το οποίο δεν θα έχει μετατραπεί σε προνομιούχες ομολογίες μετά την συμπλήρωση τριετίας από την έκδοση και μέχρι την λήξη του δανείου. Εκτός από την ονομαστική αξία στο άρτιο και τους αναλογούντες τόκους, η εταιρεία υποχρεούται να καταβάλει πριμ εξαγοράς 8% στη διάρκεια του 4^{ου} έτους και 4% στη διάρκεια του 5^{ου} έτους. Η εταιρεία οφείλει να κοινοποιήσει την πρόθεση εξαγοράς στους κατόχους των ομολογιών 1 μήνα νωρίτερα, ώστε οι τελευταίοι να έχουν το χρόνο να προβούν στη μετατροπή τους, αν το επιθυμούν.

Ανάδοχος της εκδόσεως και διαχειριστής του δανείου ανέλαβε η ΕΤΒΑ. Ο προϋπολογισμός των δαπανών εκδόσεως ανήλθε σε 60 εκ. δρχ., ήτοι 5% του ομολογιακού δανείου. (πηγή: Γ.Α. Πετζετάκης, Ενημερωτικό Δελτίο για την έκδοση ομολογιακού δανείου, Αθήνα, Μάϊος 1990, σελ 48).

Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο της ΣΕΛΜΑΝ Α.Ε.

Η έκτακτη Γ.Σ. της 11.4.1990 της ΣΕΛΜΑΝ Ελληνοελβετική Βιομηχανία Επεξεργασίας Ξύλου ΑΕ (ίδρυση το 1962, μετοχικό κεφάλαιο 2,4 δις. δρχ., 3.855.400 κοινές μετοχές και 430.000 προνομιούχες άνευ ψήφου, όλες ονομαστικής αξίας 500 δρχ.) αποφάσισε την έκδοση εξαιτούς μετατρέψιμου σε μετοχές, ομολογιακού δανείου, σταθερού επιτοκίου 14%, με ιδιωτική τοποθέτηση. Το δάνειο αποτελούσαν 26.783 ανώνυμες ομολογίες, ονομαστικής αξίας 40.000 δρχ. και συνολικής εισπράξεως (στο άρτιο) 1.071.320.000 δρχ. (περιέχονται έσοδα εκδόσεως 25 εκ. δρχ.) το δικαίωμα μετατροπής είχε οριστεί σε 4.000 δρχ. ανά προνομιούχο μετοχή, δηλαδή 10 μετοχές ανά ομολογία των 40.000 δρχ. με διάρκεια εφαρμογής κατά τα 5 τελευταία έτη δανεισμού. Για τους παλαιούς μετόχους ίσχυε δικαίωμα προτιμήσεως για την αγορά μιας ομολογίας ανά 160 μετοχές, κοινές ή προνομιούχες. Οι ομολογίες θα εισήγοντο στο ΧΧΑ από τον Ιούνιο του 1990.

Η εταιρεία διατήρησε το δικαίωμα προώρου αποπληρωμής του δανείου κατά το 5^ο και 6^ο έτος, κατά το τμήμα που δεν θα είχε ακόμη μετατραπεί σε μετοχές, με την καταβολή αντιστοίχου πριμ 10% και 5% επί της ονομαστικής αξίας.

Κατά το πρώτο 18μηνο ζωής του δανείου περίπου 10% των ομολογιών μετατράπηκαν σε μετοχές.

Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε.

Η έκτακτη Γ.Σ. των μετόχων της ΕΤΕ αποφάσισε στις 6.9.1991 να εκδώσει ομολογιακό δάνειο 119.124.720.000 δρχ. μετατρέψιμο σε κοινές μετά ψήφου ονομαστικές μετοχές. Το δάνειο διαιρείται σε 7.941.648 ανώνυμες ομολογίες ονομαστικής αξίας και τιμής διαθέσεως 15.000 δρχ. Η διάρκεια του δανείου είναι 7 έτη και οι ομολογίες που δεν θα μετατραπούν σε μετοχές, θα εξοφληθούν στο άρτιο στο τέλος του 7^{ου} έτους. Το επιτόκιο ορίζεται σταθερό στο 4% για όλη την διάρκεια και τα τοκομερίδια θα εξοφλούνται στις 15 Νοεμβρίου κατ' έτος.

Το δικαίωμα μετατροπής θα ασκείται εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Νοεμβρίου των ετών 1994,1996,1998. κατά τα τρία πρώτα έτη μια ομολογία θ' ανταλλάσσεται έναντι μιας κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής ονομαστικής αξίας 4.500 δρχ. ενώ κατά το 1998 η ομολογία θ' ανταλλάσσεται έναντι 2 μετοχών. Η μεταβολή της ονομαστικής τιμής της μετοχής δεν επηρεάζει την σχέση μετατροπής. Οι νέοι μέτοχοι δεν δικαιούνται το μέρισμα του έτους μετατροπής. Οι ομολογίες εισήχθησαν στο

ΧΑΑ τον Απρίλιο 1992.

Το δάνειο καλύφθηκε κατά 102 δις. δρχ. από τρίτους. Το Δημόσιο εξέδωσε από τον όμιλο της ΕΤΕ και κατά 2 δις. δρχ. από τρίτους. Το Δημόσιο εξέδωσε με τη σειρά του ομολογιακό δάνειο 102 δις. δρχ. με επιτόκιο 12%, το οποίο κάλυψε ολόκληρο

η ΕΤΕ. Αντί χρημάτων, λοιπόν, το Δημόσιο έδωσε στην ΕΤΕ το ομόλογο των 102 δις. δρχ και η ΕΤΕ επωφελείται από τη διαφορά του επιτοκίου $12\% - 4\% = 8\%$. Υπάρχει όμως η προοπτική για το Δημόσιο ν' αποκτήσει στο τέλος του 1998 διπλάσιο αριθμό μετοχών από τη μετατροπή σε μετοχές κατεχομένων ομολογιών, ήτοι $6,8 \text{ εκ. ομολογίες} \times 2 = 13,6 \text{ εκ. μετοχές}$, οπότε αλλοιώνεται η παρούσα σύνθεση των μετοχών, οι οποίοι κατέχουν συνολικώς 16 εκ. μετοχών (μεταξύ τους και το Κράτος με 5% των μετοχών). Τελικώς, το ομολογιακό δάνειο της ΕΤΕ δεν φαίνεται ν' αποφέρει τ' αναμενόμενα οφέλη στην τράπεζα, αλλά μάλλον περιέπλεξε την κατάσταση της.

Παρακάτω θα δούμε τα ομολογιακά δάνεια που έχουν εκδοθεί τα τελευταία τρία έτη και έχει αναλάβει την κάλυψή τους η ALPHA BANK. Τα στοιχεία αυτά θα τα δούμε όπως ακριβώς μας δόθηκαν από την Alpha Bank (ως δελτία τύπου) κατά χρονολογική σειρά, ξεκινώντας από τα πιο παλιά ομολογιακά δάνεια και τελειώνοντας με τα πιο νέα.

Δελτίο Τύπου

Σύναψη Ομολογιακού Δανείου Μειωμένης Εξασφάλισης ύψους Ευρώ 100 εκατ.

Η Alpha Τράπεζα Πίστεως προέβη στην συνολόγηση Ομολογιακού Δανείου Μειωμένης Εξασφάλισης (Subordinated - Debt), δεκαετούς διάρκειας και ύψους Ευρώ 100 εκατομμυρίων (ισοπόσου περίπου Δρ. 33 δισ.), με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους (Τρίμηνο επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 0,80% ετησίως. Εφόσον δεν ασκηθεί από την Τράπεζα το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής της εκδόσεως μετά το πέμπτο έτος, το περιθώριο επαυξάνεται κατά 1,30% ετησίως.)

Συντονιστής και διαχειριστής (Bookrunner) της εκδόσεως είναι η Credit Suisse First Boston.

Η έκδοση των ομολογιών γίνεται μέσω του Προγράμματος Εκδόσεως Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας (Euro Medium Term Note Programme ή EMTN) και οι ομολογίες πρόκειται να εισαχθούν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου.

Τα έσοδα της εκδόσεως (άντληση νέων κεφαλαίων) θα βελτιώσουν την κεφαλαιακή επάρκεια της Τραπέζης και θα βοηθήσουν στην υλοποίηση του φιλόδοξου αναπτυξιακού σχεδίου της, επεκτείνοντας δυναμικά τις δραστηριότητες της στην εγχώρια αγορά και στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο, κερδίζοντας διαρκώς μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς, γεγονός το οποίο την καθιστά ικανή να σταθεί με αξιώσεις και να αναπτυχθεί περαιτέρω στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που διαμορφώνει η επικείμενη ένταξη της Ελλάδος στην ζώνη Ευρώ.

Επισημαίνεται ότι η Alpha Τράπεζα Πίστεως είναι η πρώτη ελληνική τράπεζα που ξεκίνησε Πρόγραμμα Εκδόσεως Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας, γεγονός που της εξασφαλίζει πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές του εξωτερικού για άντληση κεφαλαίων και χρηματοδοτήσεις αξιοποιώντας τις καλύτερες συνθήκες αγοράς, αποφεύγοντας τις χρονοβόρες διαδικασίες που θα ήταν υποχρεωμένη να ακολουθήσει προκειμένου για μεμονωμένες εκδόσεις.

Αθήναι, 18 Φεβρουαρίου 2000

Δελτίο Τύπου

Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η διοργάνωση μεσοπρόθεσμου Ομολογιακού Δανείου ύψους EUR 6 εκατ. και διάρκειας 3 ετών για την εταιρία ΑΦΟΙ ΧΑΪΤΟΓΛΟΥ Α.Β.Ε.Ε. Η ALPHA BANK είναι ο Διαχειριστής/Διοργανωτής του δανείου καθώς και ο Κύριος Ανάδοχος. Ο σκοπός του δανείου είναι η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου δανεισμού της εταιρίας με απώτερο σκοπό την αναδιάρθρωση του ισολογισμού της.

Η εταιρία ΑΦΟΙ ΧΑΪΤΟΓΛΟΥ Α.Β.Ε.Ε. είναι μίας από τις κορυφαίες εταιρίες τροφίμων στην Ελλάδα με σημαντική παρουσία στην αγορά της Ευρώπης και παγκοσμίως. Η εταιρία έχει καταφέρει να συνδυάσει τις παραδοσιακές αξίες με την υψηλή ποιότητα των προϊόντων της. Το πλέον γνωστό προϊόν της εταιρίας είναι ο Μακεδονικός Χαλβάς, ο οποίος κατέχει την ηγετική θέση στην συγκεκριμένη αγορά. Άλλα προϊόντα της εταιρίας είναι: σουσάμι, παστέλι, Μακεδονικό ταχίνι, μέλι, φρουκτόζη, γλυκόζη, βανίλια καθώς και μία μεγάλη ποικιλία μαρμελάδων. Η εταιρία προσφέρει όλα της τα προϊόντα με ιδιαίτερη φροντίδα στον τομέα της συσκευασίας έτσι ώστε να απευθύνονται στο μεγαλύτερο κομμάτι της αγοράς.

Αθήναι, 26 Σεπτεμβρίου 2001

ΣΤΑΔΙΟΥ 40
102 52 ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ.: (01) 326 2431-2
FAX : (01) 326 2427
E-mail: secretariat@alpha.gr

ΑΘΗΝΑ 2004
Olympic rings logo

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΠΑΡΕΧΕΙΝ

Δελτίο Τύπου

Η ALPHA BANK, ως Διοργανωτής και Διαχειριστής, και η ALPHA FINANCE, ως σύμβουλος εκδόσεως, ανέλαβαν την έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου προς την εταιρία ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.

Το ύψος της εκδόσεως ανέρχεται σε Ευρώ 45 εκατ. (Δρ. 15,334 δισ.), η διάρκεια είναι τριετής, με ημερομηνία εκδόσεως 11 Οκτωβρίου 2001, ετήσιο τοκομερίδιο 3,25%, τιμή εκδόσεως στο άρτιο (100) και τιμή αποπληρωμής 109,638. Κάθε ομολογία, ονομαστικής αξίας Ευρώ 10.000, μπορεί να μετατραπεί σε 1.908 κοινές μετοχές του εκδότη και το δικαίωμα μετατροπής ισχύει μία εργάσιμη ημέρα μετά από κάθε μηνιαία επέτειο της ημερομηνίας εκδόσεως, αρχίζοντας από την 6η και λήγοντας την 35η επέτειο. Ο εκδότης έχει το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής του ομολόγου, μία εργάσιμη ημέρα μετά την 12η, 18η, 24η και 30η μηνιαία επέτειο σε τιμές αποπληρωμής 159, 162, 162 και 166 αντίστοιχα.

Ο εν λόγω τίτλος αποτελεί το πρώτο εταιρικό ομόλογο σε άυλη μορφή που εισάγεται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και θα τίθεται υπό διαπραγμάτευση στο ηλεκτρονικό σύστημα ΟΑΣΗΣ. Η εκκαθάριση θα πραγματοποιείται μέσω του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών Αθηνών.

Η εταιρία, δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών της στην επιβατηγό ναυτιλία και αριθμεί οκτώ πλοία SUPERFAST, τα οποία δραστηριοποιούνται στην Αδριατική και Βαλτική Θάλασσα, ενώ εντός του 2002 αναμένεται να παραληφθούν τέσσερα νέα SUPERFAST. Μέσω της θυγατρικής εταιρίας ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΡΙΝΤΖΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε., η εταιρία διαθέτει επιπλέον δεκατέσσερα πλοία, από τα οποία επτά δραστηριοποιούνται στις γραμμές Ελλάδος-Ιταλίας και επτά στις ακτοπλοϊκές γραμμές εσωτερικού, ενώ εντός του 2002 αναμένεται να παραληφθούν τέσσερα νέα πλοία υπό την επωνυμία BLUE STAR FERRIES για τις γραμμές του εσωτερικού. Με την παραλαβή των υπό κατασκευή πλοίων μέχρι τα μέσα του 2002 και μαζί με τα υπάρχοντα και ήδη δρομολογημένα, η εταιρία θα διαθέτει 21 πλοία μέσης ηλικίας μικρότερης των τριών ετών.

Η πλήρης εναρμόνιση της φορολογικής μεταχειρίσεως ομολόγων που εκδίδονται από ελληνικές εταιρίες με αυτά του Ελληνικού Δημοσίου αναμένεται να ωθήσει τις ελληνικές επιχειρήσεις στην έκδοση ομολογιακών δανείων με σκοπό:

- τη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων ή/και εξαγορών
- τη μετατροπή βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων σε μεσομακροπρόθεσμες
- την πρόσβαση σε καινούριες χρηματοδοτικές πηγές.

Με το δάνειο αυτό σηματοδοτείται μία νέα εποχή για τις Ελληνικές επιχειρήσεις, στις οποίες παρέχεται μία νέα πηγή αντλήσεως κεφαλαίων.

Ο Όμιλος της ALPHA BANK έχει σκοπό να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο και σε αυτή την υπό διαμόρφωση νέα αγορά στοχεύοντας στην καλύτερη και ανταγωνιστικότερη εξυπηρέτηση των πελατών της.

Αθήναι, 9 Οκτωβρίου 2001

ΣΤΑΔΙΟΥ 40
102 52 ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛ.: (01) 326 2431-2

FAX : (01) 326 2427

E-mail: secretariat@alpha.gr

Δελτίο Τύπου

Η ALPHA BANK ολοκλήρωσε με επιτυχία τη διοργάνωση μεσοπρόθεσμου Ομολογιακού Δανείου ύψους EUR 6 εκατ. και διάρκειας 3 ετών για την εταιρία ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. Η ALPHA BANK είναι ο Διαχειριστής/Διοργανωτής του δανείου καθώς και ο Κύριος Ανάδοχος. Ο σκοπός του δανείου είναι η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου δανεισμού της εταιρίας με απώτερο σκοπό την αναδιάρθρωση του ισολογισμού της.

Η εταιρία ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε., που έχει την έδρα της στη Βόρειο Ελλάδα, είναι μία από τις κορυφαίες εταιρίες στο χώρο των Κεραμικών Πλακιδίων και Ειδών Υγιεινής στην Ελλάδα με σημαντική παρουσία στην αγορά της Ευρώπης ιδιαίτερα μετά και την εξαγορά του ισπανικού επιχειρηματικού ομίλου Venus, ο οποίος δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη αγορά της Ευρώπης και διεθνώς. Η εταιρία κατατάσσεται ανάμεσα στις μεγαλύτερες του κλάδου και οι πωλήσεις της παρουσιάζουν σταθερή άνοδο τα τελευταία χρόνια.

Αθήναι, 11 Οκτωβρίου 2001

Δελτίο Τύπου

Η ALPHA BANK, ως Διοργανωτής και Διαχειριστής, και η ALPHA FINANCE, ως σύμβουλος εκδόσεως, ανέλαβαν την έκδοση μετατρεψίμου ομολογιακού δανείου προς την εταιρία ΕΔΡΑΣΗ Χ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ Α.Τ.Ε.

Το ύψος της εκδόσεως ανέρχεται σε Ευρώ 19.300.000, η διάρκεια είναι τριετής, με ημερομηνία εκδόσεως 19 Φεβρουαρίου 2002, ετήσιο τοκομερίδιο 3,75%, τιμή εκδόσεως στο άρτιο (100) και τιμή αποπληρωμής 107,871. Κάθε ομολογία, ονομαστικής αξίας Ευρώ 10.000, μπορεί να μετατραπεί σε 1.360 κοινές μετοχές του εκδότη και το δικαίωμα μετατροπής ισχύει μία εργάσιμη ημέρα μετά από κάθε μηνιαία επέτειο της ημερομηνίας εκδόσεως, αρχίζοντας από την 12η και λήγοντας την 35η επέτειο.

Ο εν λόγω τίτλος αποτελεί το δεύτερο εταιρικό ομόλογο σε άυλη μορφή που εισάγεται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και θα διαπραγματεύεται στο ηλεκτρονικό σύστημα ΟΑΣΗΣ. Η εκκαθάριση θα πραγματοποιείται μέσω του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών Αθηνών.

Η εταιρία, δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό κλάδο και κυρίως σε όλους τους τομείς των ειδικών γεωτεχνικών έργων. Λόγω της ειδικής τεχνογνωσίας που έχει αποκτήσει και σε συνδυασμό με τον πρωτοποριακό μηχανολογικό εξοπλισμό που διαθέτει, έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με πολλές μεγάλες ελληνικές και ξένες τεχνικές εταιρίες στο πλαίσιο ομίλων που ανέλαβαν την εκτέλεση ή διεκδικούν τα μεγάλα έργα της χώρας. Ο κύκλος εργασιών της εταιρίας το 2000 υπερέβη τα Ευρώ 50 εκ., ενώ το πρώτο 9μηνο του 2001 έφτασε τα Ευρώ 40,5 εκ., σημειώνοντας αύξηση 14,1% έναντι του αντίστοιχου διαστήματος χρήσεως 2000.

Η πλήρης εναρμόνιση της φορολογικής μεταχειρίσεως ομολόγων που εκδίδονται από ελληνικές εταιρίες με αυτά του Ελληνικού Δημοσίου αναμένεται να ωθήσει τις ελληνικές επιχειρήσεις στην έκδοση ομολογιακών δανείων με σκοπό:

- τη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων ή/και εξαγορών
- τη μετατροπή βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων σε μεσομακροπρόθεσμες
- την πρόσβαση σε καινούριες χρηματοδοτικές πηγές.

~~Με το δάνειο αυτό σηματοδοτείται μία νέα εποχή για τις Ελληνικές επιχειρήσεις, στις οποίες παρέχεται μία νέα πηγή αντλήσεως κεφαλαίων.~~

Ο Όμιλος της ALPHA BANK έχει σκοπό να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο και σε αυτή την υπό διαμόρφωση νέα αγορά στοχεύοντας στην καλύτερη και ανταγωνιστικότερη εξυπηρέτηση των πελατών της.

Αθήναι, 12 Φεβρουαρίου 2002

ΣΤΑΔΙΟΥ 40
102 52 ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ.: (01) 326 2431-2
FAX : (01) 326 2427
E-mail: secretariat@alpha.gr

ΑΘΗΝΑ 2004
ΟΛΥΜΠΙΚΟΙ

ΕΠΙΣΗΜΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ

Δελτίο Τύπου

**Σύναψη Ομολογιακού Δανείου Μειωμένης Εξασφάλισης ύψους Ευρώ 175 εκατ.
από την Alpha Bank**

Η Alpha Bank προέβη στη συνομολόγηση δεκαετούς Ομολογιακού Δανείου Μειωμένης Εξασφάλισης, ύψους Ευρώ 175 εκατομμυρίων, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους (Τρίμηνο επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 0,90% ετησίως).

Η Deutsche Bank είναι συντονιστής και διαχειριστής της εκδόσεως.

Το ποσό της εκδόσεως αυξήθηκε κατά Ευρώ 25 εκατ., λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος από ξένα χαρτοφυλάκια, που είχε ως αποτέλεσμα το 50% περίπου της εκδόσεως να τοποθετηθεί στις διεθνείς αγορές.

Τα έσοδα της εκδόσεως αυξάνουν τα συνολικά εποπτικά ίδια κεφάλαια της Τραπέζης για την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου της, που δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο Retail Banking, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στην ανάπτυξη στον ευρύτερο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Αθήναι, 26 Φεβρουαρίου 2002

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου άνευ εξασφαλίσεων

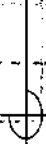
Την Παρασκευή 5 Σεπτεμβρίου 2003 συνήλθε η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας Alpha Leasing, η οποία ενέκρινε την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3156/2003.

Το ομολογιακό δάνειο θα είναι πενταετούς διάρκειας, το ύψος του θα ανέλθει στο ποσό των Ευρώ 200.000.000 και θα καλυφθεί εξ' ολοκλήρου από την Alpha Bank. Το δάνειο αυτό αποσκοπεί στη μετατροπή του βραχυπρόθεσμου δανεισμού σε μακροπρόθεσμο και στην κάλυψη των νέων επενδυτικών σχεδίων της εταιρίας.

Αθήναι, 5 Σεπτεμβρίου 2003

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

01001572506030016

2417

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 157

25 Ιουνίου 2003

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3156

Ομολογιακά δάνεια, τιτλοποίηση απαιτήσεων και απαιτήσεων από ακίνητα και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

Άρθρο 1

1. Ομολογιακό είναι το δάνειο που εκδίδεται από ανώνυμη εταιρεία που εδρεύει στην Ελλάδα (εκδότρια) και διαιρείται σε ομολογίες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν δικαιώματα των ομολογιούχων έναντι της εκδότριας κατά τους ορούς του δανείου. Οι ομολογίες μπορούν να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένες αγορές που λειτουργούν στην Ελλάδα (στις οποίες περιλαμβάνεται και η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων ΗΔΑΤ), υπό την προϋπόθεση ότι οι αγορές αυτές συνδέονται με το Σύστημα Άυλων Τίτλων του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών.

2. Για την έκδοση του ομολογιακού δανείου αποφασίζει η Γενική Συνέλευση. Στην περίπτωση του ομολογιακού δανείου των άρθρων 10 και 11 αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο. Με την επιφύλαξη των άρθρων 8 και 9, οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 1 και 2 και 31 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 8 και 9, το καταστατικό μπορεί να ορίζει ως αρμόδιο όργανο για την έκδοση του ομολογιακού δανείου και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η αρμοδιότητα αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μεταβιβάζεται. Με ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, η πιο πάνω αρμοδιότητα μπορεί να μεταβιβάζεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και να ανανεώνεται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 13 παρ. 1 εδάφιο γ του κ.ν. 2190/1920.

3. Οι όροι του ομολογιακού δανείου, ιδίως αυτοί που αφορούν το ανώτατο ποσό του δανείου, τη μορφή, την ονομαστική αξία ή τον αριθμό των ομολογιών, τον τρόπο κάλυψης του ομολογιακού δανείου, το επιτόκιο, τον τρόπο προσδιορισμού του, ωφελήματα και εξασφαλίσεις που παρέχονται στους ομολογιούχους, τον ορισμό πληρεξουσίου καταβολών, την οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδα, το χρόνο αποπληρωμής και εν γενεί εξόφλησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις ομολογίες, τη διαδικασία καταγγελίας και την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να διατεθούν οι ομολογίες καθορίζονται από το όργανο που αποφασίζει την έκδοση του ομολογιακού δανείου. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ή του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, μπορεί να εξουσιοδοτείται αντίστοιχα το Διοικητικό Συμβούλιο ή ορισμένα μέλη ή μέλος για να καθορίζουν ειδικότερους ορούς του δανείου, εκτός του ύψους και του είδους του.

4. Η εκδότρια εκδίδει πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου, το οποίο περιέχει τους ορούς του δανείου και δεσμεύει τον ομολογιούχο και κάθε καθολικό ή ειδικό διάδοχό του, καθώς και κάθε τρίτο που έλκει δικαιώματα από τα ανωτέρω πρόσωπα.

5. Αν για το ομολογιακό δάνειο εκδίδονται ενσώματες ομολογίες, η ολική εξόφληση και η άσκηση των δικαιωμάτων των ομολογιούχων γίνεται με την προσκόμιση των τίτλων και των τόκων και των λοιπών ωφελημάτων με την προσκόμιση των τοκομεριδίων ή του ειδικού στελέχους, εφόσον υφίστανται, άλλως, με την προσκόμιση του τίτλου της ομολογίας και τη σημείωση της εξόφλησης επί του σώματος.

6. Αν για το ομολογιακό δάνειο εκδίδονται άυλες ομολογίες, η ολική εξόφληση και η άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτές γίνεται με την προσκόμιση ονομαστικής βεβαίωσης. Τη βεβαίωση εκδίδει ο διαχειριστής του συστήματος άυλων τίτλων (Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών ή Σύστημα Λογιστικής Παρακολούθησης Συναλλαγών του ν. 2198/1994 ΦΕΚ 43 Α'), στο οποίο είναι εγγεγραμμένες οι ομολογίες. Οι εγγραφές στο σύστημα άυλων τίτλων γίνονται με επιμέλεια του εκπροσώπου των ομολογιούχων.

7. Από τη λήξη του ομολογιακού δανείου ο ομολογιούχος ασκεί τα δικαιώματά του ατομικά, εκτός εάν προβλέπουν διαφορετικά οι όροι του δανείου.

8. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση του δανείου με όρους που είναι δυσμενέστεροι των αρχικών, εκτός εάν η συνέλευση των ομολογιούχων έχει δώσει με απαρτία και πλειοψηφία δύο τρίτων του συνόλου του δανείου την έγκρισή της. Η έγκριση αυτή δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου αυτού.

9. Οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 εφαρμόζονται σε κάθε θέμα σχετικό με την έκδοση ομολογιών που δεν ρυθμίζεται από το νόμο αυτόν.

Άρθρο 3 **Μεταβίβαση ομολογιών**

1. Οι ομολογίες μεταβιβάζονται ελεύθερα, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στους όρους του δανείου.

2. Με την επιφύλαξη των όρων του δανείου ή των διατάξεων του νόμου αυτού ή άλλης ειδικής διάταξης νόμου, επιτρέπεται χωρίς ποσοτικό, χρονικό ή άλλο περιορισμό η απόκτηση ιδίων ομολογιών από την εκδότρια, καθώς και η εκ νέου διάθεσή τους. Αν η απόκτηση γίνεται με αγορά ή με ανταλλαγή ή έναντι εξοφλήσεως απαιτήσεων της εκδότριας ή από άλλη επαχθή αιτία, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εκδότριας. Στην απόφαση πρέπει να προσδιορίζεται ο σκοπός της απόκτησης, το ανώτατο ποσό που θα διαθεί η εκδότρια για την απόκτηση, καθώς και ο χρόνος και τρόπος της νέας διάθεσης.

3. Για την απόκτηση από την εκδότρια ιδίων ομολογιών, με σκοπό την οριστική μείωση των υποχρεώσεων της που απορρέουν από το δάνειο, η εκδότρια υποχρεούται να ακυρώσει τις αποκτώμενες ομολογίες αμέσως με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της. Εάν η απόκτηση ιδίων ομολογιών γίνεται λόγω καθολικής διαδοχής ή δωρεάς, η εκδότρια οφείλει το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την απόκτησή τους να γνωστοποιήσει προς τους ομολογιούχους εάν θα ακυρώσει τις ομολογίες ή θα προβεί σε εκ νέου διάθεσή τους, καθορίζοντας στην περίπτωση αυτή το χρόνο και τον τρόπο διάθεσης.

4. Εάν οι ομολογίες που αποκτώνται από την εκδότρια είναι μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες ολικά ή μερικά με μετοχές της εκδότριας, απαγορεύεται στην εκδότρια η άσκηση του δικαιώματος μετατροπής ή ανταλλαγής, εκτός εάν κατά το χρόνο της μετατροπής ή της ανταλλαγής συντρέχουν γι' αυτήν οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία προϋποθέσεις για την κτήση ιδίων μετοχών, τουλάχιστον μέχρι του ποσού των μετατρέψιμων ή ανταλλάσσόμενων ιδίων μετοχών.

Άρθρο 3 **Συνέλευση των ομολογιούχων**

1. Η οργάνωση των ομολογιούχων ομολογιακού δανείου σε ομάδα είναι υποχρεωτική σε περίπτωση έκδοσης οποιουδήποτε είδους δανείου με έξι ή περισσότερες ομολογίες, σε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου των άρθρων 10 και 11 και σε κάθε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου, που εξασφαλίζεται με εγγυήματα ασφαλείας. Σε κάθε άλλη περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου με ενόχια ομολογίες, η οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδα είναι προαιρετική. Η ομάδα δεν έχει νομική προσωπικότητα.

2. Η ομάδα των ομολογιούχων λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους όρους του δανείου, δεν επιτρέπεται όμως να καθιερώνει άνωψη μεταχείριση μεταξύ των ομολογιούχων ή να αποφασίζει τη μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές.

3. Κάθε ομολογία παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων. Αν συσταθεί επικαρπία ή ενέχυρο επί ομολογιών, το δικαίωμα ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων ασκείται όπως ορίζουν οι συμβαλλόμενοι, εκτός αν προβλέπουν διαφορετικά οι όροι του δανείου. Στερείται του δικαιώματος ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων πρόσωπο που κατέχει ποσοστό που αντιπροσωπεύει τοιλάχιον το ένα τέταρτο του μετοχικού κεφαλαίου της εκδότριας. Ομολογιούχος δεν μπορεί να εκπροσωπηθεί στη συνέλευση από πρόσωπο που έχει κάποια από τις ιδιότητες της παραγράφου 1 του άρθρου 23α του κ.ν. 2190/1920 σε σχέση με την εκδότρια.

4. Η συνέλευση των ομολογιούχων συγκαλείται οποτεδήποτε από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων ή το Διοικητικό Συμβούλιο ή τον εκκαθαριστή ή το σύνδικο της πτώχευσης της εκδότριας. Οι όροι του δανείου προβλέπουν υποχρεωτικά το ελάχιστο ποσοστό επί του συνολικού ανεξόφλητου υπολοίπου του ομολογιακού δανείου, που πρέπει να συγκεντρώνουν ένας ή περισσότεροι ομολογιούχοι, προκειμένου να μπορούν να ζητήσουν από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων τη σύγκληση της συνέλευσης των ομολογιούχων. Σε κάθε περίπτωση, η πρόσκληση δημοσιεύεται με ευθύνη του συγκαλούντος και αναφέρει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

5. Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν ή στους όρους του δανείου, για τη σύγκληση, τη λειτουργία και τη λήψη αποφάσεων της συνέλευσης των ομολογιούχων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 περί γενικών συνελεύσεων των μετόχων. Τυχόν ακυρότητα της απόφασης της συνέλευσης των ομολογιούχων για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορεί να προταθεί μετά πάροδο έξι μηνών από τη λήψη της απόφασης.

Άρθρο 4 **Εκπρόσωπος των ομολογιούχων**

1. Σε κάθε περίπτωση οργάνωσης των ομολογιούχων σε ομάδα, ορίζεται υποχρεωτικά από την εκδότρια εκπρόσωπος των ομολογιούχων με έγγραφη σύμβαση.

2. Εκπρόσωπος των ομολογιούχων ορίζεται μόνο πτωτικό ίδρυμα ή Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.) των άρθρων 23 και 27 παρ. 2 του ν. 2398/1996 (ΦΕΚ 73 Α'), που επιτρέπεται να παρέχουν στην Ελλάδα την επενδυτική υπηρεσία αναδόχου έκδοσης κινητών αξιών.

3. Απαγορεύεται ο ορισμός ως εκπροσώπου των ομολογιούχων:

(α) της εκδότριας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης, κατά την έννοια του άρθρου 42(ε) του κ.ν. 2190/1920,

(β) εταιρείας που έχει παράσχει οποιουδήποτε είδους εμπράγματη ή προσωπική ασφάλεια για την εξασφάλιση υποχρεώσεων που απορρέουν από το ομολογιακό δάνειο,

(γ) εταιρείας, η οποία έχει εκδώσει μετοχές, ομολογίες ή άλλες κινητές αξίες που είναι ανταλλάξιμες στο πλαίσιο του ομολογιακού δανείου. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εάν το άθροισμα της αξίας των μετοχών, ομολογιών ή άλλων κινητών αξιών που είναι ανταλλάξιμες στο πλαίσιο του ομολογιακού δανείου, είναι μικρότερο του ποσού των μετοχών, ομολογιών ή άλλων κινητών αξιών που είναι ανταλλάξιμες στο πλαίσιο του ομολογιακού δανείου.

λογιών και κινητών αξιών, που έχει εκδώσει η εταιρεία που πρόκειται να οριοθετεί ως εκπρόσωπος των ομολογιούχων, δεν υπερβαίνει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής αξίας των μετοχών, ομολογιών και άλλων κινητών αξιών που προσφέρονται στο πλαίσιο της ανταλλαγής. Για τον υπολογισμό του ανωτέρω ποσοστού, λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο ορισμού του εκπροσώπου και η αποτίμηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 1969/1991 (ΦΕΚ 167 Α').

4. Ο εκπρόσωπος εκπροσωπεί τους ομολογιούχους έναντι της εκδότριας και των τρίτων και ενεργεί για την προστασία των συμφερόντων των ομολογιούχων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, τους όρους του δανείου και τις αποφάσεις της συνέλευσης των ομολογιούχων.

5. Ο εκπρόσωπος συνεργάζεται με το διαχειριστή του συστήματος άυλων τίτλων για την καταχώριση των ομολογιών στους λογαριασμούς των δικαιούχων τους και την παρακολούθηση των μεταβολών στα πρόσωπα αυτών.

6. Ο εκπρόσωπος εκπροσωπεί τους ομολογιούχους δικαστικά και εξωδικαστικά. Ειδικώς:

(α) Όπου κατά τις κείμενες διατάξεις απαιτείται η έγγραφη του ονόματος του ομολογιούχου, εγγράφεται η επωνυμία του εκπροσώπου των ομολογιούχων και ο ακριβής προσδιορισμός του ομολογιακού δανείου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 58 του ν. 2533/1997, όπως ισχύει, και του Κανονισμού Εκκαθάρισης Χρηματοπιστηριακών Συναλλαγών του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.), όπως εκάστοτε ισχύει.

(β) Ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων ασκεί, στο όνομά του, με μνεία της ιδιότητάς του και ότι ενεργεί για λογαριασμό της ομάδας των ομολογιούχων, χωρίς να απαιτείται ειδική εξουσιοδότηση από τη συνέλευση των ομολογιούχων, εκτός εάν τέτοια ειδική εξουσιοδότηση απαιτείται κατά τους όρους του ομολογιακού δανείου ή της σύμβασης ορισμού του εκπροσώπου, τα κάθε είδους ένδικα μέσα και βοηθήματα, τακτικά και έκτακτα, με τα οποία σκοπεύεται η παροχή οριστικής ή προσωρινής ένδικης προστασίας, τις κάθε είδους διαδικαστικές πράξεις και ενέργειες κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης περιλαμβανομένης και της κατάσχεσης, της αναγγελίας και επαλήθευσης των απαιτήσεων των ομολογιούχων σε πλειστηριασμούς, πτωχεύσεις, ειδικές ή δικαστικές εκκαθαρίσεις και τις δίκες που αφορούν την εκπέλευση ή την πτώχευση και κάθε άλλη διαδικασία αναγκαστικής ή συλλογικής εκτέλεσης.

(γ) Για την παραίτηση από ένδικο βοήθημα ή ένδικο μέσο, την υποβολή αίτησης πτώχευσης ή θέσης υπό την ειδική εκκαθάριση των άρθρων 46 επ. του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') κατά της εκδότριας ή κατ' άλλου υπόχρεου, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου, καθώς και για το συμβιβασμό, την κατάρτιση συμβάσεως του άρθρου 44 του ν. 1892/1990 με την εκδότρια ή άλλο υπόχρεο σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου ή την παροχή ψήφου σε πτωχευτικό συμβιβασμό των ανωτέρω, απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των ομολογιούχων.

7. Ο εκπρόσωπος καταθέτει, αμέσως με την είσπραξή τους, τα κεφάλαια που προορίζονται για την εξόφληση υποχρεώσεων από τα ομολογιακά δάνεια, εφόσον είναι πιστωτικό ίδρυμα, υποχρεωτικά σε χωριστή έντοκη κατάθεση που τηρείται σε αυτόν. Αν είναι Ε.Π.Ε.Υ., η κατάθεση γίνεται σε οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα που λει-

τουργεί στην Ελλάδα. Στην κατάθεση γίνεται ειδική μνεία ότι αυτή αποτελεί χωριστή περιουσία διακριτή από την περιουσία του εκπροσώπου των ομολογιούχων και του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο κατατίθεται. Τα κεφάλαια και οι τόκοι αποδίδονται στους ομολογιούχους κατά το λόγο των απαιτήσεων καθενός από αυτούς, όπως ορίζεται στο ομολογιακό δάνειο. Εμπρόσμητη ασφάλεια που παρέχεται για λογαριασμό των ομολογιούχων και τα χρηματικά κεφάλαια, που εισπράττει ο εκπρόσωπος για λογαριασμό τους ή κινητές αξίες που κατατίθενται σε αυτόν, δεν υπόκεινται σε κατάσχεση, συμψηφισμό ή άλλου είδους δέσμευση από τον ίδιο τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων ή τους δανειστές του ούτε περιλαμβάνονται στην πτωχευτική περιουσία του.

8. Ο εκπρόσωπος εκδίδει τις πάσης φύσεως βεβαιώσεις και πιστοποιητικά, που αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις από την έκδοση των τίτλων ομολογιών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 58 του ν. 2533/1997 (ΦΕΚ 228 Α'), όπως ισχύει, του άρθρου 51 του ν. 2396/1996 (ΦΕΚ 73 Α'), όπως ισχύει, και του Κανονισμού Εκκαθάρισης Χρηματοπιστηριακών Συναλλαγών του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.), όπως εκάστοτε ισχύει, που αφορούν τις βεβαιώσεις που εκδίδονται από το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών. Σε περίπτωση καταγγελίας του ομολογιακού δανείου ή αν οπωσδήποτε προκύψουν ληξιπρόθεσμες και απαιτητές υποχρεώσεις της εκδότριας από την έκδοση των άυλων τίτλων, οι σχετικές βεβαιώσεις παρέχουν πλήρη απόδειξη κατά της εκδότριας και μπορούν να προσκομισθούν σε κάθε αρμόδιο δικαστήριο ή αρχή κατά την παροχή δικαστικής προστασίας υπέρ των ομολογιούχων.

9. Ο εκπρόσωπος ευθύνεται έναντι των ομολογιούχων κατά τους όρους του ομολογιακού δανείου για κάθε πταίσμα. Ο εκπρόσωπος που διορίστηκε ακύρω και αποδέχθηκε το διορισμό του ενώ γνώριζε την ακυρότητα, καθώς και αυτός που υπαιτίως παρέλειψε να αντικατασταθεί, ευθύνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της διοίκησης αλλοτρίων, χωρίς να αποκλείεται περαιτέρω ευθύνη από αδικοπραξία.

10. Ο εκπρόσωπος για την ικανοποίηση ιδίων απαιτήσεών του κατά της εκδότριας, πλην των αναφερομένων στην παράγραφο 16, δεν έχει δικαίωμα συμψηφισμού ή κατάσχεσης ή επίσχεσης ή οποιοδήποτε προνόμιο επί των κεφαλαίων που καταβάλλονται και των κινητών αξιών που κατατίθενται σε αυτόν από την εκδότρια ή από τρίτους, με σκοπό την εκπλήρωση υποχρεώσεων της εκδότριας από το ομολογιακό δάνειο.

11. Πράξεις του εκπροσώπου των ομολογιούχων, ακόμη και αν είναι καθ' υπέρβαση της εξουσίας του, δεσμεύουν τους ομολογιούχους και τους ειδικούς και καθολικούς διαδόχους τους έναντι της εκδότριας και των τρίτων, εκτός εάν η εκδότρια ή ο τρίτος γνώριζαν την υπέρβαση της εξουσίας.

12. Ο εκπρόσωπος μπορεί να αντικατασταθεί με απόφαση των ομολογιούχων, η οποία λαμβάνεται με την απαρτία και πλειοψηφία, όπως προβλέπεται στους όρους του δανείου, διαφορετικά σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 3. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίσταται ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων αν παραιτηθεί ή αν είναι άκυρος ο διορισμός του ή αν ανακληθεί.

13. Αν ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων απωλέσει μεταγενέστερα τις ιδιότητες της παραγράφου 2 ή συντρέξει στο πρόσωπό του κώλυμα της παραγράφου 3, υποχρεούται να παραιτηθεί. Αν δεν παραιτηθεί ή δεν

αντικατασταθεί σύμφωνα με την παράγραφο 12, αντικαθίσταται με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εκδότριας που εκδίδεται κατά τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρα 739 επ. Κ.Πολ.Δ.) μετά από αίτηση της εκδότριας ή οποιουδήποτε ομολογιούχου. Σε κάθε περίπτωση ακυρότητας ή έκπτωσης εκπροσώπου ακολουθείται η διαδικασία αντικατάστασης αυτού σύμφωνα με την παράγραφο 12.

14. Ο νέος εκπρόσωπος των ομολογιούχων, συγχρόνως με την ανάληψη των καθηκόντων του, με δήλωσή του που κοινοποιείται στην εκδότρια, προσχωρεί στη σύμβαση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και εφεξής αντικαθιστά τον προηγούμενο εκπρόσωπο. Ο αντικαταστάτης εκπρόσωπος υποχρεούται αμελλητί να αποδώσει στον αντικαταστάτη τα κατατεθειμένα για λογαριασμό των ομολογιούχων κεφάλαια και τις κατατεθεισες κινητές αξίες και να του παραδώσει όλα τα έγγραφα και βιβλία που αφορούν το ομολογιακό δάνειο. Ως προς τις συναλλαγές που αφορούν το ομολογιακό δάνειο, δεν ισχύουν έναντι του αντικαταστάτη οι διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου. Ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων που αντικαταστάθηκε ευθύνεται έναντι της εκδότριας και των ομολογιούχων για πράξεις ή παραλείψεις του μέχρι την αντικατάστασή του από το νέο εκπρόσωπο.

15. Σε επείγουσες περιπτώσεις και για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος, η προσωρινή αντικατάσταση εκπροσώπου των ομολογιούχων και ο προσωρινός διορισμός νέου πραγματοποιείται με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εκδότριας, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κ.Πολ.Δ. μετά από αίτηση της εκδότριας ή οποιουδήποτε ομολογιούχου.

16. Η αμοιβή και τα πάσης φύσεως έξοδα του εκπροσώπου που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των ομολογιούχων ικανοποιούνται με τις απαιτήσεις της τρίτης σειράς των προνομίων του άρθρου 975 του Κ.Πολ.Δ.. Σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται από τον εκπρόσωπο, η αμοιβή και τα πάσης φύσεως έξοδα του εκπροσώπου, που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των ομολογιούχων από την πρώτη πράξη εκτέλεσως και μέχρι την είσπραξη, λογίζονται ως έξοδα της εκτέλεσης κατά το άρθρο 975 του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 5

Γνωστοποιήσεις - Δημοσιότητα

1. Οι αποφάσεις της συνέλευσης των ομολογιούχων γνωστοποιούνται στην εκδότρια αμελλητί και με κάθε πρόσφορο τρόπο, με επιμέλεια του εκπροσώπου των ομολογιούχων.

2. Ο διορισμός, η αντικατάσταση του εκπροσώπου, οι ανακοινώσεις του προς τους ομολογιούχους, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου και της σύμβασης μεταξύ του εκπροσώπου και της εκδότριας, καθώς και οι προσκλήσεις των συνελεύσεων των ομολογιούχων υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 26 παρ. 2 εδ. γ' του κ.ν. 2190/1920, εκτός αν το ομολογιακό δάνειο δεν διατίθεται στο κοινό.

3. Αν οι ομολογίες είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η δημοσίευση πραγματοποιείται οπωσδήποτε στο ημερήσιο δελτίο τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών με δαπάνες της εκδότριας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Άρθρο 6

Κοινό ομολογιακό δάνειο

Το κοινό ομολογιακό δάνειο παρέχει στους ομολογιούχους δικαίωμα προς απόληψη τόκου. Η έκδοσή του δεν υπόκειται σε κανέναν περιορισμό ποσού, εκτός αν στο καταστατικό της εκδότριας ορίζεται διαφορετικά.

Άρθρο 7

Ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες

1. Με το ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα με δήλωσή τους να ζητήσουν την εξόφληση των ομολογιών τους εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τους όρους του δανείου, με μεταβίβαση σε αυτούς άλλων ομολογιών ή μετοχών ή άλλων κινητών αξιών της εκδότριας ή άλλων εκδοτών. Η έκδοση του ομολογιακού δανείου με ανταλλάξιμες ομολογίες δεν υπόκειται σε κανέναν περιορισμό ποσού, εκτός αν στο καταστατικό της εκδότριας ορίζεται διαφορετικά.

2. Η εκδότρια ή ο τρίτος κύριος ομολογιών ή μετοχών ή άλλων κινητών αξιών, που παρέχει το δικαίωμα ανταλλαγής, δεσμεύεται το αργότερο μέχρι το χρόνο κάλυψης του δανείου ότι θα έχει ήδη στην κυριότητά του, ελεύθερες βάρους, τις υποκείμενες ομολογίες, μετοχές ή άλλες κινητές αξίες και διασφαλίζει τη διατήρηση αυτών καθ' όλη τη διάρκεια του ομολογιακού δανείου και μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτό. Διαφορετικά, ο παρέχων το δικαίωμα ανταλλαγής υποχρεούται να έχει καταρτίσει σύμβαση, με την οποία να διασφαλίζεται η δυνατότητα εμπρόθεσμης παράδοσης των ομολογιών, μετοχών ή άλλων κινητών αξιών σε εκπλήρωση της σχετικής του υποχρέωσης.

3. Αν οι υπό ανταλλαγή ομολογίες, μετοχές ή άλλες κινητές αξίες είναι από το νόμο υποχρεωτικά ονομαστικές, τότε οι ανταλλάξιμες ομολογίες είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.

Άρθρο 8

Ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες

Τα ομολογιακά δάνεια με μετατρέψιμες ομολογίες διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Άρθρο 9

Ομολογιακό δάνειο με δικαίωμα συμμετοχής στο κέρδη

Τα ομολογιακά δάνεια με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 3β του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 10

Τηλοποίηση απαιτήσεων

1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού τηλοποίηση

απαιτήσεων είναι η μεταβίβαση επιχειρηματικών απαιτήσεων λόγω πώλησης με σύμβαση που καταρτίζεται εγγράφως μεταξύ «μεταβιβάζοντος» και «αποκτώντος» σε συνδυασμό με την έκδοση και διάθεση, με ιδιωτική τοποθέτηση μόνον, ομολογιών οποιουδήποτε είδους ή μορφής, η εξόφληση των οποίων πραγματοποιείται: (α) από το προϊόν εισπραχής των επιχειρηματικών απαιτήσεων που μεταβιβάζονται ή (β) από δάνεια, πιστώσεις ή συμβάσεις παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού «ιδιωτική τοποθέτηση» είναι η διάθεση των ομολογιών σε περιορισμένο κύκλο προσώπων που δεν μπορεί να υπερβεί τα εκατόν πενήντα. Αμοιβαία κεφάλαια και εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου με έδρα την Ελλάδα μπορούν να μετέχουν σε ιδιωτική τοποθέτηση, εφόσον οι ομολογίες έχουν αξιολογηθεί πιστοληπτικά από έναν διεθνώς αναγνωρισμένο οίκο αξιολόγησης (risk rating agency) σε ποσοστό το οποίο χαρακτηρίζεται διεθνώς ως επενδυτικού βαθμού (Investment grade). Ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικοί οργανισμοί δεν μπορούν να μετέχουν σε ιδιωτική τοποθέτηση ούτε μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων ή εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

2. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού «μεταβιβάζων» είναι έμπορος με κατοικία ή έδρα στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, εφόσον έχει εγκατάσταση στην Ελλάδα. «Αποκτών» είναι το νομικό πρόσωπο ή νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την απόκτηση επιχειρηματικών απαιτήσεων για την τιτλοποίησή τους σύμφωνα με το νόμο αυτόν («εταιρεία ειδικού σκοπού»), προς τα οποία μεταβιβάζονται λόγω πώλησης οι επιχειρηματικές απαιτήσεις. Εκδότης των ομολογιών είναι ο ίδιος ο αποκτών.

3. Αν η εταιρεία ειδικού σκοπού εδρεύει στην Ελλάδα, πρέπει να είναι ανώνυμη εταιρεία και διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά από τις διατάξεις περί ανωνύμων εταιρειών και τις διατάξεις του ν.δ. 17 Ιουλίου/13 Αυγούστου 1923, εφόσον δεν είναι αντίθετες με το νόμο αυτόν. Η διάταξη της περπτώσεως (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 48 του κ.ν. 2190/1920 δεν εφαρμόζεται.

4. Οι μετοχές της εταιρείας ειδικού σκοπού είναι ονομαστικές.

5. Οι αποφάσεις για την έκδοση και το είδος των ομολογιών λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας ειδικού σκοπού. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να παρέχεται περαιτέρω εξουσιοδότηση για τον καθορισμό επί μέρους λεπτομερειών, όπως αυτών που αναφέρονται στον αριθμό και τη συνολική ονομαστική αξία των ομολογιών που πρόκειται να εκδοθούν, τον τρόπο και την προθεσμία διάθεσής τους, τον τρόπο καθορισμού της τιμής διάθεσής τους, το πρόσωπο που αναλαμβάνει την εισπραχία και διαχείριση των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων, καθώς και τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων. Η ονομαστική αξία κάθε ομολογίας πρέπει να είναι τουλάχιστον εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

6. Οι απαιτήσεις που μεταβιβάζονται με σκοπό την τιτλοποίηση μπορεί να είναι απαιτήσεις κατά οποιουδήποτε τρίτου, ακόμη και των καταναλωτών, υφιστάμενες ή μελλοντικές, εφόσον αυτές προσδιορίζονται ή είναι δυνατόν να προσδιορισθούν με οποιονδήποτε τρόπο. Επίσης, μπορεί να μεταβιβάζονται και απαιτήσεις υπό αίρεση. Διαπλάστικά ή άλλα δικαιώματα, ακόμη και αν δεν αποτελούν παρεπόμενα δικαιώματα κατά την έννοια του αρ-

θρου 458 του Α.Κ., εφόσον συνδέονται με τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις, μπορούν να μεταβιβάζονται μαζί με αυτές. Ο μεταβιβάζων υποχρεούται να γνωστοποιεί τη γένεση των απαιτήσεων στην εταιρεία ειδικού σκοπού. Η πώληση των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 513 επ. του Α.Κ., η δε μεταβίβαση από τις διατάξεις των άρθρων 455 επ. του Α.Κ., εφόσον οι διατάξεις αυτές δεν αντίκεινται στις διατάξεις του νόμου αυτού.

7. Η εταιρεία ειδικού σκοπού, για τους σκοπούς της τιτλοποίησης, καθώς επίσης και για λόγους αντιμετώπισης κινδύνου, μπορεί να συνάπτει πάσης φύσεως δάνεια ή πιστώσεις και ασφαλιστικές ή εξασφαλιστικές συμβάσεις, περιλαμβανομένων και συμβάσεων χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στους σκοπούς της τιτλοποίησης του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται, ενδεικτικά, η άντληση των κεφαλαίων που απαιτούνται για την απόκτηση των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων, η έκδοση και διάθεση των ομολογιών, η εξόφληση αυτών και των πάσης φύσεως δανείων, πιστώσεων και λοιπών συμβάσεων, όπως ορίζεται στους όρους των σχετικών συμβάσεων και το πρόγραμμα του δανείου.

8. Η σύμβαση μεταβίβασης των τιτλοποιούμενων απαιτήσεων καταχωρίζεται σε περίληψη που περιέχει τα ουσιώδη στοιχεία αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 2844/2000 (ΦΕΚ 220 Α') και κατισχύει των συμφωνιών μεταξύ μεταβιβάζοντος και τρίτων περί ανεκχωρήτου των μεταξύ τους απαιτήσεων. Επιτρέπεται η μεταβίβαση περαιτέρω απαιτήσεων στην εκδότη και η προσθήκη αυτών σε εκείνες οι οποίες ήδη χρησιμοποιούνται για την εξόφληση των απαιτήσεων που σχετίζονται με την τιτλοποίηση, εφόσον η μεταβίβαση δεν επιφέρει την υποβάθμιση της αξιολόγησης του ομολογιακού δανείου.

9. Από την καταχώριση της σχετικής σύμβασης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο επέρχεται η μεταβίβαση των τιτλοποιούμενων απαιτήσεων, εκτός αν άλλως ορίζεται στους όρους της σύμβασης. η δε μεταβίβαση αναγγέλλεται εγγράφως από τον μεταβιβάζοντα ή την εταιρεία ειδικού σκοπού στον οφειλέτη. Με την αναγγελία πρέπει να προσδιορίζονται και οι απαιτήσεις στις οποίες αφορά η μεταβίβαση.

10. Ως αναγγελία λογίζεται η καταχώριση της σύμβασης αυτής στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού. Πριν από την αναγγελία δεν αποκτώνται έναντι τρίτων δικαιώματα που απορρέουν από τη μεταβίβαση λόγω πώλησης της παραγράφου 1. Καταβολή προς την εταιρεία ειδικού σκοπού πριν από την αναγγελία ελευθερώνει τον οφειλέτη έναντι του μεταβιβάζοντος και των ελκόντων δικαιώματα από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

11. Καταπιστευτική μεταβίβαση των απαιτήσεων δεν επιτρέπεται και οποιουδήποτε καταπιστευτικός όρος δεν ισχύει. Επιτρέπεται η αναπροσαρμογή ή πτώση του τιμήματος της πώλησής και η υπεναχώρηση από τη σύμβαση πώλησης κατά τους όρους της σχετικής σύμβασης και τις διατάξεις των άρθρων 513 επ. του Α.Κ., καθώς και μεταγενέστερη συμφωνία για την αναμεταβίβαση στον μεταβιβάζοντα απαιτήσεων που μεταβιβάσθηκαν για τους σκοπούς τιτλοποίησης. Η αναπροσαρμογή των όρων αυτού δανείου ή αναπροσαρμογή των όρων αυτού δεν επιτρέπεται να βλάπτει τα δικαιώματα των υφιστάμενων ομολογιούχων ούτε να επιφέρει την υποβάθμιση της αξιολόγησης του ομολογιακού δανείου.

12. Στις μεταβιβασθείσες ή μεταβιβαστές απαιτήσεις, με την επιφύλαξη της παραγράφου 18, δεν επιτρέπεται να συσταθεί ενέχυρο ή άλλο βάρος. Αν μεταβιβαζόμενη απαίτηση ασφαλιζεται με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης ή ενέχυρο ή άλλο παρεπόμενο δικαίωμα ή προνόμιο, το οποίο έχει υποβληθεί σε δημοσιότητα με καταχώριση σε δημόσιο βιβλίο ή αρχείο, για τη σημείωση της μεταβολής του δικαιούχου αρκεί η καταχώριση της βεβαίωσης της καταχώρισης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 και η μνεία σε περίπτωση του εμπράγματου βάρους, του παρεπόμενου δικαιώματος ή του προνομίου. Από την καταχώριση για κάθε ενέχυρο σε σχέση με τις τιτλοποιούμενες απαιτήσεις επέρχονται τα αποτελέσματα των άρθρων 39 και 44 του ν.δ. 17.7/13.8.1923.

13. Η πώληση και η μεταβίβαση απαιτήσεων σύμφωνα με το άρθρο αυτό, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων από τραπεζικά δάνεια και πιστώσεις πάσης φύσεως, κατά κεφάλαιο, τόκους και λοιπά έξοδα, δεν μεταβάλλει την ουσιαστική, δικονομική και φορολογική φύση των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων και των σχετικών δικαιωμάτων, όπως ίσχυαν αυτά πριν από τη μεταβίβαση σύμφωνα με τις κατά περίπτωση εφαρμοστέες διατάξεις. Ειδικά προνόμια που ισχύουν υπέρ του μεταβιβάζοντος διατηρούνται και ισχύουν υπέρ της εταιρείας ειδικού σκοπού. Στα ειδικά προνόμια του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται και τα προνόμια περί την εκτέλεση (δυνάμει του ν.δ. 17.7/13.8.1923 ή άλλης διάταξης) και εκπώσεις και απαλλαγές από φόρους και τέλη πάσης φύσεως που ίσχυαν κατά τις κατά περίπτωση εφαρμοστέες διατάξεις στο πρόσωπο του μεταβιβάζοντος αναφορικά με την επιδίωξη των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων και την ενόσκηση κάθε σχετικού δικαιώματος.

14. Με σύμβαση που συνάπτεται εγγράφως η είσπραξη και εν γένει διαχείριση των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων μπορεί να ανατίθεται σε πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα που παρέχει νομίμως υπηρεσίες σύμφωνα με το σκοπό του στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, στον μεταβιβάζοντα ή και σε τρίτο, εφόσον ο τελευταίος είτε είναι εγγυητής των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων είτε ήταν επιφορτισμένος με τη διαχείριση ή την είσπραξη των απαιτήσεων πριν τη μεταβίβασή τους στον αποκτώντα. Αν η εταιρεία ειδικού σκοπού δεν εδρεύει στην Ελλάδα και οι μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις είναι απαιτήσεις κατά καταναλωτών πληρωτές στην Ελλάδα, τα πρόσωπα στα οποία ανατίθεται η διαχείριση πρέπει να έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα. Σε περίπτωση υποκατάστασης του διαχειριστή, ο υποκατάστατος ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τον διαχειριστή.

15. Ο διαχειριστής των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο υποχρεούται να καταθέτει, αμέσως με την είσπραξή τους, το προϊόν των τιτλοποιούμενων απαιτήσεων, υποχρεωτικά σε χωριστή έντοκη κατάθεση που τηρείται στον ίδιο, εφόσον είναι πιστωτικό ίδρυμα, διαφορετικά σε πιστωτικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Στην κατάθεση γίνεται ειδική μνεία ότι αυτή αποτελεί χωριστή περιουσία διακριτή από την περιουσία του διαχειριστή και του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο κατατίθεται. Κάθε εμπράγματη ασφάλεια που παρέχεται για λογαριασμό των ομολογιούχων, τα κεφάλαια, που εισπράττει ο διαχειριστής για λογαριασμό τους ή οι κινητές αξίες που κατατίθενται σε αυτόν, δεν υπόκεινται σε

κατάσχεση, συμψηφισμό ή άλλου είδους δέσμευση από τον ίδιο ή τους δανειστές του ούτε περιλαμβάνονται στην πτωχευτική περιουσία του.

16. Στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 της έδρας του μεταβιβάζοντος σημειώνεται η σύμφωνα με την παράγραφο 14 ανάθεση της διαχείρισης και κάθε σχετική μεταβολή.

17. Τα ποσά που προκύπτουν από την είσπραξη των απαιτήσεων που μεταβιβάζονται και οι αποδόσεις της κατάθεσης που αναφέρονται στην παράγραφο 15 διατίθενται για την εξόφληση των εκδιδόμενων ομολογιών, κατά κεφάλαιο, τόκους, έξοδα, φόρους και πάσης φύσεως δαπάνες, καθώς και των λειτουργικών δαπανών της εταιρείας ειδικού σκοπού και των απαιτήσεων κατ' αυτής, όπως ορίζεται στους όρους του ομολογιακού δανείου και του προγράμματος.

18. Επί των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων και της κατάθεσής που αναφέρεται στην παράγραφο 15 υφίσταται νόμιμο ενέχυρο υπέρ των ομολογιούχων και των λοιπών δικαιούχων σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, με την καταχώριση της κατά την παράγραφο 1 σύμβασης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000. Οι απαιτήσεις για τις οποίες υπάρχει το νόμιμο ενέχυρο κατατάσσονται πριν από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 Κ.Πολ.Δ., εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στους όρους του δανείου.

19. Από της καταχωρίσεως, το κύρος της πώλησης και μεταβίβασης της παραγράφου 1, των παρεπόμενων προς τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις δικαιωμάτων και του νομίμου ενέχυρου, δεν θίγεται από την επιβολή οποιουδήποτε συλλογικού μέτρου υκανοποίησης των πιστωτών, που συνεπάγεται την απαγόρευση ή τον περιορισμό της εξουσίας διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων του μεταβιβάζοντος, της εταιρείας ειδικού σκοπού ή τρίτου εγγυοδότη ή δικαιούχου παρεπόμενου δικαιώματος ή του προσώπου που αναλαμβάνει την είσπραξη και διαχείριση των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων, ούτε από την υποβολή σχετικής αίτησης κατ' αυτών. Το ίδιο ισχύει και όταν πρόκειται για μελλοντικές απαιτήσεις, η γένεση των οποίων επέρχεται μετά την επιβολή του συλλογικού μέτρου ή την υποβολή της σχετικής αίτησης.

20. Οι διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου δεν εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ μεταβιβάζοντος και εταιρείας ειδικού σκοπού και στις σχέσεις μεταξύ της εταιρείας ειδικού σκοπού και των δανειστών της για τους σκοπούς της τιτλοποίησης. Η εταιρεία ειδικού σκοπού και οι δανειστές της υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου, όπως αυτές ισχύουν αναφορικά με τη συγκεκριμένη κατηγορία απαιτήσεων.

21. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων οφειλετών κατά το μέτρο που είναι αναγκαία για τους σκοπούς τιτλοποίησης απαιτήσεων κατά το νόμο αυτόν γίνεται σύμφωνα με το ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α'), και δεν προϋποθέτει προηγούμενη άδεια της Αρχής του ν. 2472/1997 ή συναίνεση του οφειλέτη.

22. Ο μεταβιβάζων μπορεί να δίνει προς την εταιρεία ειδικού σκοπού κάθε στοιχείο ή δεδομένο σχετικό με τις απαιτήσεις και τους αντίστοιχους οφειλέτες. Το ίδιο ισχύει και για την εταιρεία ειδικού σκοπού έναντι των ομολογιούχων ή των εκπροσώπων τους, καθώς και των προσώπων που μετέχουν στις διαδικασίες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν.

Άρθρο 11

Τιτλοποίηση απαιτήσεων από ακίνητα

1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού τιτλοποίηση απαιτήσεων από ακίνητα είναι η μεταβίβαση ακινήτων λόγω πώλησης με έγγραφη σύμβαση μεταξύ «μεταβιβάζοντος» και «αποκτώντος» σε συνδυασμό με την έκδοση και διάθεση, με ιδιωτική τοποθέτηση μόνο, ομολογιών οποιουδήποτε είδους ή μορφής, ονομαστικής αξίας της καθεμιάς τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, η εξόφληση των οποίων πραγματοποιείται: α) από το προϊόν της διαχείρισης ή πώλησης των ακινήτων που μεταβιβάζονται κατά τα άνω ή β) από δάνεια, πιστώσεις ή συμβάσεις παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Ως μεταβίβαση ακινήτων για τους σκοπούς του άρθρου αυτού καθώς και του άρθρου 14 νοείται η μεταβίβαση κατά πλήρη κυριότητα ή επικαρπία. Ο ορισμός της ιδιωτικής τοποθέτησης, οι απαγορεύσεις και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σε αυτή των ομοιβαίων κεφαλαίων και εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου με έδρα την Ελλάδα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου 10, ισχύουν και εφαρμόζονται και στο άρθρο αυτό.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, «μεταβιβάζων» είναι το Ελληνικό Δημόσιο, ή επιχείρηση του Δημοσίου, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α'), πιστωτικό ίδρυμα, ασφαλιστική εταιρεία ή ανώνυμη εταιρεία, της οποίας το σύνολο των μετοχών ανήκει στα πρόσωπα του εδαφίου αυτού. «Μεταβιβάζων» επίσης είναι και ανώνυμη εταιρεία, οι μετοχές της οποίας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και το γενικό σύνολο ενεργητικού της είναι μεγαλύτερο από τριακόσια πενήντα εκατομμύρια (350.000.000) ευρώ, όπως προκύπτει από τις πλέον πρόσφατες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις που έχουν ελεγχθεί από ορκωτό ελεγκτή λογιστή. Με απόφαση της Διύπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποίησης της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212 Α') μπορεί για τους σκοπούς αποκρατικοποίησης να υπάγονται στις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού και άλλες επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται με την παράγραφο 8 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), όπως το άρθρο αυτό αρχικά ίσχυσε.

3. «Αποκτών» για τους σκοπούς του άρθρου αυτού είναι το νομικό πρόσωπο ή πρόσωπα προς τα οποία μεταβιβάζονται τα ακίνητα. Ο αποκτών πρέπει να έχει ως αποκλειστικό σκοπό την απόκτηση κατά πλήρη κυριότητα ή επικαρπία ακινήτων για τους σκοπούς του άρθρου αυτού («εταιρεία ειδικού σκοπού»).

4. Τα μεταβιβαζόμενα ακίνητα, με την εξαίρεση των ακινήτων του Δημοσίου και των επιχειρήσεων του Δημοσίου ή των θυγατρικών τους, πρέπει να ιδιοχρησιμοποιούνται από τον μεταβιβάζοντα για την άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

5. Εκδότης των ομολογιών είναι ο ίδιος ο αποκτών. Όπου στο άρθρο αυτό αναφέρεται εταιρεία ειδικού σκοπού είναι ο αποκτών ή ο εκδότης των ομολογιών ανάλογα με την περίπτωση.

6. Η εταιρεία ειδικού σκοπού του άρθρου αυτού εδρεύει υποχρεωτικώς στην Ελλάδα, έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά από τις διατάξεις περί ανωνύμων εταιρειών και τις διατάξεις του ν.δ. 17 Ιουλίου/13 Αυγούστου 1923, εφόσον δεν είναι αντίθετες με το νόμο

αυτόν. Η διάταξη της περιπτώσεως (γ') της παραγράφου 1 του άρθρου 48 του κ.ν. 2190/1920 δεν εφαρμόζεται.

7. Οι μετοχές της εταιρείας ειδικού σκοπού του άρθρου αυτού είναι ονομαστικές.

8. Η σύμβαση για τη μεταβίβαση του εμπράγματου δικαιώματος επί του ακινήτου που γίνεται για το σκοπό τιτλοποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 1, καταχωρίζεται σε περίληψη που περιέχει τα ουσιώδη στοιχεία της σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 2844/2000.

9. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου 10 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που η τιτλοποίηση αφορά απαιτήσεις από ακίνητα, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο άρθρο αυτό. Όπου στο άρθρο 10 γίνεται λόγος για προϊόν είσπραξης απαιτήσεων, νοούνται οι καρποί και οι πρόσδοδοι από τη διαχείριση, την εκμετάλλευση, καθώς και το τίμημα διάθεσης κάθε μεταβιβαζόμενου εμπράγματος δικαιώματος επί ακινήτου.

10. Οι αποκτών δεν επιτρέπεται να μεταβιβάζει περαιτέρω τα ακίνητα ή να συστήνει άλλο εμπράγματο βάρος επί αυτών. Κάθε σχετική σύμβαση με αυτό το αντικείμενο είναι άκυρη. Από την απαγόρευση εξαιρούνται μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους όρους της αρχικής σύμβασης μεταβίβασης του ακινήτου.

11. Η σύμβαση μεταβίβασης των ακινήτων υποχρεωτικά περιέχει ιδίως: (α) μνεία ότι η κατάρτιση αυτής και η μεταβίβαση των ακινήτων γίνεται αποκλειστικά για το σκοπό τιτλοποίησης σύμφωνα με το νόμο αυτόν. (β) όρους με τους οποίους συμφωνείται ο τρόπος διάθεσης των ακινήτων στη λήξη του ομολογιακού δανείου, που μπορεί ενδεχτικά να συνίσταται σε πώληση, επαναπώληση, επαναγορά, ανταλλαγή ή εξώνηση, χωρίς το χρονικό περιορισμό του άρθρου 566 Α.Κ. και (γ) μνεία της απαγόρευσης της παραγράφου 10.

12. Τα μεταβιβαζόμενα δικαιώματα επί ακινήτων και τα έσοδα από τη διαχείρισή τους πρέπει να είναι ελεύθερα βαρών και κατασχέσεων.

13. Στην απόφαση του διοικητικού συμβουλίου για την έκδοση και τους όρους των ομολογιών εκτός των αναφερομένων στην παράγραφο 5 του άρθρου 10 πρέπει να αναφέρεται και το πρόσωπο που αναλαμβάνει την εκμετάλλευση των ακινήτων, καθώς και την είσπραξη και διαχείριση των εσόδων και εξόδων από αυτήν, τον τρόπο διάθεσης των εσόδων από τη διαχείριση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 14 και 15 του άρθρου 10.

14. Επί των καρπών από τη διαχείριση, την εκμετάλλευση, καθώς και επί του τιμήματος διάθεσης κάθε μεταβιβαζόμενου εμπράγματου δικαιώματος επί ακινήτου και επί των απαιτήσεων της εταιρείας ειδικού σκοπού στο τίμημα διάθεσης κάθε μεταβιβαζόμενου εμπράγματου δικαιώματος επί ακινήτου, υφίσταται νόμιμο ενέχυρο υπέρ των προσώπων και κατά τους όρους της παραγράφου 18 του άρθρου 10 του νόμου αυτού.

15. Η μεταβίβαση των ακινήτων γνωστοποιείται έγγραφως με κάθε πρόσφορο τρόπο από τον μεταβιβάζοντα ή την εταιρεία ειδικού σκοπού στο μισθωτή του ακινήτου και κάθε πρόσωπο που έχει οποιαδήποτε ενοχική υποχρέωση έναντι του εκάστοτε κυρίου ή επικαρπωτή.

16. Καταστροφή κτισμάτων ή άλλων εγκαταστάσεων επί ακινήτων δεν επιφέρει λήξη του ομολογιακού δανείου, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στους όρους του δανείου.

17. Επί των καρπών και του τιμήματος διάθεσης κάθε μεταβιβαζόμενου ακινήτου και απαιτήσεως επί αυτού

δεν επιτρέπεται να συσταθεί ενέχυρο ή άλλο βάρος επί των περιουσιών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 14 του άρθρου αυτού.

18. Σε περίπτωση εκμίσθωσης των ακινήτων από την εκδότρια στον μεταβιβάζοντα δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 43 του π.δ. 34/1995 (ΦΕΚ 30 Α').

Άρθρο 12 Ασφάλεια

1. Οι απαιτήσεις από ομολογιακά δάνεια του νόμου αυτού μπορεί να ασφαλιζονται κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα με κάθε είδους εμπράγματη ασφάλεια ή εγγύηση. Η ασφάλεια αυτή μπορεί να λαμβάνεται είτε κατά την έκδοση του ομολογιακού δανείου είτε μεταγενέστερα.

2. Η εγγύηση παρέχεται με έγγραφη δήλωση του εγγυητή που πρέπει να περιέχεται στο πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Οι κάθε μορφής εμπράγματες ασφάλειες παραχωρούνται στο όνομα του εκπροσώπου των ομολογιούχων και για λογαριασμό των ομολογιούχων, με σύμβαση μεταξύ του παρέχοντος την ασφάλεια και του εκπροσώπου. Όπου απαιτείται για τη σύσταση εμπράγματης ασφάλειας η καταχώριση οποιουδήποτε εγγράφου ή της ανωτέρω σύμβασης σε οποιαδήποτε αρχή ή μητρώο ή κτηματολόγιο, η καταχώριση πραγματοποιείται στο όνομα του εκπροσώπου με ρητή μνεία ότι η ασφάλεια χορηγείται για την εξασφάλιση απαιτήσεων από ομολογιακό δάνειο.

3. Στην υποθήκη και το ενέχυρο εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 17.7-13.8/1923. Εκτελεστό τίτλο αποτελεί η σύμβαση, με την οποία παροσχέθηκε η εμπράγματη ασφάλεια. Οι διατάξεις των άρθρων 39 και 44 του ν.δ. 17.7-13.8/1923 εφαρμόζονται ανάλογα και επί ενευχυρίσεως ονομαστικής απαιτήσεως σε ασφάλεια ομολογιακού δανείου.

Άρθρο 13 Υποβολή στοιχείων

1. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού των άρθρων 10 και 11 υποβάλλουν κατ' έτος στην Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έκθεση αποτίμησης της ακίνητης περιουσίας τους και της ρευστοποιήσιμης αξίας της περιουσίας τους, ελεγμένες από ορκωτούς ελεγκτές σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα.

2. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού του άρθρου 11 υποχρεούνται να γνωστοποιούν κάθε χρόνο στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα στοιχεία των μετόχων τους, καθώς και έπειτα από κάθε αλλαγή στη μετοχική σύνθεση της εταιρείας. Αν μέτοχοι της εταιρείας ειδικού σκοπού είναι πιστωτικά ιδρύματα, τα στοιχεία γνωστοποιούνται και στην Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Σε κάθε περίπτωση που από την ισχύουσα νομοθεσία επιβάλλεται η σύνταξη ενημερωτικού δελτίου, το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου αποτελεί παράρτημα του ενημερωτικού δελτίου, εφόσον ειδικότερος νόμος δεν ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 14 Φορολογικές και άλλες ρυθμίσεις

1. Η έκδοση ομολογιακού δανείου του νόμου αυτού, η παροχή κάθε είδους ασφαλειών, όλες οι συμβάσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν, καθώς και κάθε σχετική ή

παρεπόμενη σύμβαση ή πράξη και η καταχώριση αυτών σε δημόσια βιβλία όπου απαιτείται, οι προσωρινοί και οριστικοί τίτλοι ομολογιών, η διάθεση και κυκλοφορία αυτών, η εξόφληση του κεφαλαίου από ομολογίες και από επιχειρηματικές απαιτήσεις που τις καλύπτουν και εν γένει η άσκηση δικαιωμάτων που απορρέουν από ομολογίες που εκδίδονται σύμφωνα με το νόμο αυτόν και από επιχειρηματικές απαιτήσεις που τις καλύπτουν, η μεταβίβαση ομολογιών εντός ή εκτός οργανωμένης αγοράς ή χρηματιστηρίου απαλλάσσονται από κάθε άμεσο ή έμμεσο φόρο, περιλαμβανομένου και του φόρου υπεραξίας, τέλος, ανταποδοτικό ή μη, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, εισφορά του ν. 128/1975, προμήθεια, δικαίωμα ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών.

2. Για κάθε έγγραφη σύστασης ή μεταβίβασης ή άρσης ή διαγραφή εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή σημειώσεων σε οποιοδήποτε δημόσιο βιβλίο, μητρώο ή κτηματολόγιο και για την καταχώριση των συμβάσεων των άρθρων 10 και 11, καταβάλλονται μόνο πάνω δικαιώματα εμπίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων εκατό ευρώ (100 €), αποκλεισμένης οποιασδήποτε άλλης επιβάρυνσης ή τέλους.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν χρεώσεις του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών, σε κάθε περίπτωση όπου απαιτείται στο πλαίσιο του νόμου αυτού η σύνταξη οποιουδήποτε συμβολαιογραφικού εγγράφου, τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων, του Ταμείου Νομικών και οποιουδήποτε τρίτου και οι αμοιβές των δικηγόρων περιορίζονται στο 1/20 των επαβαλλομένων από τις κείμενες διατάξεις, χωρίς να δύνανται να υπερβούν το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (2.500 €), εφόσον υπολογίζονται αναλογικά ή το ποσό των διακοσίων ευρώ (200 €) σε κάθε άλλη περίπτωση. Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως και για τις αμοιβές και τα δικαιώματα των δικαστικών επιμελητών.

4. Η μεταβίβαση απαιτήσεων προς και από την εταιρεία ειδικού σκοπού των άρθρων 10 και 11 και η εισπραξη των σχετικών απαιτήσεων από την εταιρεία αυτή, η σύναψη συμβάσεων παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων ή συμβάσεων δανείων ή πιστώσεων απαλλάσσονται από κάθε άμεσο ή έμμεσο φόρο, τέλη χαρτοσήμου, εισφορά ή δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων.

5. Η μεταβίβαση ακινήτων προς την εταιρεία ειδικού σκοπού της παραγράφου 6 του άρθρου 11, καθώς και η αναμεταβίβασή τους στον αρχικώς μεταβιβάζοντα, απαλλάσσεται από κάθε άμεσο ή έμμεσο φόρο, τέλη χαρτοσήμου, εισφορά ή δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων.

6. Δάνεια και πιστώσεις πάσης φύσεως προς την εταιρεία ειδικού σκοπού των άρθρων 10 και 11 που χορηγούνται για τους σκοπούς τίτλοποίησης απαλλάσσονται της εισφοράς του ν. 128/1975, όπως ισχύει.

7. Τα κέρδη από τη μεταβίβαση απαιτήσεων στην εταιρεία ειδικού σκοπού των άρθρων 10 και 11, η σύναψη συμβάσεων παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων ή συμβάσεων δανείων ή πιστώσεων, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος.

8. Ομοίως απαλλάσσονται τα κέρδη από την πώληση των ακινήτων στην εταιρεία ειδικού σκοπού της παραγράφου 6 του άρθρου 11.

9. Η απαλλαγή που προβλέπεται στις παραγράφους 7 και 8 παρέχεται με την προϋπόθεση ότι τα κέρδη της μεταβιβάζουσας εταιρείας εμφανίζονται σε λογαριασμό ει-

δικού αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο αν διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') κατά το χρόνο της διανομής ή της κεφαλαιοποίησης.

10. Αν ο μεταβιβάζων τα ακίνητα είναι, μετά τη μεταβίβαση, μισθωτής των ακινήτων, τότε η εταιρεία ειδικού σκοπού του άρθρου 11 δεν έχει υποχρέωση καταβολής φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας του άρθρου 24 του ν. 2459/1997 (ΦΕΚ 17 Α') για τα ακίνητα αυτά, ούτε και συμπληρωματικού φόρου και τέλους χαρτοσήμου στο εισόδημα των ακινήτων αυτών. Υπόχρεος για την καταβολή του Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας των ακινήτων του προηγούμενου εδαφίου είναι ο μεταβιβάζων τα ακίνητα μισθωτής για όσο χρόνο διαρκεί η μίσθωση.

11. Για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος της εταιρείας ειδικού σκοπού των άρθρων 10 και 11, οι τόκοι των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων θεωρούνται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις. Από τα ακαθάριστα έσοδα της εκπίπτουν, επιπλέον των δαπανών απόκτησης εισοδήματος, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 105 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το ν. 2238/1994, και οι τόκοι και τα συναφή έξοδα των δανείων, πιστώσεων και συμβάσεων παραγωγών χρηματοοικονομικών μέσων που συνομολογεί. Σε περίπτωση αναμεταβίβασης της απαίτησης ή του ακινήτου στον αρχικώς μεταβιβάσαντα, εφαρμόζονται αναλόγως για την εταιρεία ειδικού σκοπού του άρθρου 10 και 11 οι διατάξεις των παραγράφων 7, 8 και 9 του άρθρου αυτού.

12. Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 15 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α'), η εταιρεία ειδικού σκοπού δεν βαρύνεται με τον ειδικό φόρο ακίνητης περιουσίας, που προβλέπεται στο άρθρο αυτό, αν η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της κατέχεται από κοινωφελή ιδρύματα ή οργανισμούς. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι λεπτομέρειες, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

13. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού με την εξαίρεση των παραγράφων 5, 8 και 10 αυτού και του άρθρου 10 με την εξαίρεση της παραγράφου 3 αυτού, εφαρμόζονται και σε περίπτωση μεταβίβασης απαιτήσεων προς πτώση, σύμφωνα με το άρθρο 10 κατά την οποία η εταιρεία ειδικού σκοπού του άρθρου 10 εδρεύει στην αλλοδαπή.

Άρθρο 15

Καταργούμενες - Τροποποιούμενες Διατάξεις

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. (α) Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2 την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα μετατροπής των ομολογιών τους σε μετοχές της εταιρείας.

(β) Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την έκδοση ομολογιακού δανείου με μετατρέψιμες ομολογίες υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 13.

(γ) Επί των αποφάσεων των περιπτώσεων α' και β' εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τη δημοσιότητα της απόφασης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 13.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στην απόφαση του αρμόδιου οργάνου ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος, η τιμή ή ο λόγος μετατροπής ή το εύρος τους. Η τελική τιμή ή ο λόγος μετατροπής ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας πριν από την έκδοση του δανείου. Απαγορεύεται χορήγηση μετοχών ονομαστικής αξίας ανώτερης της τιμής έκδοσης των μετατρεπόμενων ομολογιών.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 13α του παρόντος εφαρμόζεται ανάλογα. Μετά την ολοκλήρωση της κάλυψης του δανείου, το διοικητικό συμβούλιο της εκδότριας προτοποιεί την καταβολή του ομολογιακού δανείου με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 11 του παρόντος. Σε περίπτωση παράβασης επιβάλλονται οι ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 58α του παρόντος.»

4. Στο άρθρο 3α του κ.ν. 2190/1920 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Με την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής των ομολογιών, επέρχεται ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται μέχρι τη λήξη του επόμενου μηνός από την ημέρα άσκησης του δικαιώματος μετατροπής να διαπιστώνει την αύξηση και να αναπροσαρμόζει το περί κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.»

5. Στο τέλος του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Οι αυξήσεις κεφαλαίου της παραγράφου 4 δεν αποτελούν τροποποίηση του καταστατικού.»

6. Το άρθρο 3β του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3β

Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2, την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα είτε προς λήψη, πέραν του τόκου, και ορισμένου ποσοστού επί των κερδών που υπολείπονται μετά την απόληψη του κατά το άρθρο 45 πρώτου μερίσματος από τους προνομιούχους και κοινούς μετόχους είτε προς λήψη άλλης πρόσθετης παροχής, που εξαρτάται από το ύψος της παραγωγής ή το εν γένει επίπεδο δραστηριότητας της εταιρείας.»

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας που προσφεύγει στην ολική ή μερική κάλυψή του από το κοινό με δημόσια έγγραφη ορίζεται στο ποσό του ενάμισι εκατομμυρίου ευρώ ολοσχερώς καταβεβλημένο.»

8. Η παράγραφος 2 του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η σύνταξη με δημόσια έγγραφη ομολογιακού δανείου επιτρέπεται μόνο σε ανώνυμη εταιρεία που έχει μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον ενάμισι εκατομμυρίου ευρώ ολοσχερώς καταβεβλημένο.»

9. Η παράγραφος 3 του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η διάθεση προς το κοινό μετοχών ή ομολογιών

ενεργείται μέσω αναδόχου, ο οποίος συνυπογράφει το ενημερωτικό δελτίο.»

10. Η παράγραφος 4 του άρθρου 8α του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου ή τη σύναψη ομολογιακού δανείου, με δημόσια έγγραφη, ή για τη διάθεση προς το κοινό μετοχών ή ομολογιών απαιτείται άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία εγκρίνει ταυτόχρονα και το ενημερωτικό δελτίο που δημοσιεύεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για την παροχή της άδειας δημόσιας εγγραφής η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ελέγχει τη συνδρομή των προϋποθέσεων που τίθενται από τις παραγράφους 1-3 του άρθρου αυτού.»

11. Η παράγραφος 5 του άρθρου 8α του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Πρόσκληση προς το κοινό ή διάθεση κινητών αξιών που επιπίπτουν στο άρθρο 4 του π.δ. 52/1992 δεν συνιστούν δημόσια έγγραφα.»

12. Στο άρθρο 8α του κ.ν. 2190/1920 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Οι ανώνυμες εταιρίες που αποκτούν κεφάλαια μέσω δημόσιας εγγραφής μετοχών ή ομολογιών υποχρεούνται να ζητήσουν μέσα σε ένα έτος από την ολοκλήρωση της δημόσιας εγγραφής την εισαγωγή των παραπάνω κινητών αξιών σε χρηματιστήριο.»

13. Στο τέλος του άρθρου 8α του κ.ν. 2190/1920 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Για τη χορήγηση της άδειας για δημόσια έγγραφη σε ομολογιακό δάνειο ή για διάθεση προς το κοινό ομολογιών απαιτείται προηγούμενη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της εταιρίας ή των ομολογιών. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ορίζονται οι εταιρείες που μπορούν να αξιολογούν την πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτριών, η διαδικασία δημοσιοποίησης της αξιολόγησης, καθώς και κάθε θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τα παραπάνω.»

14. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. (α) Στο καταστατικό είναι δυνατόν να οριστεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας, το διοικητικό συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των μελών του να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο.»

15. Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«(β) Η πιο πάνω εξουσία μπορεί να εκχωρείται στο διοικητικό συμβούλιο και με απόφαση της γενικής συνέλευσης, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β. Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο διοικητικό συμβούλιο η εν λόγω εξουσία.»

16. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«(γ) Η πιο πάνω εξουσία του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη γενική συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση και η ισχύς της αρχίζει μετά τη λήξη της κάθε πενταετίας. Η απόφαση αυτή της γενικής συνέλευσης υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.»

17. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναφέρει τουλάχιστον το ποσό της αύξησης του κεφαλαίου, τον τρόπο κάλυψής της, τον αριθμό και το είδος των μετοχών που θα εκδοθούν, την ονομαστική αξία και την τιμή διάθεσης αυτών και την προθεσμία κάλυψης.»

18. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά το τέλος της προθεσμίας, που όρισε το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση, για την ενόσκηση του δικαιώματος προτίμησης, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα (1) μήνα ή, εφόσον το δικαίωμα προτίμησης απορρέει από μετοχές που είναι εισγόμενες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, δεκαπέντε (15) ημέρες, οι μετοχές που δεν έχουν αναληφθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, διατίθενται ελεύθερα από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας.»

19. Η παράγραφος 3 του άρθρου 29 του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Εξαιρετικά προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν στη μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας, σε μεταβολή του αντικείμενου της επιχείρησης αυτής, σε επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μη προβλεπόμενη από το Καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 13 (παρ. 1 και 2) ή επιβαλλόμενη από διατάξεις νόμων ή γενόμενη με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, σε μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών, σε συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας, παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1, η συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερησίας διάταξης όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται κατ' αυτήν μέτοχοι εκπροσωπούμενοι τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.»

20. Το εδάφιο (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του κ.ν. 2190/1920 καταργείται και αναριθμείται το εδάφιο (στ) σε (ε) και το εδάφιο (ζ) σε (στ).

21. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 70 του κ.ν. 2190/1920 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Αν υπάρχουν δανειστές με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές τουλάχιστον μιας από τις συγχωνευόμενες εταιρείες, η απόφαση για συγχώνευση πρέπει να εγκριθεί και από τους δανειστές αυτούς.»

22. Καταργείται το άρθρο 3γ του κ.ν. 2190/1920.

23. Το πρώτο και το τέταρτο εδάφια της παραγράφου 8 του τμήματος Α' του άρθρου 4 του π.δ. 350/1985 (ΦΕΚ 126 Α') καταργούνται.

24. Στο άρθρο 4 του π.δ. 348/1985 (ΦΕΚ 125 Α') προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Οι παραπάνω παράγραφοι 2 και 3 εφαρμόζονται και σε περίπτωση δημόσιας εγγραφής ή προσφοράς ομολογιών στο κοινό.»

Άρθρο 16

Συμφημισμός και εξωχρηματοπιστωτικά παράγωγα προϊόντα

Σε περίπτωση πτώχευσης ή άλλου συλλογικού μέτρου ή διαδικασίας που συνεπάγεται την απαγόρευση ή τον

περιορισμό της εξουσίας διάθεσης, ο συμψηφισμός των εκατέρωθεν απαιτήσεων, συμπεριλαμβανομένου του πωλημερούς και του εγκαθαριστικού συμψηφισμού, που πηγάζει από συναλλαγές κάθε φύσεως, καθώς και συμψηφισμού απαιτήσεων που προκύπτουν από συναλλαγές, σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα μεταξύ προσώπων από τα οποία ένα τουλάχιστον είναι το Δημόσιο ή ίδρυμα κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 2396/1996 (ΦΕΚ 73 Α'), είναι έγκυρος και ισχυρός και αντίσταται έναντι όλων των πιστωτών εφόσον διέπεται από σύμβαση μεταξύ των δικαιούχων των συμψηφιζόμενων απαιτήσεων, που καταρτίζεται με έγγραφο βέβαιης χρονολογίας, προγενέστερης της κήρυξης της πτώχευσης ή της έναρξης του συλλογικού μέτρου ή της διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17

1. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 1667/1986 (ΦΕΚ 196 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Προκειμένου για πιστωτικούς συνεταιρισμούς που λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα, στον συνεταιίρο που αποχωρεί ή αποκλείεται, αποδίδεται η αξία της συνεταιριστικής μερίδας που αναλογεί στην καθαρή περιουσία του πιστωτικού συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης, λαμβανομένου υπόψη και του ποσού κατά το οποίο οι σχηματισμένες προβλέψεις υπολείπονται των απαιτούμενων, σύμφωνα με την κατά το άρθρο 38 παρ. 5 του ν. 2937/2001 έκθεση των ορκωτών ελεγκτών και τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος για τη διαφορά αυτή.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1667/1986 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε συνεταιίρο έως πέντε (5) προαιρετικών μερίδων, εκτός από την υποχρεωτική μερίδα. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, το Καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε συνεταιίρο μέχρι 100 προαιρετικών μερίδων, για πιστωτικούς συνεταιρισμούς μέχρι χιλίων διακοσίων και μιας (1.201) και μπορεί να ορίζει χωρίς περιορισμό τον αριθμό των προαιρετικών μερίδων που μπορούν να αποκτήσουν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Η αξία κάθε προαιρετικής μερίδας είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής.»

3. Πριν το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1667/1986 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Προκειμένου για πιστωτικούς συνεταιρισμούς που λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα, κάθε νέος συνεταιίρος υποχρεούται κατά την είσοδό του να καταβάλει, εκτός από το ποσό της μερίδας του και εισφορά ανάλογη προς την καθαρή περιουσία του συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης και των διατάξεων του Καταστατικού, λαμβανομένου υπόψη και του ποσού κατά το οποίο οι σχηματισμένες προβλέψεις τυχόν υπολείπονται των απαιτούμενων, σύμφωνα με την κατά το άρθρο 38 παρ. 5 του ν. 2937/2001 σχετική έκθεση των ορκωτών ελεγκτών και τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος περί της διαφοράς αυτής.»

4. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε τριμηνιαία συνεδρίαση μία φορά το έτος ύστερα από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου και μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Το Καταστατικό μπορεί να προβλέπει δυνατότητα σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης δύο φορές το έτος.»

5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1667/1986 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται από το Καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) ετών ούτε μικρότερη των δύο (2) ετών.»

6. Στο άρθρο 8 του ν. 1667/1986 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στους Πιστωτικούς Συνεταιρισμούς που λειτουργούν ως Πιστωτικά Ιδρύματα, ύστερα από σχετική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος. Τα Επιστητικά Συμβούλια που έχουν εκλεγεί σε αυτά, με βάση τις διατάξεις του άρθρου αυτού θα συνεχίσουν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι τη λήξη της θητείας τους.»

Άρθρο 18

Η παράγραφος 1 του άρθρου 58 του ν. 2533/1997 (ΦΕΚ 228 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 19 του ν. 2651/1998, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όταν αντικείμενο διαπραγμάτευσης είναι άυλοι τίτλοι του Δημοσίου, η εκκαθάριση και ο διακανονισμός τους διενεργείται από το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε. (εφεξής «Κ.Α.Α.»), κατά τους όρους του κανονισμού εκκαθάρισης που καταρτίζεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 105 του παρόντος νόμου. Το «Κ.Α.Α.» συμμετέχει στο Σύστημα Παρακολούθησης Συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος ως φορέας κατά την έννοια του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 2198/1994 και ενημερώνει τους λογαριασμούς του στην Τράπεζα της Ελλάδος για τον οριστικό διακανονισμό των υποχρεώσεων των φορέων στο Σύστημα Λογιστικής Παρακολούθησης Συναλλαγών που διαχειρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος. Με κοινή απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να ρυθμίζονται ειδικά θέματα συμψηφισμού, εκκαθάρισης και διακανονισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Κ.Α.Α. ως φορέα στο Σύστημα Λογιστικής Παρακολούθησης Συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος.»

Άρθρο 19

Η ισχύς της διατάξεως της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρατείνεται για τις επιχειρήσεις των εδαφίων γ' και δ' της ίδιας παραγράφου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2004.

Άρθρο 20 Μεταβατική διάταξη

Ομολογιακά δάνεια που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο λήξης της απόφασης του αρμόδιου οργάνου για την έκδοσή τους.

Άρθρο 21

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 41 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247Α') συμπληρώνεται ως εξής:

«Η προθεσμία αυτή για ανάλογα χρηματικά εντάλματα προπληρωμών εσωτερικού που αφορούν τις Ενοπλες Δυνάμεις δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) χρόνια από την έκδοση του πρώτου εντάλματος.»

Άρθρο 22

Μισθολογική πολιτική έτους 2003

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός που αποτελεί τη βάση για τη διαμόρφωση, κατά περίπτωση, των βασικών μισθών όλων των βαθμών της ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργών, των στρατιωτικών, των Αρχιερέων της Εκκλησίας της Ελλάδος, του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, των Ιατροδικαστών, των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. και Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., των Ερευνητών, των Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων (Ε.Λ.Ε.), των Συμβούλων και Παρέδρων Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.), του Ερευνητικού Προσωπικού του ΚΕΠΕ, των Καθηγητών Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών (Α.Σ.Σ.) και της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), των διπλωματικών υπαλλήλων και λοιπών συναφών κατηγοριών του Υπουργείου Εξωτερικών, των ιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, των μελών του μόνιμου καλλιτεχνικού προσωπικού των Κρατικών Ορχηστρών Αθηνών και Θεσσαλονίκης και της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής, του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης και των μισθολογικά αντιστοίχων προς αυτό κληρικών, ορίζεται ως εξής:

- α) Πρωτοδικά, σε εννιακόσια εξήντα δύο ευρώ (962 €).
- β) Ανθυπολοχαγού, σε εξακόσια ογδόντα ένα ευρώ και είκοσι επτά λεπτά (681,27 €).
- γ) Τιτολάριου Επισκόπου και Βοηθού Επισκόπου της Εκκλησίας της Ελλάδος, σε χίλια έξι ευρώ και σαράντα ένα λεπτά (1.006,41 €).
- δ) Δικαστικού Αντιπροσώπου Ν.Σ.Κ., σε εννιακόσια εξήντα δύο ευρώ (962 €).
- ε) Ιατροδικαστή Δ' Τάξεως, σε εννιακόσια πενήντα ευρώ και είκοσι τρία λεπτά (950,23 €).
- στ) Λέκτορα Α.Ε.Ι., σε εννιακόσια είκοσι ευρώ και εβδομήντα εννέα λεπτά (920,79 €).
- ζ) Καθηγητή Εφαρμογών Τ.Ε.Ι., σε οκτακόσια δεκατρία ευρώ και τρία λεπτά (813,03 €).
- η) Ερευνητή Δ', σε οκτακόσια εβδομήντα ένα ευρώ και είκοσι επτά λεπτά (871,27 €).
- θ) Ε.Λ.Ε. Δ' σε οκτακόσια δώδεκα ευρώ και ογδόντα τέσσερα λεπτά (812,84 €).
- ι) Παρέδρου με θητεία Π.Ι. σε εννιακόσια πενήντα ένα ευρώ και ενενήντα έξι λεπτά (951,96 €).
- ια) Συνεργάτη Β' του ΚΕΠΕ, σε επτακόσια εβδομήντα οκτώ ευρώ και δεκαπέντε λεπτά (778,15 €).
- ιβ) Τακτικού καθηγητή Α.Σ.Σ. και Ε.Σ.Δ.Υ., σε χίλια τριακόσια είκοσι εννέα ευρώ και ενενήντα ένα λεπτά (1.329,91 €).
- ιγ) Ακολουθού Προσβείας, σε οκτακόσια τριάντα τέσσερα ευρώ (834 €).
- ιδ) Επιμελητή Β' ιατρού Ε.Σ.Υ., σε οκτακόσια ενενήντα τέσσερα ευρώ και ογδόντα έξι λεπτά (894,86 €).
- ιε) Μουσικού, σε επτακόσια ογδόντα δύο ευρώ και πενήντα ένα λεπτά (782,51 €).

ισ) Επιμελητή Α.Ε.Ν. σε επτακόσια ενενήντα έξι ευρώ και πενήντα εννέα λεπτά (796,59 €).

ιζ) Του 3ου μισθολογικού κλιμακίου του άρθρου 7 παρ. 2 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), σε τριακόσια ενενήντα οκτώ ευρώ και τριάντα επτά λεπτά (398,37 €).

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), όπως είχε τροποποιηθεί με την παράγραφο 2 του άρθρου 15 του ν. 2702/1999 (ΦΕΚ 70 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Επίδομα εμοξάλυνσης διαφορών μισθολογίου: Ορίζεται για το εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο όλων των κατηγοριών σε 122 €, μειούμενο κατά 8 € σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο κατά την περαιτέρω εξέλιξη τους.»

3. Στην παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 2470/1997, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'), προστίθεται δεύτερο εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Δαπάνες υπερωριακής, νυκτερινής και Κυριακών ή εξαιρέσιμων ημερών εργασίας, που πραγματοποιούνται το τελευταίο δίμηνο κάθε έτους, δύνανται να επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους, με την προϋπόθεση ότι είχαν προβλεφθεί οι σχετικές πιστώσεις στον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκαν.»

4. Ο χρόνος υπηρεσίας των υπαλλήλων που παρασχέθηκε σε Ν.Π.Ι.Δ., τα οποία προηγουμένως λειτουργούσαν ως Ν.Π.Δ.Δ. ή αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, συνυπολογίζεται για τη μισθολογική τους εξέλιξη αν ακολουθήσε ή ακολουθήσει μετάταξή τους στο Δημόσιο ή Ο.Τ.Α. ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ., εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) υπηρετούσαν στα Ν.Π.Δ.Δ. ή αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες κατά το χρόνο μετατροπής αυτών σε Ν.Π.Ι.Δ. και

β) η μετάταξή τους στο Δημόσιο ή Ο.Τ.Α. ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ. πραγματοποιείται εντός διετίας από τη μετατροπή των προηγούμενων υπηρεσιών τους σε Ν.Π.Ι.Δ..

Στην περίπτωση που η μετάταξη πραγματοποιήθηκε ή θα πραγματοποιηθεί μετά τη συμπλήρωση της διετίας, ο χρόνος που θα ληφθεί υπόψη για τη μισθολογική τους εξέλιξη περιορίζεται στα δύο (2) έτη.

5. Στις αποδοχές των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διατίθενται για τη γραμματειακή υποστήριξη των Βουλευτών, των Ελλήνων Βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και στα γραφεία των Κομμάτων που εσπρωσσωπούνται στη Βουλή ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συμπεριλαμβάνονται και τα επιδόματα και αποζημιώσεις που συναρτώνται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων της οργανικής τους θέσης ή την προσφορά υπηρεσιών σε προβληματικές ή σε προβληματικές και παραμεθόριες περιοχές. Δεν συμπεριλαμβάνονται στις αποδοχές τυχόν καταβαλλόμενα έξοδα κίνησης.

6. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α') αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«Επιδόματα αντισταθμίσεως διαχειριστικών λαθών για ταμίες, διαχειριστές και εκδότες, που κατέχουν οργανική θέση και διαχειρίζονται αποκλειστικά και κατά πλήρες ωράριο ημερήσιας απασχόλησης χρήματα, εφόσον το μηνιαίο ποσό της χρηματικής διαχείρισης είναι ανώτερο των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) δραχμών, σε μετρητά (πλην επιταγών).»

Άρθρο 23**Θέματα Γενικής Γραμματείας Υπουργικού Συμβουλίου**

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 30 του ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 1735/1987 (ΦΕΚ 195 Α'), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ρυθμίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία τους, στον τρόπο πλήρωσης των θέσεων, στη μισθολογική και βαθμολογική διαβάθμιση, ένταξη και εξέλιξη, καθώς και στα ειδικότερα προσόντα διορισμού και στα καθήκοντα του προσωπικού των ανωτέρω γραφείων.»

2. α) Η περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2667/1998 (ΦΕΚ 281 Α') καταργείται.

β) Οι επιστημονικοί συνεργάτες της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, που προβλέπονται στο άρθρο 7 του ν. 2667/1998, αιξάνονται σε τρεις.

γ) Η παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 2667/1998 δεν εφαρμόζεται κατά τον ορισμό των μελών της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, σε αντικατάσταση εκείνων των οποίων η θητεία έληξε τη 15η Μαρτίου 2003.

δ) Το άρθρο 9 του ν. 2667/1998 εφαρμόζεται και κατά τον ορισμό των μελών της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, σε αντικατάσταση εκείνων των οποίων η θητεία έληξε τη 15η Μαρτίου 2003.

Άρθρο 24**Σύσταση Ειδικών Υπηρεσιών**

1. Στο Υπουργείο Γεωργίας συνιστώνται: α) Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων - Προσανατολισμός (Ε.Γ.Τ.Π.Ε.-Π), με σκοπό το συντονισμό, την παρακολούθηση και την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα κατά την περίοδο 2000-2006, β) Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων - Προσανατολισμός (Ε.Γ.Τ.Π.Ε. - Π), με σκοπό την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Γεωργίας ως τελικού δικαιούχου, κατά την έννοια της περίπτωσης στ' του άρθρου 1 του ν. 2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α').

2. Στις ειδικές υπηρεσίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2860/2000.

3. Με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας καθορίζονται τα της οργάνωσης των ειδικών υπηρεσιών, η διάρθρωση της στελέχωσης τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία των ειδικών υπηρεσιών και εξειδικεύονται οι αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 25

1. Κατά την αληθή έννοια της παραγράφου 6α του άρθρου 27 του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α') τα προβλεπόμενα σε αυτήν ποσά καταβάλλονται σε όλους τους δικαι-

ούχους, υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, νομικών προσώπων και συνδέσμων τούτων, σε βάρος των προϋπολογισμών τους, ανεξαρτήτως του εάν ασκήθηκαν σχετικές αγωγές ή υποβλήθηκαν αιτήσεις εξόφλησης αναγκώσεων των απαιτήσεων, η δε καταβολή των ίδιων ποσών θεωρείται νόμιμη και στις περιπτώσεις που έχουν, τελειοδικώς, απορριφθεί σχετικές αγωγές των δικαιούχων ή έχει διαδράμει ο οικείος χρόνος παραγραφής των αντίστοιχων απαιτήσεων.

2. Τα ποσά που καταβλήθηκαν από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, καθώς και από τα νομικά πρόσωπα και τους συνδέσμους αυτών, σε βάρος των προϋπολογισμών τους κατ' εφαρμογή της παραγράφου 6α του άρθρου 27 του ν. 3013/2002, θεωρούνται ως νομίμως καταβληθέντα. Τυχόν εκκρεμείς διαδικασίες καταλογισμού εις βάρος αιρετών οργάνων ή υπαλλήλων, από την ανωτέρω αιτία, καταργούνται.

Άρθρο 26**Φορολογικές και άλλες ρυθμίσεις**

1. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. Από 1ης Ιανουαρίου 2003 το ποσό της επαχθήτης που καταβάλλεται στους νέους επαγγελματίες οι οποίοι υπάγονται στα προγράμματα απασχόλησης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) της παραγράφου 9 του άρθρου 29 του ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70 Α').»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως εξής και εφαρμόζεται για οικοδομές των οποίων η έναρξη ανέγερσης πραγματοποιείται από την 1η Ιανουαρίου 2002:

«Αν όμως το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια ή το πραγματικό τίμημα το οποίο προκύπτει από άλλα επίσημα ή ανεπίσημα στοιχεία είναι μεγαλύτερο από την πιο πάνω αξία, ως ακαθόριστο έσοδο λαμβάνεται το μεγαλύτερο τίμημα.»

3. Στο άρθρο 29 του ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α') προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Οι απαλλαγές και εξαιρέσεις που ορίζουν οι παραγράφοι 1 και 2 του άρθρου 15 του νόμου αυτού ισχύουν και εφαρμόζονται ανάλογα για τις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.).»

4. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α') αντικαθίσταται η υποπερίπτωση γγ' και προστίθεται υποπερίπτωση δδ' ως εξής: «γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, είτε δδ) για την άσκηση δημόσιου φορολογικού ελέγχου ή δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών».

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού επιτρέπεται να παραχωρούνται δωρεάν, κατά πλήρη κυριότητα, δημόσια ακίνητα σε αδύγανους και παλιννοστούντες ομογενείς από την τέως Σοβιετική Ένωση, οι οποίοι έχουν ενταχθεί σε προγράμματα στεγαστικής αποκατάστασης που επιδοτούνται από το Κράτος.

Για τον ίδιο σκοπό είναι δυνατή η δωρεάν παραχώρηση, κατά πλήρη κυριότητα, ακινήτων που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή που

εξυπηρετούν δημόσιους σκοπούς με απόφαση του επόπτευστος Υπουργού, ύστερα από απόφαση του διοικούντος αυτά οργάνου.

Η παραχώρηση συντελείται υπό τη διαλυτική αίρεση ότι το παραχωρούμενο ακίνητο δεν θα μεταβιβασθεί επί μια πενταετία, εκτός από γονική παροχή.

Η υπουργική απόφαση αποτελεί τίτλο, ο οποίος μεταγράφεται σταελώς.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα ειδικότερα κριτήρια παραχώρησης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 της αριθμ. Δ. 697/35/23.3.1990 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, που κυρώθηκε με το άρθρο 32 του ν.1884/1990 (ΦΕΚ Β1 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διατάξεις περί σταελούς εισαγωγής επιβατικών αυτοκινήτων από ανάπηρους Έλληνες πολίτες δεν εφαρμόζονται, όταν ο ενδιαφερόμενος ανάπηρος, κατά την άσκηση για πρώτη φορά του δικαιώματός του, έχει συμπληρώσει το 70ό έτος της ηλικίας του κατά το χρόνο αποδοχής του οικείου τελωνειακού παραστατικού για τον τελωνισμό του αυτοκινήτου.»

7. Κάθε μη εισηγμένη σε χρηματιστήριο εταιρεία, της οποίας το Δημόσιο κατέχει ή ελέγχει άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον το 50% του μετοχικού της κεφαλαίου ή τα δικαιώματα ψήφου, έχει την υποχρέωση να οργανώνει εσωτερικό έλεγχο, κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 και των άρθρων 7 και 8 του ν. 3016/2002 (ΦΕΚ 110 Α').

Η διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου πραγματοποιείται από ειδική υπηρεσία της εταιρείας, στην οποία απασχολείται τουλάχιστον ένα φυσικό πρόσωπο πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, που ορίζεται από τη γενική συνέλευση.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους είναι ανεξάρτητοι, δεν υπάγονται ιεραρχικά σε καμία άλλη υπηρεσιακή μονάδα της εταιρείας και ασκούν τις αρμοδιότητες του άρθρου 8 του ν. 3016/2002.

Άρθρο 27 Τελωνειακές Διατάξεις

Στο ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α') επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις και συμπληρώσεις:

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 78 προστίθεται περίπτωση ζ' ως εξής:

«ζ) Το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που υπάγεται στους κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.) 27.10.00.66.00 και 27.10.00.67.00 που παραλαμβάνεται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες και προορίζεται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά ως πρώτη ύλη για την παραγωγή των προϊόντων τους.

Βιομηχανίες ή βιοτεχνίες που μέχρι της ισχύος του παρόντος νόμου παραλάμβαναν το προϊόν αυτό με απαλλαγή από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης, με έγκριση των αρμόδιων αρχών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1038/1980 (ΦΕΚ 67 Α'), δεν υποχρεούνται στην καταβολή του φόρου αυτού, εφόσον ύστερα από έλεγχο διαπιστωθεί η νόμιμη χρησιμοποίησή του. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης που τυχόν έχει καταβληθεί δεν επιστρέφεται.»

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 83 προστίθεται περίπτωση ι' ως εξής:

«ι) Όταν χρησιμοποιούνται για τον ψεκασμό αρτοσκευασμάτων και παραλαμβάνονται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες που διαθέτουν αυτόματα μηχανήματα ψεκασμού των αρτοσκευασμάτων αυτών.»

3. Στο άρθρο 87 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Εφαρμόζεται μειωμένος κατά πενήντα τοις εκατό (50%) συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης μπίρας, έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή, για την μπίρα που παράγεται στη χώρα μας ή στα άλλα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία, εφόσον η παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα 200.000 εκατόλιτρα μπίρας ετησίως.

Για την εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ο όρος «ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία» σημαίνει το ζυθοποιείο, το οποίο πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

- είναι νομικός και οικονομικός ανεξάρτητο από οποιοδήποτε άλλο,

- χρησιμοποιεί δικές του εγκαταστάσεις και

- δεν λειτουργεί βάσει άδειας εκμεταλλεύσεως άλλου επιτηδεύματι.

Θεωρούνται επίσης ως ένα και μόνο ανεξάρτητο μικρό ζυθοποιείο δύο ή περισσότερα μικρά ζυθοποιεία όταν αυτά συνεργάζονται και η συνδυασμένη ετήσια παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα 200.000 εκατόλιτρα μπίρας. Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε πενήντα επτά λεπτά (0,57) ευρώ ανά βαθμό Plato κατά όγκο και εκατόλιτρο μπίρας.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.»

4. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 121 προστίθενται περιπτώσεις ε' και στ' ως εξής:

«ε) Για αυτοκίνητα οχήματα, τρίκυκλα ή τετράκυκλα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/24/Ε.Κ. του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 2002 (Ε.Ε. L 124 της 9.5.2002) και πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της οδηγίας 2002/51/Ε.Κ. ή μεταγενέστερης:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ
Από 50 μέχρι και 500 κυβικά εκατοστά	5%
Από 501 μέχρι και 900 κυβικά εκατοστά	9%
Από 901 κυβικά εκατοστά και πάνω	15%

στ) Οι διατάξεις του άρθρου 26 του ν.1968/1991 (ΦΕΚ 123 Α') και της αριθ. Β.27660/712/10.7.1992 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών (ΦΕΚ 519 Β'), εφαρμόζονται και για τα πετρελαιοκίνητα οχήματα της προηγούμενης περίπτωσης ε'.»

5. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 123 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Βάσεις των φορτηγών αυτοκινήτων των προηγούμενων περιπτώσεων πέντε τοις εκατό (5%) για την περίπτωση α' και επτά τοις εκατό (7%) για τις περιπτώσεις β' και γ'.»

6. Στο άρθρο 123 η παράγραφος 6 αναριθμείται σε παράγραφο 8 και προστίθενται νέες παράγραφοι 6 και 7 ως εξής:

«6. Τα ηλεκτροκίνητα φορτηγά αυτοκίνητα δεν υπόκεινται στο προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου αυτού τέλος ταξινόμησης.

7. Τα ανοικτά ή κλειστά φορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους άνω των 3,5 τόννων που προέρχονται από διασκευή ελκυστήρων της δασμολογικής κλάσης (δ.κ.) 87.01, επιβατικών αυτοκινήτων (λεωφορείων) της δ.κ. 87.02, φορτηγών αυτοκινήτων ψυγείων της δ.κ. 87.04 και αυτοκινήτων οχημάτων ειδικών χρήσεων της δ.κ. 87.05 της συνδυασμένης ονοματολογίας υποβάλλονται αντί των φορολογικών επιβαρύνσεων που προβλέπονται από το ν. 1573/1985 (ΦΕΚ 201 Α') σε τέλος ταξινόμησης, το ύψος του οποίου ορίζεται ως εξής:

- Μικτού βάρους πάνω από 3,5 τόννους μέχρι και 7,5 τόννους 1.000 ευρώ.

- Μικτού βάρους πάνω από 7,5 τόννους μέχρι και 14 τόννους 1.800 ευρώ.

- Μικτού βάρους πάνω από 14 τόννους 2.500 ευρώ.

Τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά πεντακόσια (500) ευρώ στις περιπτώσεις που από τη μετασκευή πρακτύπει ανατρεπόμενο ή βυτιοφόρο όχημα.»

7. Στο άρθρο 126 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Σε περίπτωση που ο κάτοχος μεταχειρισμένου επιβατικού αυτοκινήτου δεν αποδέχεται το ποσό του τέλους ταξινόμησης που προσδιορίζεται με βάση τους συντελεστές που προσδιορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 121 και την κλίμακα απομείωσης της αξίας που προσδιορίζεται από τις διατάξεις της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του παρόντος η φορολογητέα αξία προσδιορίζεται από την επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου 4, σε τρόπο ώστε το προς καταβολή τέλος ταξινόμησης να ισούται με το υπολειπόμενο ποσό του τέλους αυτού που ενσωματώνεται σε όχημα της αυτής μάρκας, τύπου και συστήματος κίνησης ή ελλείψει αυτών σε όχημα παρόμοιο ή παρεμφερές, το οποίο έχει τεθεί σε κυκλοφορία στην Ελλάδα κατά το αυτό έτος της πρώτης κυκλοφορίας του αυτοκινήτου σε Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την εκτίμηση της πραγματικής κατάστασης του αυτοκινήτου προηγείται εξέταση από επιτροπές εμπειρογνομόνων, που συγκροτούνται στην έδρα των Τελωνειακών Περιφερειών και αποτελούνται από έναν εκπρόσωπο της Τελωνειακής Περιφέρειας, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και τον κάτοχο του οχήματος ή τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του.

Για την εξέταση του οχήματος από τις παραπάνω επι-

τροπές των εμπειρογνομόνων απαιτείται αίτηση του ενδιαφερομένου και καταβολή παραβόλου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις επιτροπές αυτές για την εκτίμηση της πραγματικής κατάστασης του αυτοκινήτου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2004.

8. Στο άρθρο 132 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Απαλλάσσονται από το τέλος ταξινόμησης τα ασθενοφόρα αυτοκίνητα που παραλαμβάνονται από κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και κέντρα υγείας, καθώς και νοσοκομεία που επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.»

Άρθρο 28

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Ιουνίου 2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Γ. ΔΡΥΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 24 Ιουνίου 2003

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασίλης Ν. Σαρσέντη** «Λογιστική της χρηματοδότησεως εταιρικών επιχειρήσεων» 1993
- Γεώργιος Στ. Καρατάσιος** «Η λογιστική των δανείων και χρηματοδότησεως»
- Ιωάννου Α. Ντόμαλη** «Λογιστική II» (Λογιστική εταιριών) 1990
- Γεωργίου Ν. Καφούση** «Η λογιστική των εμπορικών εταιριών» 1989
- Παναγιώτη Γ. Σφακιανού** «Οικονομικά Μαθηματικά» 1999
- Β. Ν. Σαρσέντη** «Λογιστική ανάλυση εταιρικών επιχειρήσεων»
- Βασιλείου Ν. Σαρσέντη,
Αναστασίου Σπ. Παπαναστασίου** «Λογιστική Εταιριών»
- Γεωργίου Α. Καραθανάση** «Χρηματοοικονομικά θέματα»
- Θεοδώρου Η. Αποστολοπούλου** «Οικονομικά Μαθηματικά και στοιχεία τραπεζικών εργασιών» 1998
- Γιάννη Οικονομόπουλου** «Οικονομικά Μαθηματικά» 2002
- Νίκος Μπλέσιος** «Μαθηματικά χρηματοδότησης για τη λήψη από Α.Ε.»
- Δημ. Κ. Παπαμηχαήλ** «Οικονομικά Μαθηματικά»
- Ευάγγελος Φ. Μαγείρου** «Οικονομικά Μαθηματικά και αξιολόγηση επενδύσεων»
- Δημήτριος Ν. Καραπιστόλη** «Οικονομικά Μαθηματικά»
- Παναγιώτης Βασ. Παπαδέας** «Τραπεζικές Εργασίες & παράγωγα μέσω του Κ.Λ.Σ.Τ.» 2001
- Δρ. Γεώργιος Χρ. Δασκάλου** «Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων» Β' έκδοση 1999
- Δρος Πέτρου Α. Κιόχου** «Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων» 1988
- Alpha Bank** Δελτία Τύπου
- Εθνικό τυπογραφείο** Εφημερίδα της Κυβερνήσεως Αρ. φύλλου 157